

Jättekonstigt – i framtiden

NÖJE. Det krävs att publiken har överseende med en del otroliga eller bara obegripliga turer för att hänga med i nya biofilmen *Déjà Vu*, med **Denzel Washington** i huvudrollen.

Science fiction-thrillern har premiär på lördag. Nöje har sett de.

SIDAN 19

Åland kan klara kris med elbrist

NYHETER. Den stora beredskapsövningen gav klart besked: Åland klarar sig med 30 procent mindre el än vanligt om det inträffar en kris.

Sparkravet nåddes nästan utan allmänhetens hjälp, visade de preliminära uppgifterna i går på eftermiddagen.

– Först vid midnatt vet vi hur mycket allmänheten har lyckats spara in, förklarade landskaps elinspektör **Stig Nordberg** i samband med

att lokaltidningarna bjöds in till Bergskyddet där cirka 70 nyckelpersoner samlades för att leda landskapet i en låtsad krissituation med el- och bränslebrist.

– Det har gått bra att spara så här pass mycket el. Och då ska man tänka att i en riktig krissituation kan vi tillföra annan elkraft som vi nu inte har tagit i bruk, sade landshövding **Peter Lindbäck** i krisledningen.

Och visst märktes det till viss del att det var elspardag runtom på Åland. På många kontor och i butiker släcktes lampor och dataskärmar. På Tekniska verken i Mariehamn jobbade man i skenet av stearinljus under gårdagen.

– Det har gått bra och varit riktigt mysigt. Besökarna har reagerat på att vi haft så mörkt, men förstått varför. Vi borde göra det här oftare-spara oftare, säger kanslisten **Annica Nylund**. SIDAN 3

Sparade och släckte. Inne i Tekniska verkens kontor försökte man spara el genom att släcka lampor och dataskärmar. Under hela gårdagen använde man istället levande ljus, och enligt kanslist **Annica Nylund** var det bara mysigt.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Kök & badrum

Leker i färgbad. Systrarna Wilma och Moa Norell stortrivs i badrummet. Här kan de leka i bubbelbadkaret och kaklet på golvet blir inte det minsta halt fast det blir vått. De ovanliga färgerna är något familjen trivs med, ännu efter fem år.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Byggde badrum för barnen

TEMA. Hos familjen Ahlqvist-Norell i Finström Västanträsk fick garaget bli badrum och hall då familjemedlemmarna blev fler.

– Man har olika behov under olika faser av livet och utgår ifrån det när man bygger. När vi var bara två räckte det bra med bastu och bad-

rum i ett litet skrymsle. Det här byggde vi så att barnen skulle kunna bada och leka, säger **Veronica Ahlqvist-Norell**.

Ett stenkast längre i Västanträsk bor nästa generation, **Stig** och **Gundis Norell**, som också satsat stort på sitt badrum. Efter nästan tio års

skissande och funderande byggde de ut sitt hus för att få rum med relaxrum och badavdelning, med motionscykel, specialbyggd dusch och toalett bakom glasvägg. I dagens Nyan, under temat *bök & badrum*, tipsar vi dessutom om hur du får ett härligt kök.

SIDORNA 14-17

Narkotikabrotten minskade

NYHETER. Det begicks 23 narkotikabrott inom Ålands tulldistrikt under fjolåret. Det är en liten minskning från året före. Men däremot har beslagen av olika piller och läkemedel ökat och tre av narkotikabrotten betecknades som grova.

SIDAN 11

Kampanj för Savoy

KULTUR. Nästa vecka drar filmklubben Chaplin i gång en namninsamling på sin hemsida för Bio Savoy. Enligt klubbens ordförande **Pia Rothberg-Olofsson** vill man skapa opinion för ett bevarande av den kulturhistoriskt värdefulla byggnaden. Åland behöver en biograf och Savoy är den bästa tänkbara, menar man inom Chaplin.

SIDAN 8

Ny United-spelare

SPORT. Åland United har gjort klart med **Elisabet Landolf**, 23 år. Bara formaliteter återstår. – Hon kan nog tillföra en del, säger **Jan-Ove Fellman** i United-ledningen.

SIDAN 23

Lemland vill samarbeta

NYHETER. Fullmäktige i Lemland vill fortsätta samarbeta med Mariehamn om skolgången för barnen på Järsö och Nätö. Men man vill inte att kommunen delas. Det sade vid fullmäktigemötet i onsdags.

SIDAN 6

Besked om sortering

MILJÖN. En irriterad läsare tog kontakt med Nya Åland sedan denn fått olika besked om sorteringen av plast- och pappersavfall. Miljösidan reder ut begreppen.

SIDAN 2

kultur

9

"Djungelboken" i ny spännande tappning handlar det bland annat om i **Alice Sundmans** första krönika "Utblick Stockholm".

nyheter

10

Folkhälsan startar en ny kurs för föräldrar. Projektledare är **Tia Åström**.

reportage

12

"Hon gick fram och pillade på min fläta."

CATARINA FRANZAS OM MÖTET MED GORILLORNA.

krönika

26

"Jag erkänner. Jag är en nörd."

KRÖNIKÖREN JESSICA SUNDBERG

REA -50%

Begränsat parti sågat virke, VI kvalitet

Gran 32x125, 32x150, 32x200, 38x175, 38x200. Furu 22x100

CARL RUNDBERG AB

Önningeby såg. Tel. 32 950. Öppet: vard. 8-17, lö. 9-13
Internet: www.rundbergs.ax

Annika Orre
Epost: annika.orre@nyan.ax
Telefon: 528 463

miljö

”Esbo kyrkliga samfällighet har klarat kyrkans miljödiplomering med högsta poäng hittills.
ROLF AF HÄLLSTRÖM I KYRKPRESEN

Hur gör man med plasten?

Rådvill läsare får svar av Åpab och Ålands renhållning

– **Man blir så förbannad!**
Så inleddes ett läsarbrev till Nya Åland förra veckan. Orsaken till upprördheten var oklarheterna kring sorteringen av plast- och pappersavfall.

I somras frågade läsaren Ålands problemavfall, Åpab, hur plast ska sorteras och hur det hanteras efter sorteringen.

– Åpab sa att plasten blandas ihop efter att vi sorterat eftersom den i praktiken är osorterad och smutsig. När vi ringde till Mise något senare fick vi svaret att plasten behandlas skilt om vi sorterat i hård- respektive mjukplast. Bara den omärkta mjukplasten går till förbränning, var svaret. I Ålands radios debatt den 11 januari sades att all plast bränns upp, men

i Åpabs månadskalender står det att ”ren hårdplast återvinns som material av Plastkretsen i Sverige”.

Vad är egentligen rätt, undrar läsaren som har många frågor också om pappersavfall.

– I oktober i fjol sa Ålands renhållning att allt som sorteras av hushållen behandlas skilt, också papper. Men i radiodebatten sades det att olika pappersfraktioner i praktiken blandas ihop efter att vi sorterat. Hur är det egentligen, undrar läsaren och påpekar att fastighetsskötaren i bostadsbolaget har dålig hälsa med högt blodtryck för att han är så ilsken över att folk sorterar fel.

– Helt i onödan eftersom det i praktiken inte tycks spela någon roll hur man sorterar plast och papper!

Nya Åland har begärt svar från Ålands renhållning, Robert Nylund, och Åpab, Christian Nordas.

Robert Nylund håller med om att det är illa om det förekommer olika direktiv om hur avfallet ska sorteras.

– Jag håller som bäst på och tar fram en sorteringssguide som egentligen skulle ges ut i samarbete med Mise. Men med den senaste tidens sammanslagningar av Mise och Åpab så kanske den går ut till alla hushåll på Åland. Vår förhoppning är att den ska klargöra sorteringen och hanteringen på Åland.

Så här är det i dag:
■ De hårda plastförpackningar som samlas in via Åpabs allmänna återvinningsstationer innehåller så mycket före-

ningar att plasten måste skickas till förbränning.

■ De plastförpackningar som samlas in i flerfacksskär vid fastigheterna eller via egna stationer (bostadsbolag till exempel) är renare eftersom möjligheterna att kontrollera sorteringen är större. De går i större utsträckning till återvinning. Ålands renhållning balar den rena plasten och skickar den sedan för energiutvinning, den går inte som restavfall.

■ Tidningspapper samlas in och hanteras skilt för materialåtervinning till Paperinkeräys i Åbo. Wellpapp och pappersförpackningar sorteras visserligen skilt, men en ”viss samhantering” sker enligt Åpab i samband med att avfallet återvinns.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Överfullt. Plasten som samlas in på återvinningsstationerna är så osorterad att den inte kan användas till något annat än förbränning. Plast som sorteras vid fastigheterna är ofta bättre sorterad och hanteras på ett annat sätt. Bilden visar en vanlig syn – överfullt plastkärl på returstationen. Foto: ERKKI SANTAMALA

En toppenlur skrattretande förmånligt!

Nokia 6280
Ge fritt utlopp för multimedia- och videofunktionerna • 2,0 Mpix superkamera samt ljusklar och stor färgskärm • Videokonferenssamtal i realtid.

Nokia 6280
1€
+
SAMTAL 50
=
1890 €/mån
Avtalsperiod 24 mån**

(värde 390 €)

Nokia N70
Multimediedator med två kameror • 2,0 Mpix kamera och VGA-kamera • FM-radio.

Nokia N70
1€
+
SAMTAL 50
=
19,90 €
1590 €/mån
Avtalsperiod 24 mån*

(värde 420 €)

EXTRA FÖRMÅN 30 € FRAM TILL 8.2!
Nu får du på köpet bl.a. Sonera MobilTV för två månader!***

VINTERREA RABATT ÖVER 20%

SONERA PISTE ERBJUDER: TRÅDLÖS NOKIA BLUE-TOOTH-HANDSFREE 0 €

Samtal 50 innehåller samtalstid 50 minuter/mån. Öppning 3,90 €. Samtal som överstiger paketet 0,089 €/påbörjad minut + uppkopplingsavgift för samtal 0,049 €/st. Sms 0,089 €/st. Sonera SurfPort-tjänsten färdigt i telefonen. Fråga också efter Soneras andra samtals- och sms-paket.

(värde 41 €)
när du köper en Nokia N70- eller 6280 telefon och Bättre Dag-abonnemang med minst 200-paketet!

Nokia HF HS-26W
Trådlös handsfree, ergonomisk utformning, färg: svart, vit och pink.

Erbjudandena ikraft 26.1-8.2.2007 eller så länge produkterna till specialpris räcker. Modell- och färgurval varierar affärsvis.

Sonera Piste Mariehamn Norragatan 11, Tel. 018 620 200, mån-fre 9-17

*Paketet kostar minst 386,50 € / 24 mån (inkl. kopplings- och månadsavgifter för abonnemang samt multimediedator). Pris för separat abonnemang: Sonera Netto-abonnemang minst 146,51 € / 24 mån. Multimediedatorns värde 420 €. Du sparar: 180,01 €. Extrakostnader för abonnemanget sammanlagt: 238,99 € (jfr Sonera Netto-abonnemang). **Paketets pris minst 458,50 € / 24 mån (inkl. kopplings- och månadsavgifter för abonnemang samt telefonen). Pris för separat abonnemang: Sonera Netto-abonnemang minst 146,51 € / 24 mån. Telefonens värde 390 €. Du sparar: 78,01 €. Extrakostnader för abonnemanget sammanlagt: 310,99 € (jfr Sonera Netto-abonnemang). Abonnemangsavtalet får inte sägas upp under den 24 månader långa avtalsperioden och multimediedatorn får inte användas med ett annat abonnemang. Efter 24 månader fortsätter avtalet tills vidare. Priserna gäller inrikessamtal och sms till normalpris, ej samtal till service- och företagsnummer. ***Förmånen får den som köper ett Sonera Bättre Dag-abonnemang. Förmånen omf.: 1) Anv. av Sonera MobilTV under 2 mån 0 € (norm. 9,90 € / 30 dygn). 2) Bakgrundsbilder från Sonera Mobile Fun (norm. 1,90 €) och ringsignaler (norm. 2 €). Innehållet varierar mellan telefonmodellerna. För bläddring och användning faktureras normal dataöverföringsavgift. 3) Med SF Anytime-tjänsten kan du hyra en bredbandsfilm (norm. 4,50 €) med Sonera Bredband-abonnemang (snabbhet minst 512 kbps). Förmånen ikraft till 30.4.2007. Begränsat men rejält parti förmåner på köpet.

Underbara Spanien Spännande Brasilien

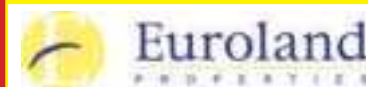
HUSVISNING

**Hotell Arkipelag
Båtmansalen**

**Fredag 2.2kl. 14-20
Lördag 3.2kl. 11-17**

**Boka visningsresa förmånligt
25-års jubileum**

www.eurolandfastigheter.com

Beställ gratis broschyr

**04072 89 052, +464 15 60037
+464 31 28366**

Happy Days!

Gör ditt livs affär!
Tillbringa sommaren i en Happy Days-stuga. Beslut dig nu och du får stugan till 2006:s pris, gäller **tills 4.2.2007**. Till de snabbaste överraskningserbjudanden, se närmare www.honka.com. Välkommen och gör Ditt livs affär!

Representant på plats i Mariehamn på Honkas kontor,
Styrmansgatan 6 måndagen den 22 januari kl 12.00-22.00
och måndagen den 29 januari kl 12.00-22.00

För mera information vänligen kontakta:
Anders Gadd, EM
Tel. 0400-520 540, 020 5757 974
e-post: anders.gadd@honka.com

www.honka.com

Birka Paradise beröms. Bilden är från inbyggda soldäcket med pool och palmer och konstgjord sol.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Paradise fick bra betyg

■ Birka Paradise är det säkraste kryssningsfartyget på Östersjön. Det är också fartyget med högst kvalitet på lokaler, bäst upplevelser och branschens trevligaste och kunnigaste personal. Det visar undersökningen "Storstockholm idag".

När stockholmarna jämför Stockholms rederier placerar de Birka Cruises i absolut topp för fyra av åtta "imagefaktorer". Dessutom anses Birka Cruises näst bäst på information och shopping.

– Det är ett fantastiskt resultat som visar att stockholmarna verkligen tagit Birka Paradise till sina hjärtan. Det är det enda renodlade kryssningsfartyget i branschen, utslutande byggt för upplevelser och avkoppling, så det är inte så konstigt att det uppskattas mer än konkurrenternas färjor, säger **Wiveka Burgaz**, vd och marknadsdirektör för Birka Cruises.

I undersökningen får respondenterna också ranka vilka faktorer som är viktigast, och där sätts säkerheten allra främst. För faktorerna "låg pris" och "intressanta destinationer" får Birka Cruises sämre betyg.

"Storstockholm idag" genomfördes under perioden oktober-november 2006. 331 respondenter mellan 15 och 75 år har gett synpunkter på Birka Cruises. "Storstockholm idag" genomförs årligen av undersökningsföretaget ISI Wissing ab. (uw)

Frontalkrockade utan personskador

■ Två personbilar frontalkrockade på Östernäsvägen på onsdagen. Inga personskador uppkom men bilarna fick plåtskador. (ke)

Stulna jeans från tvättstuga

■ Tre par Levi's jeans har stulits från en tvättstuga på Måsvägen, polisen rubricerar ärendet som snatteri. Någon har också klottat med tuschpenna på en restaurangs toalett och i nattklubben, vilket polisen betecknar som skadegörelse. (ke)

Mörkare än vanligt. I butiker som säljer lampor brukar det vara väldigt ljust, i går hade man dock alla demonstrationslampor och tv-apparater avstängda på Kalmers. – Vi tänder bara när kunderna vill det, säger Agneta Hansson. Dick Häggblom berättar att han använt el som vanligt, och han arbetar som svetsare så det blir en hel del.

Lite mindre tätt än normalt

Släckta lampor och svarta dataskärmar samt arbete i skenet av stearinljus.

Nog försökte även allmänheten och företag, till viss del, spara el på elspardagen.

– Visst märks det på Föglö. Vi har så många lampor som möjligt släckta och det samma gäller på posten och i kaféet, säger vikarierande byråsekreteraren **Margareta Nordblom** på kommundgården i Degerby. Hon berättar att elspardagen verkar vara känd för de flesta.

– Jag tror nog att alla sköter sig här och försöker. Folk pratar om det och verkar tänka på att spara el, säger hon.

Mörkt för hissen

I stadens växel konstaterar **Nina Sjöholm** att elspardagen kanske inte märks så mycket på plats.

– Men vi försöker släcka lampor här. Vi har inte fått några allmänna specifikationer om vad vi ska göra men varje avdelning gör sitt, säger hon.

Driftteknikern **Per-Ove Yttring** kan dock berätta att all "onödig" belysning, som hisschaktsbelysning och utebelysning, har släckts på alla hus som tillhör fastighetsförvaltningen.

– Så det berör skolorna, daghemmen och äldreomsorgen. När det gäller inomtemperaturer jobbar vi kontinuerligt med att den ska anpassas på bästa sätt. Det får ju inte bli obehagligt för folk inomhus, säger han.

Ljust längs vägen

På landskapsregeringen är

det ovanligt få på jobb, på grund av krisövningen i Bergskyddet, men miljöingenjör **Mona Kårebring-Olsson** vid landskapets miljöbyrå är på plats. På onsdagen skickade hon ut information och påminnelse om elspardagen till alla landskapsanställda.

– Men tyvärr märks det inte så mycket. Jag tänkte på det i morse när jag åkte till jobbet, det såg precis ut som vanligt längs vägen. Alla ljusslingor och liknande lyste i folks trädgårdar, säger hon.

Lågor i korridoren

Men på Tekniska verkens kontor stod det genast klart för alla besökare att något var annorlunda. Hela torsdagen hölls lamporna släckta i princip hela huset och i kontoren arbetade man i skenet av levande ljus.

– Vi har tagit det på allvar. Istället för lampor har vi levande ljus i korridorer och på rummen. Det är riktigt mysigt, säger kanslisekreterare **Gun-Mari Lehtonen**.

Kanslisten **Annica Nylund** tycker att man kunde ha liknande dagar oftare.

– Visst har kunderna sagt, oj-vad mörkt, men när vi förklarar att vi sparar el har alla varit förstående, säger hon.

Svetsat som vanligt

Även på Optinova i Godby uppmärksammar man elsparandet. Inom själva industri- och verksamheten måste el förbrukas som vanligt, men på kontoren släcks datorer och lampor.

– Vi uppmanar alla att vara återhållsamma med elen och försöker så gott vi kan, till

Trivdes. Hos Tekniska verken släckte man alla lampor under gårdagen. Kanslisten Annica Nylund trivdes med att arbeta i skenet av levande ljus.

exempel genom att stänga skärmar istället för att ha på skärmläckare. Folk är nog i allmänhet positiva till det här och försöker spara, säger personaladministratör **Per Lycke**.

Hos Kalmers på Vikingagränd brukar butiken vanligtvis var starkt upplyst av alla lampor och skärmar som står på. Så är det inte under torsdagen. Då tänds lamporna och tv-skärmarna bara när kunderna ber om det.

Dick Häggblom är en av kunderna i butiken.

– Visst vet jag att man ska spara el i dag, men jag har jobbat som vanligt. Jag arbetar som svetsare och använder massor av el varje dag. En lampa hit eller dit gör ingen skillnad jämfört med det, säger han.

En av många. Spara så mycket el som möjligt var uppmaningen under gårdagen. I Tekniska verkens byggnad lyste det bara i ett fönster.

KRISÖVNINGEN

Polis. Polismästare Björn Andersson (närmast kameran) ingår i polisgruppen och Robert Mansén i registrerings- och förbindelsegruppen.

Experter. Seppo Saku (närmast kameran) och Christian Nordas har strålning, vattenförsörjning och renhållning som ansvarsområden tillsammans med andra experter.

Frågor. Till sjöbevakarnas rum slussas allmänhetens frågor om det skulle vara elbrist på riktigt. Kent Himmelroos (till vänster) och Per Didriksson bemannar kontoret.

Åland kan visst

Övningen visar att en 30-procentig elbrist inte skulle slå ut samhället

Visst kan Åland spara el, till och med så mycket som 30 procent utan allvarligare störningar.

Den glädjande slutsatsen kunde ledarna för den stora beredskapsövningen dra redan i går när halva tiden återstod.

Uppdraget var alltså att se hur Åland skulle klara sig med 30 procent mindre energi än vanligt – privatpersoner, hushåll, industrier, sjukhus och andra offentliga institutioner och myndigheter.

Sparkravet nåddes nästan utan allmänhetens hjälp, visade de preliminära uppgifterna i går på eftermiddagen.

– Först vid midnatt vet vi hur mycket allmänheten har lyckats spara in, förklarade landskapets elinspektör **Stig Nordberg** i går när lokaltidningarna bjöds in till Bergskyddet där cirka 70 nyckelpersoner samlades för att leda landskapet i en låtsad krissituation med el- och bränslebrist.

Landshövding **Peter Lindbäck** var mer än nöjd med resultatet så långt.

– Det har gått bra att spara så här pass mycket el. Och då ska man tänka att i en riktig kris-situation kan vi tillföra annan elkraft som vi nu inte har tagit i bruk.

Surr i underjorden

Det var ett surr i den del av det underjordiska kulvertsystemet där länsstyrelsens och landskapets gemensamma ledningscentral är inrymd. I varje rum, ordentligt märkt med uppgiftsområde och aktuella namn på tjänsteinnehavarna som ska sköta olika funktioner, satt folk nästan i famnen på varann. Ungefär som i Självstyrelsegårdens korridorer och små arbetsrum, fast ännu mindre, med smalare gångar för folk att mötas i och – förstås – inga fönster.

Men lantrådet **Roger Nordlund** var utflugen just när pressen var på besök. Det handlade ju inte om någon kärnkraftsolycka med radioaktiva utsläpp – ingen behövde till exempel

Gruppmöte. Trängseln i mötesrummet var stor när alla nyckelpersoner samlades till möte i går på eftermiddagen för att stämma av.

vara kvar över natten utan kunde gå hem till sina svala hus och lägenheter med enbart mysbelysning.

Mycket av övningen gick ut på att kartlägga hur det ser ut i samhället: Hur många hus har annan uppvärmning än olja eller el, hur ska allmänhetens frågor besvaras och av vem, hur ska skolor och daghem klara sig med en innetemperatur på 18 grader, vad händer om all gatu- och vägbelysning stängs av och hur går det om den el som finns stängs av under vissa perioder i olika distrikt i tur och ordning.

Inga avstängningar

Sparmålet hade nästan nåtts redan utan avstängningar, visade hopräkningen i går på eftermiddagen, vilket betyder att de stora elslukande industrierna som Chips, Ab Skogen, Optinova och växthusodlare möjligen skulle kunna fortsätta utan inskränkningar i produktionen i en riktig situation.

– I en sådan situation skulle vi göra en avvägning om vad som är viktigare, att industrierna fortsätter producera eller att strömmen stängs av under vissa tider, konstaterade Peter Lindbäck.

Två krishärdar finns det om Åland skulle behöva spara 30 procent av elen på riktigt: Sjukhuset och avloppssystemet.

Vid ett totalt elbortfall klarar sig sjukhuset så länge det finns bränsle att tillgå. Elintensiva

åtgärder som operationer och röntgenundersökningar skulle få skjutas på framtiden och bara de allra viktigaste enheterna skulle vara i gång. Sjukhuset skulle höra till de områden som prioriterades högst.

Avloppskris

Avloppshanteringen krisar redan efter ett kort uppehåll i elförsörjningen.

– Om det blir strömavbrott så svämmar avloppsbrunnarna snabbt över. Det sker inom en halv timme i Mariehamn och efter kanske en halv dag på landet, berättade **Christian Nordas**.

Och då rinner avloppsvattnet via pumphusen ut i framför allt Slemmern och Svibyiken. Därför måste det finnas slambilar att tillgå och reservaggregat framför allt vid Lotsbroverket.

Renvattenförsörjningen kan också bli problematisk vid ett totalt strömavbrott. Ålands vatten har egen elförsörjning, som dock inte fungerat helt bra under försök, men exempelvis Bocknäs vatten har ingen egen elförsörjning.

I dag klockan 9 sammanträder ledningsgruppen för att göra en ny bedömning av situationen. Övningen blåses av klockan 12 och efter det presenteras resultaten.

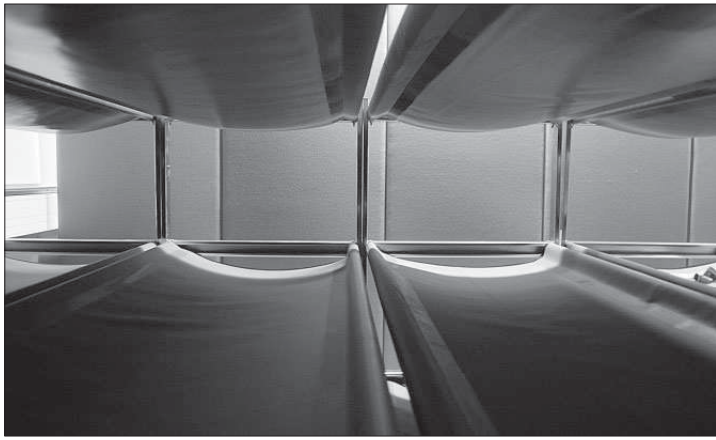
ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax

Trångt. Det var trångt i Bergskyddets underjordiska gångar i går när ett 70-tal offentliga tjänstemän

KRISÖVNINGEN

Smalt. Den som övernattar i Bergskyddets krissängar har inte mycket svängrum. Under den här övningen sov ingen i sovsalen.

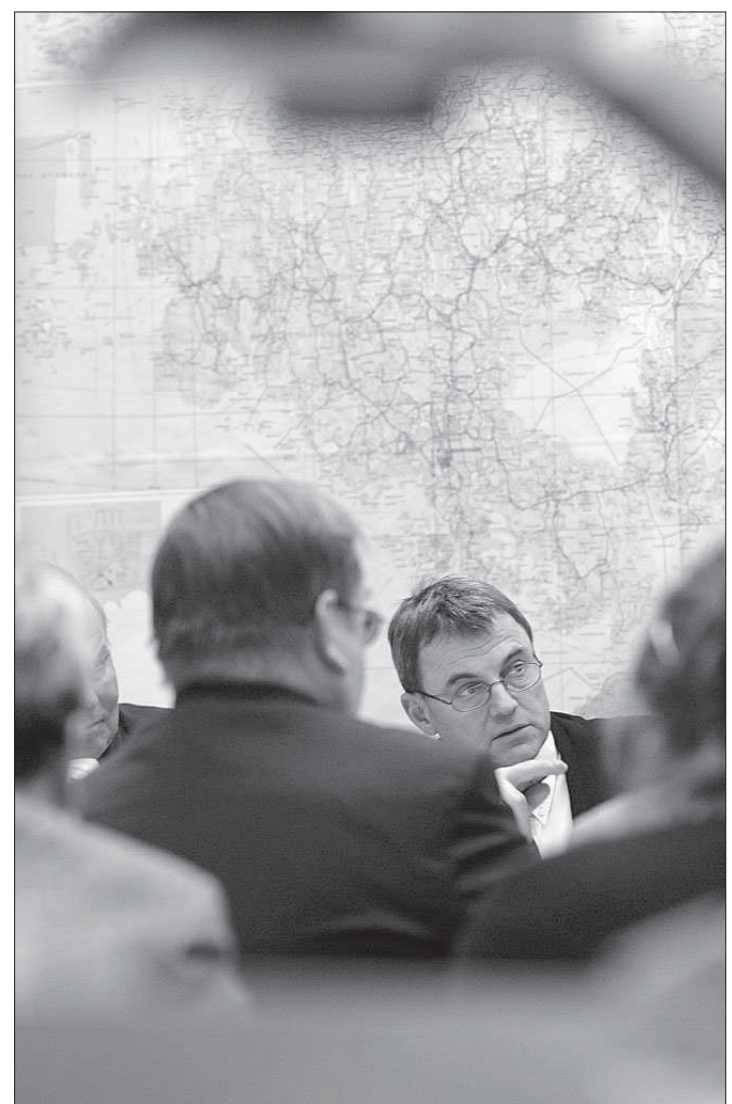
Information. Sebastian Södergård och Ann-Christine Karlsson skriver pressmeddelanden.

Eldistribution. Elinspektör Stig Nordberg informerar Ulla Rindler-Wrede vid social- och miljöavdelningen hur det blir med skolor och daghem ifall elen stängs av under vissa tider.

Andlig spis. Också församlingarna har sin kontaktperson i Bergskyddet. Kyrkoherde Jan-Erik Karlström sköter den andliga sidan.

Spindel. Landshövding Peter Lindbäck var spindeln i nätet.

spara el!

deltog i beredskapsövning. Här går Risto Kekki från länsstyrelsen i Västra Finland och landskapsläkare Birger Sandell på ledningsgruppsmöte.

Maj-Len Lindholm
Epost: majlen.lindholm@nyan.ax
Telefon: 528 449

Vi firar 0-15 år

Angelina Bergendahl i Brändö Björnholma fyller 7 år i dag, den 26 januari. Hon gratuleras av mor, far, Benjamin, famo, farfar och G-famo.

Gratulerar 60 år

BRITTA POLVIANDER

Namn: Britta Polviander.
Född: den 28 januari 1947 i Bromarv.
Bor: i Finström Godby.
Yrke: sjukskötare.
Familj: maken Michael, sönerna Marcus med sambo Tina, Mats med hustru Ann-Sofi och Jens med sambo Jenny, samt barnbarnen, de fem flickorna Wilma, Tilde, Wera, Filipa och Olivia.
Födelsedagen: firas inom familjen.

UNDANBEDES

All eventuell uppvaktning
undanbedes

Tage Johansson

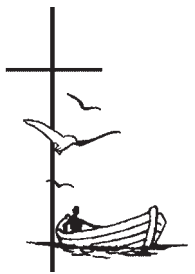
GUDSTJÄNSTER

JOMALA FÖRSAMLING

28.1 kl. 11 Högmässa,
(N; särkalkar), R Syrén,
H Östman, Inger Lyyski,
solosång.

DÖDA

Johannes Paul
Erhard Blomqvist

* 23.12.1926
† 10.1.2007

Mor har räckt ut handen
Far har fattat den
och på andra stranden
mötas de igen

Rune och Susanne

Övrig släkt och vänner

Jordfästningen äger rum i Hammarlands kyrka lördag 3.2 kl. 11.30. Därefter minnestund i församlingshemmet vartill alla vänligen inbjudes.

Plus för staden med Järsö-Nåtö

Men Lemland vill inte att kommunen delas

Fullmäktige i Lemland vill fortsätta samarbeta med Mariehamn om skolgången för barnen på Järsö och Nåtö. Men man vill inte att kommunen delas. Den vägledningen gav fullmäktige vid mötet i onsdags.

Det skulle vara till fördel för staden om Järsö och Nåtö söder om Mariehamn kunde införlivas med Mariehamn. Det visar den utredning som staden har låtit göra om för- och nackdelarna.

Utredningen visar att de skatter som kommunen får in från området – Lemlands kommun i dag – klart överstiger de kostnader man har för barndagvård, skolgång i Mariehamn, kommunalteknik med mera. Kostnaderna har uppskattats till omkring 450.000 euro per år medan enbart skatterna ligger på över 700.000 euro.

Detta är alltså vad Lemland skulle förlora och Mariehamn i motsvarande grad vinna på en inkorporering.

Delade svar

Staden gjorde en enkät bland de bofasta i höstas. Mer än tre fjärdedelar svarade.

Långt över hälften anser att servicen är bra eller tillfredsställande och man tror att det skall bli ännu mycket bättre. Men nästan hälften tror också att servicen blir bättre vid en anslutning till Mariehamn.

Över hälften tror också att de allmänna förutsättningarna för

Äldreboende. Fullmäktigeordförande Gun-Mari Lindholm kan tänka sig att Lemland erbjuder Mariehamn tjänster inom äldreomsorgen. På bilden äldreboendet Odalgården i Strandnäs.
Foto: STEFAN ÖHBERG

utveckling i så fall blir bättre. Av de svarande anser något mer än hälften, 80 mot 75, att området kan anslutas till Mariehamn. Men möjligheterna att påverka sin egen situation blir sämre, tror 64 svarande, bättre tror 54. 27 tror det blir oförändrat.

Alternativ

Utredaren **Jan-Erik Granö** konstaterar att det juridiskt är fullt möjligt att ändra kommunindelningen så att Järsö och Nåtö överförs till Mariehamn om ingetdera fullmäk-

tige motsätter sig detta.

Men fullmäktige i Lemland är inte villigt.

– Staden hade inbjudit kommunen till en presentation av utredningen. Vi har en samarbetskommitté som brukar sköta sådana frågor. Men nu tyckte styrelsen att den inte hade mandat från fullmäktige i den här frågan, så den överstyrdes till oss, säger fullmäktiges ordförande **Gun-Mari Lindholm**.

Av 15 i fullmäktige kommer 4 från Järsö-Nåtö och det är enligt henne egentligen bara **Hå-**

kan Lindberg som är kritisk till hur Lemland sköter området.

Det som diskuteras och som kommunen enligt Lindholm måste ta itu med är äldreomsorgen.

– De flesta som bor där nu är mitt i livet eller yngre, men kommunen behöver skaffa en tomt och bygga bostäder eller äldreomsorgslägenheter för framtida behov. Vi kanske till och med kan erbjuda Mariehamn tjänster på det området, för där har man ju brist på den sortens boende.

Lemland har som motvikt till stadens enkät på Järsö-Nåtö gjort en egen i hela kommunen, men den är inte klar än.

– När vi har fakta från den så kan vi gå vidare, säger Gun-Mari Lindholm, som väldigt gärna skulle få listat konkret vad man är missnöjd med i den mån det finns ett missnöje, så att de styrande i kommunen kan åtgärda det som inte är bra.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Kom ihåg

■ ■ **Ahveniset:** Kom och bekanta dig med den nya finskspråkiga barnklubben på Margaretagården lördag 27.1 kl 13-14. Klubbens mål är att ordna aktiviteter och samvaro för barn mellan tre och sex år. Ledarna är klasslärare Hille-Mari Strandfält och barnträdgårdslärare Inka Holmström.

Ahveniset r.f:s årsmöte hålls söndag 28.1 kl 14 på Margaretagården. Alla med.

Teaterresan till Åbo stadsteater blir av lördag 10.3. Pjäsen är "Thorin vasara", där händelserna äger rum på vikingatiden. Anmälningar senast 6.2. till Tarja, tel. 050 328 05 84.

Suomenkielisen lastenkerhon tutustumistilaisuus lauantaina 27.1. kello 13-14 Margaretagårdenilla. Kerhon tavoitteena on tarjota 3-6 –vuotiaille lapsille mukavaa ja hauskaa yhdessäoloa. Ohjaajina toimivat luokanopettaja Hille-Mari Strandfält ja lastentarhanopettaja Inka Holmström. Tervetuloa tutustumaan paikan päälle ja kuulemaan lisää toiminna.

Ahvenisten vuosikokous pidetään sunnuntaina 28.1 kello 14 Margaretagårdenilla. Kaikki mukaan. Teatterimatka Turun kaupunginteateriin tehdään lauantaina 10.3. Näytelmänä on viikinkiaikaan sijoittuva Thorin vasara, ja se alkaa kello 14. Lisätietoja ja ilmoittautumiset Tarjalle puh. 050 328 05 84. Viimeinen ilmoittautumispäivä on 6.2.

■ ■ **Antons Vänner:** Kom med på folkmusikhelg på Uncan! Alla som har deltagit i Antons Vänners fiol-

läger på Kökar och på Kyrkogårdsö, är välkomna på en lägerträff lördag söndag 3-4.2. Camilla Linneadotter från Stockholm, kommer och spelar med oss. Med som ledare är också Elina, Matilda och Siv. De som spelade i grupperna Mazariner och Dammsugare i somras träffas på söndagen med start kl 11, alla andra grupper, dvs de yngre, på lördagen, med start kl 10. Frågor och anmälningar om deltagande tas emot av Siv på epost sive@aland.net. Vi behöver få anmälningarna senast på söndag kväll 28.1 för att kunna beräkna mängden mat till lunch!

■ ■ **Diabetesföreningen på Åland:** Är du intresserad av att delta i informationsträffar gällande barndiabetes? Detta är en möjlighet att träffa andra i samma situation och utbyta erfarenheter. Kom till HandiCampen, Skarpansvägen 30 måndag 29.1 kl 18.00. Välkommen!

■ ■ **Eckerö marthaförening:** Årsmöte torsdag 1.2 kl 13.00 i Ekergården.

■ ■ **Eckerö pensionärsförening:** Månadsträff på Ekergården onsdag 31.1 kl 13.00. Välkomna.

■ ■ **Folkhälsan:** Fredagssimning i Allaktivitetshusets terapibas-sång fortsätter, start fredag 26.1. Familjesim kl 19-20.00, Vuxensim kl 20-21.00, (pris: 10 €/fam, 5 €/vuxen och 3 €/barn el pensionär) Förhandsanm och info: Clary Åkerfelt tel 12 201.

■ ■ **Folkhälsan:** Välkommen till

Babycafé i Folkhälsans Allaktivitetshus fredagar kl 10-12.00. För dig som vill ta en fika/lunch med andra mammor, pappor och babyn. Frågor och info: Tua tfn 040-564 05 00 el Maria tfn 0457-342 12 65.

■ ■ **Hammarlands marthaförening:** Årsmöte tisdag 30.1 kl 19.00 i Marthabo. Gamla och nya medlemmar välkomna.

■ ■ **Huntington-gruppen:** Träff onsdag 31.1 kl 18.00 i HandiCampens bibliotek, Skarpansvägen 30. Harriet Storsved/ÅHS, Hillevi Smeds/FPA och Kerstin Sand/Ålands handikappförbund r.f. informerar. Välkomna!

■ ■ **Lumparlands marthaförening:** Årsmöte torsdag 25.1 kl 19.00 hos Birgit i Långnäs.

■ ■ **Mellersta Finströms marthaförening:** Årsmöte onsdag 31.1 kl 19 hos Helga i Bamböle.

■ ■ **Norra Ålands pensionärer:** Sång- och danscafé i Breidablick onsdag 31.1 kl 18.30. Dragspelsmusik med Christer och Kalle, Uffe sjunger och spelar gitarr och Sture leder sången.

■ ■ **Zhineng qigong:** Grundkurs i Zhineng qigong 3-4.2. För frågor och information ring Sonja 17 889 eller Bitta 38 899.

■ ■ **Ålands flicklottor och soldatgossar:** Månadsmöte må 29.01

kl. 13.00. Samling vid räddningsverket (på Klinten) för information om räddningsverksamheten. (Styrelsen kl. 12 i klubblokalen)

■ ■ **Ålandsforskarna:** Månadsmöte lördag 27.1 i Ålands Museum i Mariehamn kl 13.00. Karl-Gunnar Fagerholm berättar om sitt bokprojekt om Lafsböle by i Saltvik 1430-2006 med titeln "Och alltid skall våren grönska".

■ ■ **ÅBSK:** Informationsdag för BH-prov hålls på planen i Torp söndag 4.2 kl 11.00. Sista anmälningssdag fredag 26.1 tel 31 958/040 704 31 61 Angelica.

■ ■ **Ålands marthadistrikts hemslojdssektion:** Möte torsdag 1.2 kl 11.00 på kansliet.

■ ■ **Ålands ömsesidigas pensionärer:** Kom i häg lunchen i Arkipelag tisdag 30.1 kl 12.00.

■ ■ **Östra Saltviks marthaförening:** Årsmöte torsdag 25.1 kl 19 hos Åsa Lundberg. Nya och gamla medlemmar välkomna!

■ ■ **ÖSUF & ÅUF:** Danskurs på Högtomt. Start fredag 26.1 kl 19-21, sammanlagt sju fredagar. Nybörjar- och fortsättningskurs. Vi lär oss bl.a. foxrott, vals, schottis och även bugg. Lämpliga dansskor med. Ledare Dan-Anders Jansson och Gerd Häggblom. Alla är välkomna som vill lära sig dansa, även också från andra kommuner.

OBS! Det händer

FREDAG 26.1

BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**
Wong Kar-wais film ”Days of being wild”.

INFORMATION

■ ■ **Självstyrelsegårdens auditorium kl 15.00-16.00.**
Tidigare presidenten i högsta domstolen Leif Sevón och förvaltningsrådet Niilo Jääskinen svara på frågor gällande ”Åland och EU:s nya grundfördrag”.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Strictly People.
Henrik Graf.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.**
■ ■ **Dinos bar kl 22.00.**
Rockkaraoke/Rock dj.

LÖRDAG 27.1

BARNKLUBB

■ ■ **Mariehamn Margareta-gården kl 13.00-14.00.** Kom och bekanta dig med den nya finskspråkiga barnklubben. Ledare är Hille-Mari Strandfält och Inka Holmström.

BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**
”Déjà vu”. F-15. Se recensionen på sidan 19.

DANS

■ ■ **Arkipelag restaurangen kl 21.00.** Jansonz.
■ ■ **Saltvik Solbacka kl 20.00.** Kvällsskiftet.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Strictly People.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.** Blue house, rhythm & blues.
■ ■ **Dinos bar kl 22.00.** Willycranes/Rock dj.

TEATER

■ ■ **Folkhälsans allaktivitetshus kl 15.00.** ”De fyra första” – pjäs om de första kvinnorna i Ålands landsting av Mirjam Öhberg. Regi: Bodil Ehn. Medverkande: Margaretha Procopé, Rita Åsbacka, Annelie Åkerblom och Gun Holmström.

UNGDOMSFEST

■ ■ **Mariepark kl 21.30.**
”Red Light Night”. Dj Ramin tillsammans med Nurbi & Lext.

SÖNDAG 28.1

BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**
”Déjà vu”. F-15. Se recensionen på sidan 19.

NÖJE

■ ■ **Parks bar kl 22.00.**
Blandad musik från baren.

MÅNDAG 29.1

BIO

■ ■ **Bio Savoy kl 19.30.**
”Déjà vu”. F-15. Se recensionen på sidan 19.

CAFÉ

■ ■ **Röda Korsgården kl 14.00.** Doris Ingman presenterar Margareta Strömstedts bok ”Natten innan de hängde Ruth Ellis”.

NÖJE

■ ■ **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
■ ■ **Parks bar kl 22.00.**
Blandad musik från baren.

SEVÄRT

MARIEHAMN

■ ■ **Galleri Fåktargubben, Storagatan 14.**
Akvareller av Pive Toivonen. Pågår till 27 januari.
■ ■ **Galleri Skarpans, Skarpansvägen 27.**
”Livet omkring mig” måleri av Lis Thomasson. Pågår till 3 februari.
■ ■ **Kakelhallen, Köpmansgatan 11.**
”Sweet delight”. Fotokonst av Sabine Meier från Frankrike. Pågår till 5 februari.

■ ■ **Mariehamns-galleriet, Mariepark Västerhamn.**
Fotoutställningen ”Det glömda Mariehamn” sammanställd av Cecilia Wickström.
■ ■ **Självstyrelsegården landskapsarkivet.**
Små utställningar: Bilder från ett gårdsarkiv, Karl-Ers i Svarts-mara. Sally Salminen – böcker, brev, klipp. Materiel från Lägre elementarskolans i Skarpans bibliotek.

■ ■ **Ålandsbanken Torggatan.**
Arbeten ur Ålands marthadistrikts hemslöjdssektions ryttävling: förstapristagaren **Linnéa Lindholms** ”Vind i seglet”, andrapristagaren **Maud Karlssons** ”Vattenspegling” och tredjepristagaren **Ingrid Signells** ”Ålands

■ ■ **Ålandsbanken Torggatan.**
Arbeten ur Ålands marthadistrikts hemslöjdssektions ryttävling: förstapristagaren **Linnéa Lindholms** ”Vind i seglet”, andrapristagaren **Maud Karlssons** ”Vattenspegling” och tredjepristagaren **Ingrid Signells** ”Ålands

■ ■ **Ålandsbanken Torggatan.**
Arbeten ur Ålands marthadistrikts hemslöjdssektions ryttävling: förstapristagaren **Linnéa Lindholms** ”Vind i seglet”, andrapristagaren **Maud Karlssons** ”Vattenspegling” och tredjepristagaren **Ingrid Signells** ”Ålands

■ ■ **Ålandsbanken Torggatan.**
Arbeten ur Ålands marthadistrikts hemslöjdssektions ryttävling: förstapristagaren **Linnéa Lindholms** ”Vind i seglet”, andrapristagaren **Maud Karlssons** ”Vattenspegling” och tredjepristagaren **Ingrid Signells** ”Ålands

hav i alla väder”. Pågår till 11 februari.
■ ■ **Postad gårdsmuseum.**
Öppet måndag-fredag kl 9.30-16.15.
■ ■ **Ålands emigrantinstitut Norra Esplanadgatan 5.**
Utställning om personliga emigrantupplevelser i Amerika. Databassökning. Öppet vardagar kl 12-16.
■ ■ **Ålands museum och Ålands konstmuseum.**
”Pärlor ur samlingarna”. Ålands museum och Ålands konstmuseum visar etnologiska och arkeologiska föremål, textilier, fotografier och konstskatter som inte har varit utställda på länge – eller rent av aldrig. Pågår till 28 januari.
■ ■ **Ålands sjöfartsmuseum.**
”Kvinnan och havet, sjömans-hustrun och kvinnor ombord”. Oktober-april öppet vardagar 10-16, helger 12-16.

BRÄNDÖ

■ ■ **Skärgårdsmuseet i Lappo.**
Allmogebåtar, fiskeredskap och en permanent fotoutställning. Öppet enligt överenskommelse. Tel 56 689/0457-385 86 59.

ECKERÖ

■ ■ **Skeppsvik, Solbacka smycken.**
Utställning i sten och metall. Öppet enligt överenskommelse, tel. 38 021.
■ ■ **Ålands jakt- och fiskemuseum.**
Ett specialmuseum som visar fiskets och jaktens betydelse för ålänningarna i gången tid. Basutställningen upptar över 2.000 föremål som visar ålänningarnas kamp för sin tillvaro med jakt och fiske i gången tid. Övriga enligt överenskommelse för grupper om minst 10 personer. Tel 040 588 67 16.

FINSTRÖM

■ ■ **Finström bibliotek (i Källboskolan).**
”Gott och blandat” Patrik Lönngren visar akvareller. Pågår till 31 januari.
■ ■ **Föglö bibliotek.**
”En salig blandning”, akvareller av Runa Andersson. Pågår till 31 januari.
■ ■ **Ålandsbanken Torggatan.**
Arbeten ur Ålands marthadistrikts hemslöjdssektions ryttävling: förstapristagaren **Linnéa Lindholms** ”Vind i seglet”, andrapristagaren **Maud Karlssons** ”Vattenspegling” och tredjepristagaren **Ingrid Signells** ”Ålands

FÖGLÖ

■ ■ **Föglö bibliotek.**
”En salig blandning”, akvareller av Runa Andersson. Pågår till 31 januari.
■ ■ **Ålandsbanken Torggatan.**
Arbeten ur Ålands marthadistrikts hemslöjdssektions ryttävling: förstapristagaren **Linnéa Lindholms** ”Vind i seglet”, andrapristagaren **Maud Karlssons** ”Vattenspegling” och tredjepristagaren **Ingrid Signells** ”Ålands

HAMMARLAND

■ ■ **Brandkärmuseet (Mörby).**

Skolmaten

Vecka 5, 29.1-2.2
Godby
Måndag: Köttbullar, potatismos, tomat. **Tisdag:** Kotletter, potatis, löksås, sallad. **Onsdag:** Fisk i ugn, potatis, råkost. **Torsdag:** Wokad kyckling, ris, sötsur sås, sallad. **Fredag:** Pastasallad med skinka och ost, mjukt bröd.

Kyrkby/Vikingaåsen

Måndag: Kyckling under ost och skinktår, ris, sallad.

■ Presidiet i Brändö omvaldes av fullmäktige vid mötet i onsdags kväll. Det innebär att **Roger Husell** fortsätter som

Öppet enligt överenskommelse. 040 536 82 86 /Kristina.
■ ■ **Postad gårdsmuseum.**
Öppet enligt överenskommelse per tel 41 365/0457-361 39 00.
■ ■ **Skarpnätö hembygds-gård.**
Huset från tidigt 1700-tal hör till de äldst bevarade på Åland. Öppet enligt överenskommelse per tel 37 212/37 227.

JOMALA

■ ■ **Kungsö Shellmuseum.**
”Nostalгимack” 1950-tal. Öppet enligt överenskommelse tel 32 7 60 , eller 040-706 82 30.
■ ■ **Siréns hembygds-museum Ringsböle.**
Öppet enligt överenskommelse per tel 040 096 77 10.
■ ■ **Sjöbloms emigrant- och torpasmuseum, Önningeby.**
Utställning kring museet, torpare och emigration. Se Önningeby-museet.

KUMLINGE

■ ■ **Sjölundts gårdsmuseum.**
Gammal ladugård med föremål som använts på gården. Öppet enligt överenskommelse. Tel 55 463.

KÖKAR

■ ■ **Hembygds-museet.**
Museum med bruksföremål, fotoutställning och båtmuseum. Öppet enligt överenskommelse. Tel 55 816/0457-524 4077.

LUMPARLAND

■ ■ **Lumparlands bibliotek.**
Målningar av Lumparlands kyrka utställda av Anita Jansson. Pågår till 28 februari.
■ ■ **Ålands fotografiska museum (i gamla andels-handeln).**
En utställning över kamerans historia. Öppet enligt överenskommelse per tel 43 964/0457 059 5967.

SALTVIK

■ ■ **Göran Dahl/Ovanåker.**
Ålands största samling av bomärkta föremål. Öppet enligt överenskommelse. Tel 48 038/0400 450 004.

SUND

■ ■ **Ålands fotografiska museum (i gamla andels-handeln).**
En utställning över kamerans historia. Öppet enligt överenskommelse per tel 43 964/0457 059 5967.

VÅRDÖ

■ ■ **Simskåla Anni Blomqvists hem.**
Föreläsning enligt överenskom-melse med Ann-Gerd Steinby eller Gösta Berglund. Tel 47 509.

Positionslistan

Birka Cargo Ab Ltd
Baltic Excellent: Hallstavik 30.1, Braviken 31.1, El Ferrol 7.2.
Birka Exporter: Chatham 28.1, Terneuzen 29.1, Gävle 2.2, Terneuzen 7.2.
Birka Transporter: Gävle 26.1, Terneuzen 31.1, Antwerpen 1.2, Fredrikshamn 5.2.
Birka Shipper: Fredrikshamn 29.1, Gävle 30.1, Chatham 4.2, Terneuzen 5.2.
Birka Carrier: Bilbao 30.1, Antwerpen 2.2, Helsingfors 5.2.
Birka Express: Antwerpen 26.2, Helsingfors 29.1, Hangö 30.1, Kotka 31.1, Bilbao 6.2.
Birka Trader: Raumo 26.1, Hull 29.1, Raumo 1.2, Hull 5.2.

Godby Shipping

Link Star: Dublin 30.1, Holmsund 5.2
Midas: Rouen 23.1, Amsterdam 25.1, Bremerhaven 26.1,

Fredrikshamn 30.1, Raumo 1.2, Rouen 6.2, Amsterdam 8.2, Bremerhaven 9.2.
Mimer: Rostock 27.1, Hull 30.1, Rouen 1.2, Blyth 3.2, Fredrikshamn 7.2.
Miranda: Santander 30.1, Zeebrügge 2.2, Helsingfors 5.2.
Mistral: Zeebrügge 26.1, Helsingfors 29.1, Fredrikshamn 30.1, Raumo 31.1, Ferrol 6.2, Santander 7.2, Zeebrügge 9.2, Helsingfors 12.2.

Rettig Group Ltd Bore Belgard: anl. 30.1 Grangemouth.
Magnolia: anl 31.1 Kaskö.
Nedgard: anl. 29.1 Tunadal.
Nordgard: anl 31.1 Hull.
Ostgard: anl. 31.1 Tunadal.
Seagard: anl. 29.1 Tilbury.
Sydgard: anl. 29.1 Rotterdam.
Transgard: anl. 29.1 Pasajes.
Westgard: anl. 30.1 Kaskö.

Nyans sudoku

Lösning på sidan 24

			8					
3		5	9					6
4		7		1			2	
2		9			4	7		
				5				
	6	8	1					4
				7	9			1
	4					5		3
8				3	6	2		

Sudoku HB0082

© Bulls

DENZEL WASHINGTON

DEJÀ VU

www.dejavu-elokuva.fi

BIO SAVOY **Lördag-torsdag kl. 19.30**
– F15 – **7,50€**

Pensionärer möts i Jomala på Vändagen

■ Jomala församling ordnar en pensionärsträff i Jomala församlingshem på Vändagen den 14.februari klockan. 13.00 till 14.30.

Röda Korset medverkar i

Sju får medalj av regeringen
■ Landskapsregeringen har beslutat att ge utställningsassistent **Ingela Lönngren** samt antikvarie **Per-Ove Högnäs** Ålands självstyrelses minnesmedalj 1972.
Minnesmedaljen ges även till kostföreståndare **Clary**

evenemanget, eftersom Jomala och Mariehamn har samarbete visavi väntjänsten. Detta skriver Finlands Röda Kors-Ålands distrikt i ett pressmeddelande.

Röda Korsets frivilliga medverkar, bland annat genom att dela ut vänkort, som skrives på plats, hälsar **Maria Lundberg-Nylund** vid FRK distriktskansliet.

Axberg, skötare **Sol-Britt Englund**, fysioterapeut **Kristiina Sonntag**, sjukskötare **Carola Wikström-Nordberg** och psykolog **Britt-Marie Österberg**.

Medaljerna får de för att ha tjänstgjort klanderfritt i över 20 år hos Ålands landskapsregering respektive Ålands hälso- och sjukvård. (as)

folkhälsan
kompetens • engagemang • omsorg

Föräldrakurs

Folkhälsan på Åland anordnar en **COPE-kurs för föräldrar till barn 3-6 år, som vill lära sej hantera trots, hyperaktivitet etc.**

Kursen hålls i Folkhälsans allaktivitetshus i Mariehamn åtta onsdagar i rad kl 18-20 fr.o.m 28.2-18.4.

Det är önskvärt att (om möjligt) två föräldrar per barn/en förälder + medfostrare deltar. Kursen är kostnadsfri.

Anmälningar till Folkhälsans kansli tel 17 430 fr.o.m måndagen den 29.1 kl. 11.00.

Möjlighet till barnvaktsservice genom Pusselfamiljen rf:s ”Bubblan”

(Mer info om COPE-metoden på www.svenskacope.se)

Jan Kronholm
Epost: jan.kronholm@nyan.ax
Telefon: 528 466

kultur

”All litteratur är en fotnot till Faust.
WOODY ALLEN

Bomarsundsfilm intresserar

Urpremiär blir det på Verafestivalen i mars

Jonas Tuominens och Per-Ove Högnäs Bomarsundsfilm som skall var klar inom kort väckte stort intresse när den presenterades på den finlandssvenska filmmönstringen i Helsingfors förra helgen.

– Kommentarererna var positiva och man var imponerad över hur mycket nytt material vi lyckats vaska fram, säger Högnäs.

Temat för filmmönstringen, som arrangerades av Finlandssvenskt filmcentrum, var denna gång historiska filmer. Rubriken lydde: ”Nya filmer om gångna tider”.

Tre filmprojekt presenterades under filmmönstringen som hölls på Filmstiftelsen. Förutom Bomarsundsfilm var det **Claes Olssons** filmatisering av **Lars Sunds** roman ”Colorado Avenue” samt **Åke Lindmans** och **Sakari Kirjavainens** krigsfilm ”Tali-Ihantala 1944”, den senare en uppföljning och fortsättning på Lindmans film ”Framom främsta linjen”.

Såväl ”Colorado Avenue” som filmen om slaget vid Tali-Ihantala får premiär till hösten. Bomarsundsfilm skall premiärvisas i samband med filmfestivalen Vera i Mariehamn.

Härö gör intryck

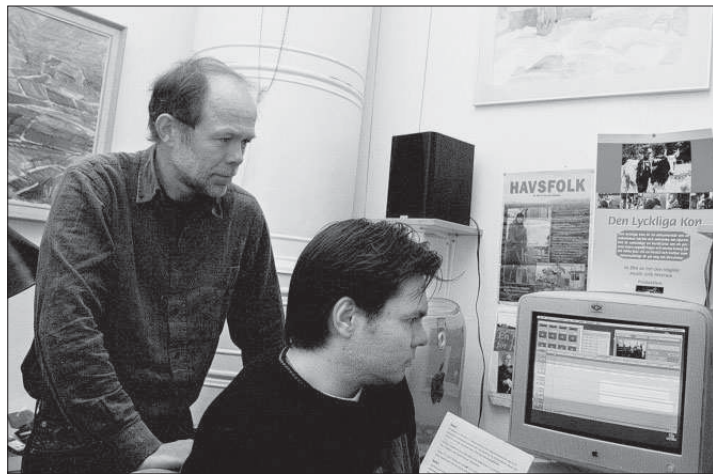
Som socker på botten fick deltagarna i filmmönstringen se **Klaus Härös** nya film som i går öppnade filmfestivalen i Göteborg. Filmen ”Den nya människan”, som handlar om de tvångssteriliseringar som man länge sysslade med i Sverige, visades nu för allra första gången.

Enligt Per-Ove Högnäs gjorde den starkt intryck och har möjlighet att bli lika uppmärksammasad som Härös tidigare filmer. ”Den nya människan” kommer upp på biograferna i februari.

Enligt Högnäs var också presentationerna av ”Colorado Avenue” och filmen om Tali-Ihantala givande. Claes Olsson berättade till stillbilder om inspelningarna av ”Colo-

Filmarbete. En bild från inspelningarna på Djävulsberget i somras. Från vänster Fred Nordström, Johan Stark, Patrik Häggblom, Peter Niemi, Oliver Lehtinen och Dan Wikingsson.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Samarbete. Per-Ove Högnäs och Jonas Tuominen har också tidigare samarbetat kring flera projekt. Här färdigställer de filmen om museifartyget Pommern.
Foto: ANDREAS DIENERT

rado Avenue” i Österbotten medan producenten **Alf Hemming** kunde visa en hel del klipp ur krigsfilmerna, där Åke Lindman på grund av hälsokäl numera lämnat ifrån sig

huvudansvaret för regin till Sakari Kirjavainen.

Klipps i Ekenäs

Bomarsundsfilmerna är just nu under klippning. Tuominen

arbetar tillsammans med klipparen **Klaus Grabbe** i Ekenäs och när det arbetet är klart skall filmen ljudläggas av ljudplaneraren **Erkki Keränen** i Helsingfors. Sedan återstår bara mixningen.

Filmen som blir 58 minuter lång skall premiärvisas fredagen den 16 mars vid Vera-festivalen, senare skall den också gå i den finlandssvenska televisionen och även i Sveriges tv. Vid filmmönstringen kunde man presentera både exempel på de animeringar som **Henrik Juslin** gjort och delar av de dramatiserade scener som spelades in i somras.

Som Nyan tidigare berättat är Tuominen är regissör medan Högnäs är producent genom sitt bolag Pelago Film. Båda satt också med i den panel som vid ett seminarium diskuterade kring temat historia på film. Andra deltagare

var **Klaus Härö**, Claes Olsson och **Stefan Forss**, forskare vid försvarshögskolan och även engagerad i Tali-Ihantala-projektet. Diskussionen leddes av historieprofessorn **Henrik Meinander**.

Imponerade

– Man var imponerad av att vi hittat så mycket nytt källmaterial om Bomarsund, bland annat många fina svartvita fotografier av flottorna, säger Högnäs.

Hela filmmönstringen, som nu återkom efter ett par års uppehåll, var enligt Högnäs givande.

– Det var många deltagare och för oss var det också fint att få tillfälle att presentera vårt projekt på Filmstiftelsen, säger han.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Det blev Anita Husell-Karlström

som fick tjänsten som projektledare för ”Kultur i skärgården”. Beslutet togs av kulturminister **Camilla Gunell** (s) vid enskild föredragning. Husell-Karlström var, som Nyan tidigare berättat, även projektets styrgrupps enhälliga förslag. □

Poeter i etern är arbetsnamnet

på en programserie under planering på Ålands radio. Från och med påsk sänder radion varje dag en dikt. Idén kläcktes av **Isela Valve** på stadsbiblioteket och programserien skall göras i samarbete med biblioteken på Åland som hjälper till med valet av dikter.

Dagsaktuellt, åländsk poesi kommer att varvas med alster av sedan länge döda poeter – helt enkelt för att radions budget inte tillåter annat. □

Filmklubben Chaplin

visar på fredag kl. 19.30 på Bio Savoy Wong Kar-wais film ”Days of being wild”. Filmens intrig kretsar kring en ung och fantastiskt osympatisk man som totalt struntar i alla kvinnor han raggat upp; detta är på grund av att han egentligen bara bryr sig om en enda sak här i livet: att hitta sin biologiska mamma. Filmen hade sin premiär år 1991. □

Mirjam Öbergs pjäs om

de fyra första kvinnorna i Ålands lagting ges i repris Folkhälsans allaktivitetshus i Mariehamn på lördag, den 27 januari, kl. 15. För regin står **Bodil Ehn** och i de fyra rollerna ses **Margaretha Procopé** som Fanny Sundström, **Rita Åsbacka** som Elin Holmberg, **Anneli Åkerblom** som Rauha Åkerblom och **Gun Holmström** som Gunhild Berglund. Pjäsen hade premiär i samband med att hundraårsminnet av den kvinnliga rösträtten firades i fjol. Kaffeservering ordnas. □

”Bore - Nordanvinden”

är titeln på en populärhistorisk bok om passagerarfartyget Bore som bokförlaget Litorale i Esbo ger ut i vår. Boken är skriven av **Leif Kindblom** från Sverige. Ångfartyget Bore var i trafik mellan Finland, Åland och Sverige från år 1898 till år 1961. Författaren skildrar fartyget, händelser, besättning, passagerare och upplevelser inramade i de större sociala omvälvningarna i länderna och hamnarna. Boken utkommer i april Bland de böcker som Litorale ger ut finns också en ny seglingsbok av **Pekka Barck**. ”Tre båtar” följer upp tre segelbåters öden från 1930-talet till i dag.. Boken utkommer i juni. □

Konstsamfundets och Kulturfondens JOURNALISTSTIPENDIER

lediganslås att sökas senast 28.2.2007

Stipendier beviljas för

- att ge journaliststuderande möjligheter till praktik på finlandssvenska tidningsredaktioner
- att erbjuda yrkesverksamma journalister möjlighet till vistelser på tidningshus i Sverige. För mera information se www.kulturfonden.fi
- yrkesverksamma journalisters studieresor och fortbildning samt för konstkritik
- unga journalisters strävanden att utvidga sina kunskaper om Norden

Ansökan riktas till Svenska kulturfonden och görs elektroniskt på www.kulturfonden.fi

Förfrågningar besvaras av Christina Fraser, Svenska kulturfonden tfn 09-6930 7334

KONSTSAMFUNDET

SVENSKA KULTURFONDEN

Namninsamling för Bio Savoy

Nu skall ålänningarna få vara med och väcka opinion för ett bevarande av Bio Savoy. Filmklubben startar en namninsamling och aviserar också en debatt om Savoys framtid som inledning på filmfestivalen Vera i mars.

Pia Rothberg-Olofsson, ordförande i Chaplin, berättar att man informellt i styrelsen diskuterar en opinionsyttring till förmån för Bio Savoy.

– Det finns en majoritet bland styrelsemedlemmarna för en namninsamling och vi kommer att ta upp frågan vid styrelsemötet på måndag.

Hon berättar att man egentligen tänkt gå ut med nyheten först efter styrelsemötet, men

eftersom Savoys framtid togs upp i en insändare i pressen på torsdagen, tycker hon att det finns skäl att gå ut med planerna redan nu. Efter styrelsemötet kommer man dock att kunna berätta mera om hur Chaplin ser på Savoys framtid och vad som borde göras för att rusta upp biografen, som också har ett kulturhistoriskt värde.

Den som vill delta i namninsamlingen borde från och med tisdag finna anvisningar för hur man gör på filmklubbens hemsida (www.vera.aland.com).

Debatt på Vera

Namninsamlingen skall pågå ända till filmfestivalen i mars och enligt Pia Rothberg-Olofsson skall man som inledning på festivalen arrangera en debatt

kring bevarandet av biografen.

Hur ett bevarande skall gå till är svårare att säga just nu. Pia Rothberg-Olofsson konstaterar att staden i princip sagt nej till att överta ansvaret för biografen och den idé om att försöka få loss nordiska pengar för Savoy kombinerat med utrymmen för Nordens institut som kulturminister **Camilla Gunell** (s) framfört har inte fått en majoritet av landskapsregeringen bakom sig.

– Med namninsamlingen hoppas vi kunna skapa opinion för ett bevarande av Bio Savoy, endera med stöd av nordiska pengar eller på något annat sätt, säger Pia Rothberg-Olofsson.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Kulturvinskar med Alice

Alice Sundman ger Nyans läsare kulturtips från Stockholm

Tre somrar i slutet av nittioalet jobbade Alice Sundman på Nya Åland.

Sedan år 2001 är hon kulturredaktör på Länstidningen i Södertälje, men bevakar också kulturlivet i Stockholm och utblickar från kulturlivet i Stockholm kommer hon nu också att ge Nyans läsare en gång i månaden. Den första Stockholmskrönikan publicerar vi i dag.

Alice Sundman kommer ursprungligen från Vårdö och banden till Åland och Vårdö är fortfarande starka. Familjen, som inbegriper maken **Tomas Strömbom** och sonen **Johannes**, tre och ett halvt år, vistas alltid på Åland sommartid och man hoppas just nu att sommarstugan i Vårdö Grundsunda skall bli klar till sommaren.

Från början utbildade sig Alice Sundman till agrológ i Åbo och arbetade också ett tag på Nylands svenska lantbruksproducentförbund innan hon började läsa journalistik på social- och kommunalhögskolan i Helsingfors.

Till Stockholm

– Sedan fick jag ett stipendium till Stockholm och räknade med att jag skulle stanna där i ett halvår, men här har jag blivit kvar. Jag träffade min man Tomas som just nu studerar psykologi och jobbar inom psykiatri. Han har förresten också varit sommarvikarie på Nyan.

Själv skaffade hon sig journalistexamen från journalistutbildningen vid Stockholms universitet och läste dessutom till fil.mag. med litteraturvetenskap som huvudämne.

Kulturredaktör

Med den utbildningen och bland annat sommarjobben på Nyan i bagaget fick hon år 2001 jobbet som kulturredaktör på Länstidningen, som är en sexdagarsstidning med 16.000 i upplaga. Familjen är dock bosatt i Stockholm och nästan varje dag pendlar hon nu till jobbet i Södertälje, men har också möjlighet att arbeta en del hemifrån.

Som ensam kulturredaktör

Kulturredaktör. Alice Sundman bor i Stockholm och jobbar som kulturredaktör på Länstidningen i Södertälje. Här är hon dock fotograferad i Åländsk miljö, på Café Bagarstugan i samband med ett besök hemma på Åland. Foto: JONAS EDSVIK

skriver Alice det mesta, men tidningen har också en frilansande musikrecensent.

Trivs med jobbet

– För att få mera tid att vara med Johannes har jag dessutom just nu gått ned till att arbeta bara 75 procent, så det blir lite snärjigt ibland.

Ändå säger hon att hon trivs alldeles utmärkt med jobbet.

– Det är jätteroligt. Jag vet

inte vad jag skulle göra annars.

Aktivt kulturliv

Södertälje har enligt Alice ett mycket livligt kulturliv så någon brist på saker att skriva om blir det inte.

– I staden finns en professionell teater, Oktoberteatern, samt aktiva amatörteatergrupper och föreningen Södertäljeoperan som gör större

operauppsättningar nästan varje år. Dessutom är flera professionella konstnärer verksamma i staden och i närbelägna Ytterjärna finns antroposofernas kulturhus där det hela tiden händer intressanta saker.

Också Stockholm

Utöver det lokala rapporterar Alice Sundman också för läsarna i Södertäljetrakten om sådant som händer inom kul-

turlivet i Stockholm, berättar om teaterföreställningar, utställningar och liknande.

Det är den biten av arbetet som hon nu kommer att förmedla glimtar ur också till Nyans läsare. Liksom man från Södertälje åker in till Stockholm för att gå på teater, se utställningar eller delta i andra kulturaktiviteter finns det ju också en kulturpendling till från Åland till Stockholm.

– Det skall bli roligt att berätta om vad som sker här och kunna förmedla lite tips och vinkar.

– Det blir naturligtvis mina högst personliga åsikter, mina egna favoriter, sådant som jag tycker är intressant. och kanske kommer jag med någon varning också emellanåt, tillägger hon.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Krönika

Djungelboken i ny tappning

Drottninggatan, Gamla stan och Biblioteksgatan. Och så möjligen en och annan privatteater med någon publikdragare. Så såg mina Stockholmsbesök ut innan jag flyttade till storstaden. Och jag gissar att jag inte var så väldigt olik de flesta.

Men staden har så mycket mer att erbjuda, inte minst i form av kultur. Så varför inte stanna en natt extra vid nästa shoppingresa och passa på att ta del av något givande? Kom bara ihåg att boka biljetterna i förväg, det är inte alltid de går att få tag på samma kväll.

En storstadsdjungel i framtida tappning kan man just nu uppleva på Stockholms stadsteater. Det

är regissören **Alexander Mørk-Eidem** som skapat en fartig och infallsrik familjeföreställning av Rudyard Kiplings berättelser om Mowgli – "Djungelboken".

Vad sägs om Bagheera som transvestit, styltande fram i högklackade svarta stövlar? Eller Shere Khan som råbarkad nynazist med knivar som trollas fram vid handlederna? Och Baloo, han

går omkring som en godmodig boxare i grön träningsoverall.

Scenen är ett Sergels torg i förfall. Människorna har sedan länge lämnat staden och gör sig bara ibland påminna genom ljudet från helikoptermotorer och en kamp på liv och död om en eftertraktad guldtacka.

I stället är det djungelns djur som rör sig bland graffiti täckta väggar, söndertrasade pelare och kvarlämnat skräp. Och djuren – ja, de bär drag av olika subkulturer: vargarna – det fria folket – har rastafälter och trasiga kläder, schakalen Tabagui påminner snarast om en utslagen. Och aporna, dessa tjtatrande, korkade och opålitliga djur, har förvandlats till trendkänsliga brats.

Ibland är det otäckt. Musiken dånar ur högtalarna, Shere Khan vrålar ut sitt hat och Tabagui äter hungrigt av det han lyckas klämma ut ur en råtta.

Ändå är det framför allt roligt. Roligt och svängigt med en humor som häcklar sådant som rikemanssöner, make over-mani och nynazister. Och alldeles klart sevärt för såväl unga som gamla – fast åldersgränsen är, fullt förstaeligt, satt till 7 år.

Söker man intelligent humor för en mer vuxen publik är det synd att missa "En midsommarnattsdröm", också den regisserad av Alexander Mørk-Eidem och spelad på Stads-teatern. Pjäsen gick upp redan förra vintern, har spelats under hösten och ges ännu några gånger under våren.

Nordiska älvor letar sig in i Shakespeares komedi, som här utspelar sig på en dansbana i Värmland. Huvudstaden heter Aten och landshövdingen Teseus ska gifta sig med en krigsfånge från kriget mot Amerika...

Det är en intelligent lek med text, skådespel, scenografi och vår egen värld. Och mitt bland människor och väsen rör sig **Rikard Wolff** som en blandning av sig själv och Shakespeares gestalt Puck.

En annan sevärd pjäs är "Hemkomsten" av Nobelpristagaren **Harold Pinter** (Stockholms stadsteater).

Regissören **Thommy Berggren** har skapat en märklig föreställning fylld av absurditet. Verklighet och fantasi flyter ihop och gestalterna existerar såsom i en annan dimension.

Det handlar om styrka och svaghet, objektifiering av kvinnan och möjligheterna att ta sig ur den värld man är född in i. Det är en pjäs som gäckar och irriterar – och just därför blir intressant och tankeväckande.

Var med och rösta fram

ÅRETS SPORTHÄNDELSE 2006 på hemmaplan

På Åland har vi kunnat njuta av högklassiga idrottsevenemang 2006. Vilken sporthändelse är det som du som publik uppskattade mest under året som gått? Rösta fram den sporthändelse du tycker är värd att vinna och deltag i utlottningen av fina priser.

1. Jippomatchen mellan DUV-IFK.

2. WHA-läktaren stod klar.

3. Åland fick världstouren i beachvolley.

4. EM-kval för 17-åringar arrangerades på åländsk mark

5. TV-kändisarna i FCZ välgörenhets-spelade mot IFK:s damer.

6. IFFK säkrade avancemang till tvåan i första kvalmatchen på Markusböle.

Rösta och vinn!

1. En resa till Stockholm och finalen i Nordea Nordic Light Open för 4 personer inkl. VIP-lunch på arenan.
2. 2st finalbiljetter till PAF Open
3. 2st semifinalbiljetter till PAF Open

Så här gör du:

Skicka ett SMS med **RÖSTA 1** till **173521** om du exempelvis vill rösta på kandidat nummer 1. Kostnad 0,95 euro.

Omröstningen är i kraft t o m lördagen den 27 januari.

Nya Åland
☆☆☆

Kör igång. Konsten att vara föräldrar diskuteras i den Cope-grupp som Tua Åström, Eliisa Lintunen och Susanne Lundberg startar i slutet av februari. Foto: ERKKI SANTAMALA

Trygga föräldrar genom kurs

Ligger ditt barn framför godishyllan och skriker varje gång ni handlar? Tvärvägrar ditt barn att gå och lägga sig och blir det en rumba varje kväll om tandborstningen?

Nu arrangerar Folkhälsan en kurs för föräldrar med svårhanterliga barn, Cope.

– Trygga föräldrar ger trygga barn, och Cope stärker föräldrarna i deras roll, säger Eliisa Lintunen, en av ledarna.

Cope-kursen är den första på Åland, men i Sverige är konceptet bekant och mycket populärt: upp till 60 par föräldrar kan koka för att få gå kursen. Nu ordnas kursen här tack vare dels EU-pengar som söks av ÅHS, dels pokerpengar som Folkhälsan fick från välgörenhetspoker i höstas. Ledarna, Eliisa Lintunen och Susanne Lundberg är hälsovårdare och har utbildat sig till Cope-ledare i Sverige, men ÅHS som bekostat deras utbildning hade inte möjlighet att betala också en kurs.

– Det är inte alltid man får både finansiering och ledare bara så här, men så var det den här gången. Cope är något jag länge velat förverkliga här, säger Folkhälsans projektledare för föräldrautbildning, Tua Åström.

Inte Nanny

I kursen ryms 25 föräldrar, och det är önskvärt att båda föräldrarna deltar, alternativt en förälder och en vårdare om inte båda föräldrarna kan komma. Konceptet påminner till en del om Nanny-tankens, men mycket skiljer den åt.

– Föräldrarna arbetar i en grupp och kommer tillsammans

Fakta/Om COPE

■ COPE är en förkortning av The Community Parent Education Program.

■ För att få gå kursen bör din/dina barn vara mellan 3 och 7 år.

■ Kursen är gratis, men väljer man att lämna sitt barn till Bubb-lans barnpassning kostar det 5 euro per gång. Barnen skall inte vara med på kursen.

■ Det är önskvärt att två vårdare per barn skall gå kursen. Det behöver inte vara två föräldrar, det kan också vara en singel-mamma/pappa och hennes/hans kompis. Detta är önskvärt för att vårdarna skall få stöd då till exempel hemuppgifterna praktiserar i hemmet.

■ Kursen börjar onsdagen den 28 februari och pågår åtta onsdagskvällar, två timmar per gång.

■ Anmälningar tas emot på Folkhälsans kansli från och med nu på måndag klockan 11.00.

■ Barnet behöver inte på något sätt ha en diagnos för att föräldrarna skall kunna gå kursen. Kursens syfte är att stärka föräldern i sin föräldraroll och att gruppen tillsammans skall hitta lösningar på allt föräldrarna upplever som ett problem.

fram till lösningar som kan fungera. Ingen kommer att stå med ett pekfinger och säga vad som är rätt och fel, det är något gruppen diskuterar sig fram till, säger Susanne Lundberg som under utbildningens gång testade några av idéerna hemma på sina egna barn.

– Mina barn är ju som barn är mest och ibland är det kaos. Jag blev mycket positivt överraskad av hur bra strategierna fungerade då jag testade.

Diplom efter kursen

Rent konkret går en träff till så att gruppen ser en videosnutt tillsammans där föräldern gör märkbara uppföringsfel, till exempel kan det handla om att föräldern rycker fjärrkontrollen av barnet, stänger tv:n och säger att det är läggdags. Då är det bäddat för konflikt, enligt Susanne och Eliisa.

– Övergången mellan aktiviteter är ofta knepig. I det här fallet hade det varit bättre om föräldern varnat kanske fem

minuter innan, att det snart är sovtid och dags att stänga av tv:n, säger Eliisa Lintunen.

Under kursträffarna diskuterar gruppen allt som föräldrarna upplever som ett problem och som kanske lett till en nedåtgående spiral hemma.

– Om man bråkar varje dag hemma vet man oftast innerst inne att det är ett problem som man inte skall behöva ha. Ofta leder det också till att föräldern får dåligt självförtroende, säger Susanne Lundberg.

Att delta i kursen är inget skamfyllt. Man är varken klient eller patient och gruppen är slutet och har tystnadsplikt gentemot varandra. Efter avslutad kurs får man ett diplom.

– Och så får man förstås bättre relation till sina barn och ett större socialt nätverk då man träffar andra som har samma problem, säger Susanne Lundberg.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax
tfn 528 467

Danielsson driver landskapets krog

■ Nu är det definitivt klart att det blir den åländska före detta krögaren Ulf Danielsson som genom företaget Vincent Alandia Invest ab ansvarar för restaurangen på Senatstorget i Helsingfors under landskapsdagarna i juni.

Av avtalet framgår det

att landskapsregeringen ansvarar för kostnaderna för uppförande av restaurangen. Restaurangpaviljongen innehåller en bistro med 210 platser, en bar med 50 platser, en uteservering med 130 platser och ett köksutrymme.

Landskapsregeringen står också för kostnaderna för el, vatten, avlopp och sophantering samt fastighetshyran till Helsingfors stad.

Vincent Alandia Invest står för övriga utgifter, såsom personalens löner och köksinredningen. (as)

Påverkare. Det sänkta priset på mjölk har kompenserats något genom en tilläggsdel på stödrätten till gårdsstödet. Den tilläggsdelen skall mjölkbonden ha tillbaka om gården har haft åkrar arrenderade och markägaren övertar åkrar och stödrätter. Det finns mycket annat nytt att lära sig om det nya systemet med stödrätter och vad som gäller i olika fall. Bilden är från naturbruksskolan.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Stödrätter ny handelsvara

Gårdsstöd kan frikopplas från gårdens mark

De som säljer, köper, arrenderar, byter eller ärver mark har från och med i år ett nytt begrepp att ta ställning till, nämligen stödrätter.

För att få gårdsstöd för den mark man odlar måste man också ha stödrätt och stödrätten följer inte automatiskt med marken.

Bertel Storsved på länsstyrelsen är den som kan och vet. Han ordnar i februari information om detta på Naturbruksskolan.

Vad det handlar om är en gårdsstödsreform, som genomfördes under fjolåret. Då fördelades stödrätterna till den odlade jorden – den areal som odlades i fjol – till dem som odlade jorden. I den mån det röjs ny areal för odling så står den utanför systemet.

Storsved säger att gårdsstödet står för ungefär en tredjedel av det stöd som betalas ut. Resten kommer främst från LFA-stödet (kompensationsbidragstöd för mark i mindre gynnade jordbruksområden) och miljöstödet.

Värdet på stödrätterna utgår från ett basbelopp, som är samma för all areal i regionen.

– Det kan också finnas en gårdsspecifik tilläggsdel, beroende på om det på gården har fötts upp tjurar, hållits mjölkkor eller odlats sockerbetor. Då har stödet per hektar höjts som kompensation för att andra stöd har sänkts.

Arrendemarken

Alla äger inte den mark de od-

lar. Det gör systemet litet mer komplicerat. När stödrättigheterna fördelades i fjol så fördelades de också till dem som arrenderar och odlar mark. Alltså inte till den som äger den utarrenderade marken.

– För att få lyfta stödrätt så måste du ha en odlad areal, säger Bertel Storsved.

– Frågan är hur det går när arrendet upphör. Skall markägaren då kunna göra anspråk på stödrättigheterna?

Det finns en skrivning i gårdsstödslagen, men den är så luddig så den måste jurister titta på för att tolka. Men Storsved har en uppfattning om hur det kan bli.

– Om arrendet upphör och markägaren själv börjar odla marken så kan markägaren också göra anspråk på stödrättigheterna. Men om marken arrenderas ut till någon annan så stannar rättigheterna sannolikt hos den tidigare arrendatorn.

Han/hon måste i sin tur arrendera ny mark för att utnyttja rättigheterna, eller sälja dem.

Men vem vill odla mark utan att få gårdsstöd? Systemet är ju uppbyggt på stöd.

Helt utan stöd blir man ändå inte, konstaterar Storsved. Det finns både miljöstöd och LFA-stöd.

– Och så kan man köpa stödrätter.

Konstigt frikoppla?

Att rätten till stöd kopplas fri från marken känns till en början litet konstigt. Bertel Storsved jämför med en lägenhetsägare,

som hyr ut till en småbarnsfamilj, som lyfter bostadsbidrag.

– När familjen flyttar ut, skall den då få ta med sig rätten till bostadsbidrag, eller skall den finnas kvar i lägenheten så att nästa som flyttar in också får bidraget?

Handel i mars

Det finns en gårdsstödsrätt för varje hektar odlad mark 2006. Om den odlade marken minskar, som i Sverige, så finns det ett överskott av stödrätter och priset sjunker. Om det röjs ny mark så finns det för få stödrätter och priset stiger.

Det blir alltså en handel där tillgång och efterfrågan sätter priset. Dessutom måste en odlare fråga sig hur många års stöd han är villig att betala för, ett år, några år eller kanske tio år.

Man kan som sagt också ärva stödrätterna eller ge bort dem, om man vill. Möjligheten att köpa och sälja stödrätter kommer i mars. Men det har redan en tid varit möjligt att vid markköp avtala att stödrätterna ingår och överförs när det blir möjligt. Alltså i mars.

– Men en markägare kan också sälja marken och behålla stödrätterna eller sälja marken till en och stödrätterna till en annan. Däremot kan man inte arrendera ut enbart stödrätter.

Viktiga datum

Den som har arrenderat ut mark före den 1 augusti 2005 kan, som det sades tidigare, i vissa fall få överta stödrätterna när arrendet löper ut. Men då måste man först ansöka om

stödrätter ur nationella reserven. Får man nej där så kan man göra anspråk på arrendatorns stödrätter förutsatt att man vill odla jorden själv. Ansökan till nationella reserven måste vara inne senast den sista februari. Så tiden är knapp.

Datumet 1 augusti 2005 är också viktigt. Arrendeavtal som har ingåtts senare än så skall i avtalet ha inskrivet hur man gör med stödrätterna.

Storsved säger att det enklaste för alla är om det finns frivilliga avtal. Då gäller de och man slipper andra, mer komplicerade förfaranden.

Ytterligare detaljer

Det finns en hel rad bestämmelser om hur allt detta skall gå till. Men en sak som Bertel Storsved ytterligare vill påpeka är tilläggsdelen, den som man får om gården har haft tjurar, mjölkkor eller har odlat sockerbetor.

– Om till exempel en mjölgård har haft åkrar arrenderade 2006 så har en del av kompensationen för sänkt pris på mjölk lagts som tillägg till gårdsstödet. Om arrendet upphör och markägaren får ta över stödrätterna så måste han till den tidigare arrendatorn betala värdet av tilläggsdelarna för den tid de betalas ut; för tjurar och mjölk till 2015 och för sockerbetor till 2018.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

Skabb ombord på Vikingfartyg

Skabb. Än så länge misstänks 27 anställda på Cinderella ha drabbats av skabb, men de kan vara fler eftersom inkubationstiden är lång. Passagerarna har inget vetat förrän i går.

Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Upptäcktes före årsskiftet men informerades inte

27 anställda på Viking Lines fartyg Cinderella misstänks ha drabbats av skabb. Strax före årsskiftet upptäcktes de första fallen, men passagerarna som rest med fartyget har inte informerats.

I går skrev Aftonbladet om det som tidningen kallar för ”skabbepidemin”. Orsaken till att passagerarna inte informerats är, uppger rederiet i ett pressmeddelande, att risken för att passagerare ska smittas är minimal. Specialistläkare har konsulterats, och alla anställda med symtom har behandlats enligt anvisningar från smittskyddsenheten och hudkliniken vid Huddinge sjukhus.

Saneras

Alla hytter och arbetsutrymmen som kan ha påverkats har sanerats. Enligt rederiet finns alla utrymmen i personalavdelningarna.

Inkubationstiden är lång, och ytterligare fall kan komma att upptäckas. Alla anställda har informerats.

Skabb orsakas av ett mikroskopiskt kvalster och sym-

Fakta/Skabb

- Skabb orsakas av kvalstret *Sarcoptes scabiei*.
- Det gråvita honkvalstret är 0,4 mm långt och gräver små gångar i huden där hon lägger ägg.
- Smittar genom nära kontakt med någon smittad, deras kläder eller sängkläder.
- Utan behandling kan den drabbade få eksem eller någon kronisk hudsjukdom.

Källa: Vårdguiden.se/Aftonbladet

tomen är klåda och små utslag särskilt på fingrarna, i armhålorna, på könsorgan och bröstvårtor.

Skabb smittar genom långvarig hudkontakt och behandlas med receptfri salva. Enligt **Helena Käck**, informationsansvarig vid Viking Line Skandinavien, hålls personalen under den noggrann uppsikt under den närmaste tiden.

Åkomman är rätt vanlig i skolor och på daghem. I fjol drabbades också Gullåsen av skabb. (ao)

Färre narkotikabrott i fjol

Anabola steroider toppar beslagen

Det begicks 23 narkotikabrott inom Ålands tulldistrikt under fjolåret. Det är en liten minskning från året före. Men det som har ökat är beslagen av olika piller och läkemedel.

Av de 23 narkotikabrotten i fjol betecknades tre som grova. Det är första gången på 2000-talet som det har förekommit grova narkotikabrott på Åland. 19 brott betecknas som narkotikabrott rätt och slätt och ett som straffbar användning av narkotika.

2005 noterades 24 narkotikabrott och ett straffbart bruk medan vi 2004 hade 14 narkotikabrott och ett straffbart bruk. År 2001 noterades sju narkotikabrott, inget annat.

Mycket i beslag

Det som faller i ögonen är mängderna beslagtagen narkotika under fjolåret. Anabola

steroider har inte beslagtogs tidigare. Nu visar statistiken på 4.000 tabletter.

Narkotikaklassade läkemedel har förekommit under årens lopp, som mest 220 tabletter 2004. I fjol beslagtogs 1.297 tabletter.

Subutex har likaså funnits med i små mängder sen 2002. I fjol blev det 436 tabletter.

Receptbelagda läkemedel har inte beslagtogs tidigare. I fjol tog tullen 699 tabletter.

Hasch har funnits med alla år i varierande mängder. För 2004 noteras 769,68 g, i fjol 1.205. Amfetamin finns likaså med alla år, i fjol 19,6 g, året innan nästan 22 g. Heroin finns i små mängder utom 2003. I fjol beslagtogs 0,08 g, året innan 0,92 g. Kokain finns med endast 2004. Då beslagtogs 1,15 g.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax

Fråga om Åland och EU

■ I dag på eftermiddagen kan allmänheten ställa frågor om Åland och EUs nya grundfördrag. Tidigare domaren i Högsta domstolen **Leif Sevón** och förvaltningsrådet **Niilo Jääskinen** svarar på frågor på ett möte

i Självstyrelsegårdens auditorium mellan klockan 15 och 16. Sevón och Jääskinen har före det hörts av självstyrelsepolitiska nämnden och lagutskottet.

Lagutskottet och nämnden behandlar som bäst förslaget till nytt grundfördrag. På Åland har fördraget kopplats ihop med en motion till riksdagen med krav på ökat inflytande

för Åland i EU-frågor. Det har sagts att lagtinget inte kan säga ja till fördraget om inte riksdagen går med på ökat inflytande. Motionen handlar i första hand om en plats i EU-parlamentet, men också talerätt i EG-domstolen och möjlighet att uttala sig i subsidiaritetsfrågor, alltså rätt att säga ifrån om man anser att kommissionen lägger sig i

frågor som sköts bättre på det lokala planet.

Det som inte är helt klarlagt är om Åland kan stoppa fördraget. För att det skall träda i kraft måste det ratificeras av samtliga medlemsländer. Finlands riksdag har sagt ja till fördraget, men inte sänt in det i väntan på vad Åland kommer till. (ht)

Catarina Franzas betalade 4.000 euro för en timme med gorillor

”Det var jag som pillade på flätan”

”Vi hade gått ett par timmar upp i bergen och visste att vi kunde få syn på dem när som helst. Då hoppade en ung hona fram ur buskarna. Vi hukade och tittade i marken. Hon gick fram och pillade på min fläta...
Rädd? Nej. Hon var liten. Hon vägde bara 120 kg.”

Det är spännande att höra **Catarina Franzas** från Finström Bjärström berätta om sin resa till Rwanda i januari. I vanliga fall arbetar hon på Posten Åland.

Men under tio dagar i början av året vistades hon i Afrika och fick under en timmes tid fick vara uppe i bergen och umgås med en familj bestående av åtta individer. Resan blev dyr. 4.000 euro blev kostnaden allt som allt.

– Det var värt varenda cent, säger hon. Jag håller på att spara för nästa resa.

Liten researrangör

Redan för 20 år sedan – när Catarina Franzas bara var i 8-årsåldern – blev hon fascinerad av gorillor. Det var filmen ”De

dimhöljda bergens gorillor” som grep henne som allra mest. Filmen handlar om **Dian Fossey** och hennes liv bland gorillor som hon kom verkligen nära. Dian Fossey mördades 1985, av tjuvjägare sägs det, men mordet är ännu ouppklarat.

Mer och mer studier på temat gorillor ledde småningom fram till en liten rikssvensk researrangör, Gorillaresor, med **Rolf Agnestränd**, som en gång om året arrangerar resor till gorillor i Afrika.

Köa ett år

Gorillaresor har som målsättning att skydda gorillorna. Företaget är medlem i WWF och i projektet ”Djungelfadder”, förskyddet av bergsgorillorna, dessutom i The Dian Fossey Gorilla Fund samt Ekoturismföreningen i Sverige, en förening som har till syfte att främja ekoturismen i världen.

– Bara sex resenärer ingår i varje grupp, berättar Catarina Franzas. Ingen får vara nära gorillorna mer än en timme och man får aldrig gå närmare än fem meter. Men det kan förstås

hända att gorillorna själva är nyfikna och kommer emot.

Dessutom måste den reseansvariga anmäla en lång tid i förväg att man vill träffa gorillor och sedan köa för plats. Rolf Agnestränd fick köa ett helt år för att den här gruppen skulle komma fram.

Bara kamera

Så kom äntligen den dag då det var dags för Catarina Franzas att få komma upp i bergen och se gorillorna.

– Vi steg upp vid sju och samlades vid ett turistkontor. Helt oväntat hoppade en hona fram ur buskarna. – När en gorilla kommer så nära ska man huka sig ner, göra sig så liten som möjligt och se ner i marken. Vi alla i gruppen gjorde så och honan gick runt och tittade och luktade på oss. Jag hade håret i en fläta och hon pillade lite nyfiken på den. Det var otroligt att tänka sig att hon som ändå är ett vilt djur var så nära att hon kunde ta i mig!

Honan var den enda hona i flocken som inte fött en unge.

Honan var den enda hona i flocken som inte fött en unge.

Fick åländskt besök. Åtta gorillor i en familj i bergen i Rwanda fick besök av åländskan Catarina Franzas nyligen. Nosen hos varje gorilla är unik, som ett fingeravtryck, berättar hon.

Foto: CATARINA FRANZAS

Gorillafantast. En timmes tid fick Catarina Franzas umgås med gorillorna. Hon tog massor av foton och reser gärna tillbaka igen.

Foto: ERKKI SANTAMALA

är bekant med just denna gorillafamilj sedan årtal tillbaka.

Fredliga

Helt oväntat hoppade en hona fram ur buskarna.

– När en gorilla kommer så nära ska man huka sig ner, göra sig så liten som möjligt och se ner i marken. Vi alla i gruppen gjorde så och honan gick runt och tittade och luktade på oss. Jag hade håret i en fläta och hon pillade lite nyfiken på den. Det var otroligt att tänka sig att hon som ändå är ett vilt djur var så nära att hon kunde ta i mig!

Honan var den enda hona i flocken som inte fött en unge.

Hon var förhållandevis liten, runt 120 kg. Men Catarina Franzas blev inte det minsta rädd.

– Nej, jag vet att de är fredliga.

Sedan fick gruppen av människor komma nära flocken av gorillor. En timmes tid hade man på sig. Många fotograferade förstås, men det var förbjudet att använda blyx.

Vänjer sig

Alla restriktioner är till för att skydda gorillorna så långt som möjligt. De lokala guiderna måste ha en nära kontakt med gorillafamiljerna och ska ha känt dem sedan årtal tillbaka. Guiden har också hjälp av vakter

Fakta/Gorillor

Vad vet du om gorillor? Catarina Franzas berättar följande:

■ Gorillorna lever i familjer, med en hane. Hannen får med tiden ljusare päls och kallas därför en silverrygg. Han lever med flera honor och han är far till alla ungar. När en ung hane vuxit upp utmanar han den gamla flockledaren och går i väg och bildar en ny flock.

■ En hane kan väga upp emot 250 kg. En mindre hona kan väga 120 kg.

■ Gorillorna är fredliga. De äter bambu, blad, tistlar och annat grönt. Men blir de skrämde kan de förstås gå till attack.

■ Gorillor har inte löss.

■ Deras nos är som ett fingeravtryck. Alla har olika.

som sover i närheten av de områden där gorillorna vistas och håller koll på hur de flyttar sig. Flockarna får varje dag besök av en turistgrupp, som alltså får stanna en timme. Maximalt antal personer per grupp är åtta.

– Man kan först tro att det är störande för gorillorna med dagliga besök, men jag är övertygad om att de vänjer sig och gillar kontakten. Dessutom är gorillaresor den tredje största inkomstkällan för Rwanda. Gorillaturismen har utvecklats till en industri, som de så väl behöver. Jag åker gärna ner igen!

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
 kiki@nyan.ax
 tfn 528 451

Stans nyaste INREDNINGS BUTIK

I Magasin, Torggatan 6

Välkommen in till

I Magasin • Torggatan 6, 22 100 Mariehamn • Tel 15 915
Måndag - fredag 10.00 - 17.30, lördag 10.00 - 14.30

VINTERNS ROLIGA RESOR!

SPORTLOVSSKOJ

24.2, 1 dag

Välj mellan två
spännande alternativ!

Pris: 77,-/vuxen, 73,-/barn u. 12 år, 69,-/barn
u. 6 år. I priset ingår: buss-/båtresa t/r, sjöfrukost,
teaterbiljett eller inträde till Junibacken

BARNTEATER

"Från A till Ö" på Göta Lejon

– Succén från SVT blir barnteater! Vem minns inte Hedvig med långa näsan från 70-talet? Nu är det dags för en ny generation barn att få bekanta sig med Hedvig, ugglan Helge och de andra figurerna spelade av skådespelare från Bolibompa och Myror i brallan.

JUNIBACKEN -

Det levande sagohuset på Djurgården

– Kom med och träffa Karlsson på taket, Pippi Långstrump, Emil, Madicken, Ronja Rövardotter och många fler! Åk med sagotåget från Vimmerby till Villa Villekulla. Besök bokhandeln med bl.a. alla Astrid Lindgrens böcker. Njut av Pippis Pannkakor i den mysiga restaurangen...

SOLVALLA V-75 FINAL 3.2, 1 dag

– Hästar, sport, spel och spänning! Kom med och heja på "Davido" som ägs av Ulf Eriksson och tränas på Åland. **OBS!** Ålands Hästavelsförening bjuder sina medlemmar på inträdet till Solvalla. Kom ihåg att visa ditt medlemskort vid bokning!

Pris: 60,-/person. I priset ingår: buss-/båtresor t/r, sjöfrukost, **inträde** till Solvalla.

APASSIONATA I GLOBEN 31.3, 1 dag

– Spektakulära shownummer, mästertlig ridkonst med specialkomponerad musik, scenarrangemang, ljus och pyrotekniska effekter.

Pris: 98,-/person. I priset ingår: buss-/båtresor t/r, sjöfrukost, **entré** till Globen.

GÅN IN PÅ
www.williamsbuss.ax
Här hittar du alltid det senaste!

Välkommen med!

WILLIAMS

Torggatan 2, 22100 Mariehamn, tel. 28075, fax 15229
www.williamsbuss.ax

Vakna!

1305€

ord. pris 1740€
spara 435€

CUMULUS K2200 Kontinentalmadrass med dubbelfjädrande underbäddar. Vändbar madrass med pocketspringresårer. Ben väljs separat.

**Just nu 25%
på alla våra sängar
i Cumulus 2000-serie.**

Erbjudandet gäller vid köp av resårmadrass inkl bäddmadrass ur 9200-serien. Avser ej S2310 med annat erbjudande.

**25% på utvalda
sängtextilier
vid köp av
madrass**

Erbjudandet gäller utvalt sortiment, helgen 26-28/1

1945€

inkl bäddmadrass, exkl ben

**Köp en ställbar
Cumulus S2310
med bäddmadrass - få en
LCD-TV på köpet.**

Erbjudandet avser valfri LCD-TV eller annan produkt till ett värde av 500€
Presentkort inlöses på Expert-butik

CUMULUS S2310 Ställbar säng med dubbelfjädring. Överdel med zonindelade pocketspringresårer. Handkontroll för justering av lägen. Medar väljs separat.

www.em.com

EM Åland

Dalkarby, Godbyvägen 184
Tel 32 940

ÖPPET:
Måndag 9-19
Tisd-torsd 9-17.30
Fredag 10-17
Lördag 10-14

Skönt att
komma hem.

Förverkligade badrumsdrömmar

Stora utrymmen, bubbelbad, naturmaterial, uttänkta detaljer och en atmosfär av lugn.

Mycket är gemensamt för de två badrum man hittar, bara ett stenkast från varandra, i Finström Västanträsk.

– Oj, vad färger. Det har många sagt som sett in i vårt badrum, så vi var själva rädda att vi skulle tycka det blev för mycket färg. Men i sommar har vi haft det såhär i fem år och trivs ännu, säger **Veronica Ahlqvist-Norell**.

Tillsammans med maken **Ove Norell** byggde hon hus i Västanträsk i början av 1990-talet. Redan då fanns bastu och badrum, men efterhand utökades familjen med de två döttrarna **Moa** och **Wilma** och med dem kom tanken på ett större badrum.

Garaget blev badrum

Så 2002 byggdes garaget om till hall och badrum. Det gamla badrummet, på cirka 10 kvadratmeter blev klädkammare. Det nya badrummet är över 20 kvadratmeter stort och rymmer båda hörnbubbelbadkar, dusch och bastu.

– Vi ville ha en plats där barnen kunde plaska och leka. Vi byggde det här för deras skull och det fyller vårt behov, säger Veronica.

Många satsar på en neutral basfärg i sitt badrum för att sedan pigga upp det med färggranna detaljer. Här har man

gjort tvärtemot och har starka, och annorlunda, färger i golv och väggar. Detaljer och inredning är sedan i naturmaterial och vitt.

– Jag tycker om naturmaterial som trä och sten samt glas. Vi tog ingen inspiration från tidningar eller liknande utan gjorde badrummet som vi själva ville ha det, säger Veronica.

Unnar sig det

Sinnet för fina badrum verkar gå i släkten. Ner för backen från Ahlqvist-Norells hus bor Veronicas föräldrar, **Stig** och **Gundis Ahlqvist**. Här finns ett ännu större badrum. Först går vi genom ett brasrum.

– Vi hade en stor altan på baksidan av huset som endera var för varm eller för kall. Den blev nu istället en relaxavdelning som vi använder hela tiden. Vi är så mycket hemma, så då kan man unna sig det här, säger Stig, och berättar hur avdelningen ger allt; motion, bad och avkoppling.

Badrummet delas in i olika mindre sektioner med hjälp av glasväggar. Bakom den ena finns den väl tilltagna duschen, bakom den andra en toalett. Nästan mitt i rummet står en motionscykel.

Ute på gården står ett vildmarksbad, eller "kannibaltunna" som Stig kallar det.

– Vi har helt och hållet ritat det här själva. Det var mycket funderande. En version hade till och med ett högt torn, men

det var lite väl invecklat, säger Stig.

Avdelningen stod klar i november 2005 men ännu blir paret nästan lyriska när de pratar om det.

– Jag är mycket nöjd. Det är fantastiskt med så mycket utrymme i duschen. Och se på badkaret. Och lite levande ljus, oj så mysigt, säger Gundis.

– Vi badar i bubbelkaret minst en gång i veckan, säger Stig.

Dessutom är utrymmet lättstädad, berättar de. Stora kakel och ytorna av glas är lätta att rengöra.

Rummet lysas upp med små ljuskällor i tak och väggar. 76 stycken små ljuspunkter finns bara ovanför badkaret, några till i kakelväggen i duschen.

Våga satsa

– Och det är de små detaljerna som är det roligaste. Jag älskar ljus och sådant, gärna i orientalisk eller afrikansk stil. Det ger lugn och ro i ett rum, säger Gundis, och vi tittar speciellt på en stor giraff i mörkt trä som står ovanför badkaret.

Det var en stor satsning och mycket jobb, men paret rekommenderar andra att våga satsa.

– Folk sade att vi var tokiga som bygger ut då vi är gamla, men nu vill de flesta helst ha likadant som os. Visst är det här underbart, men jag tycker brasrummet utanför är det bästa, säger Stig.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

Favoritplats. Området runt handfatet och spegeln är Veronica Ahlqvist-Norells favoritplats i familjens badrum. Runt handfatet är materialet äkta teak, men det klarar sig riktigt bra om det oljas ordentligt en gång per år. – Det gäller bara att torka upp efter sig. Barnen lär sig snabbt att man inte kan klotta och rådda så mycket just där, säger Veronica.

Egen konstruktion.

Fiberoptik lyser upp den rymliga duschen, med det specialbyggda munstycket, hos Stig och Gundis. Fiberoptik finns även i taket ovanför bubbelbadkaret.

Vågade använda färg.

Vågat, och med färger som ingen annan har, var visionen då familjen Ahlqvist-Norell valde kakel till sitt badrum. – Det gick inte att använda något system vid plattläggningen, utan vi tog bara den översta stenen ur varje låda och tog ur 5-6 lådor i taget, säger Ove.

★★★★ **KALMERS** ★★★★★

MED ETT GOTT MORGONMÅL, BLIR ALLTID DAGEN BRA ...

NYHETER

hos oss!

AEG
småapparater

Vattenkokare, EWA3000
1,75 liter, 2200W € 40,70

Brödrost, AT3000
2 skivor € 40,70

Kaffebryggare, KF3000
10 koppar och 1000W € 40,70

Mjölkskummare, MS100
Inkl kryddkar för t.ex kanel, kårde-mumma, kakao
€ 15,00

Köp
hela paketet
och få mjölkskummaren
PÅ KÖPET

VIKINGAGRÄND MÅNDAG-FREDAG 8-17,
LÖRDAG 10-14, TEL 12 012 WWW.KALMERS.AX

När du behöver...

Köksinredning

Kakel & klinkers

Trappor

Fönster & dörrar

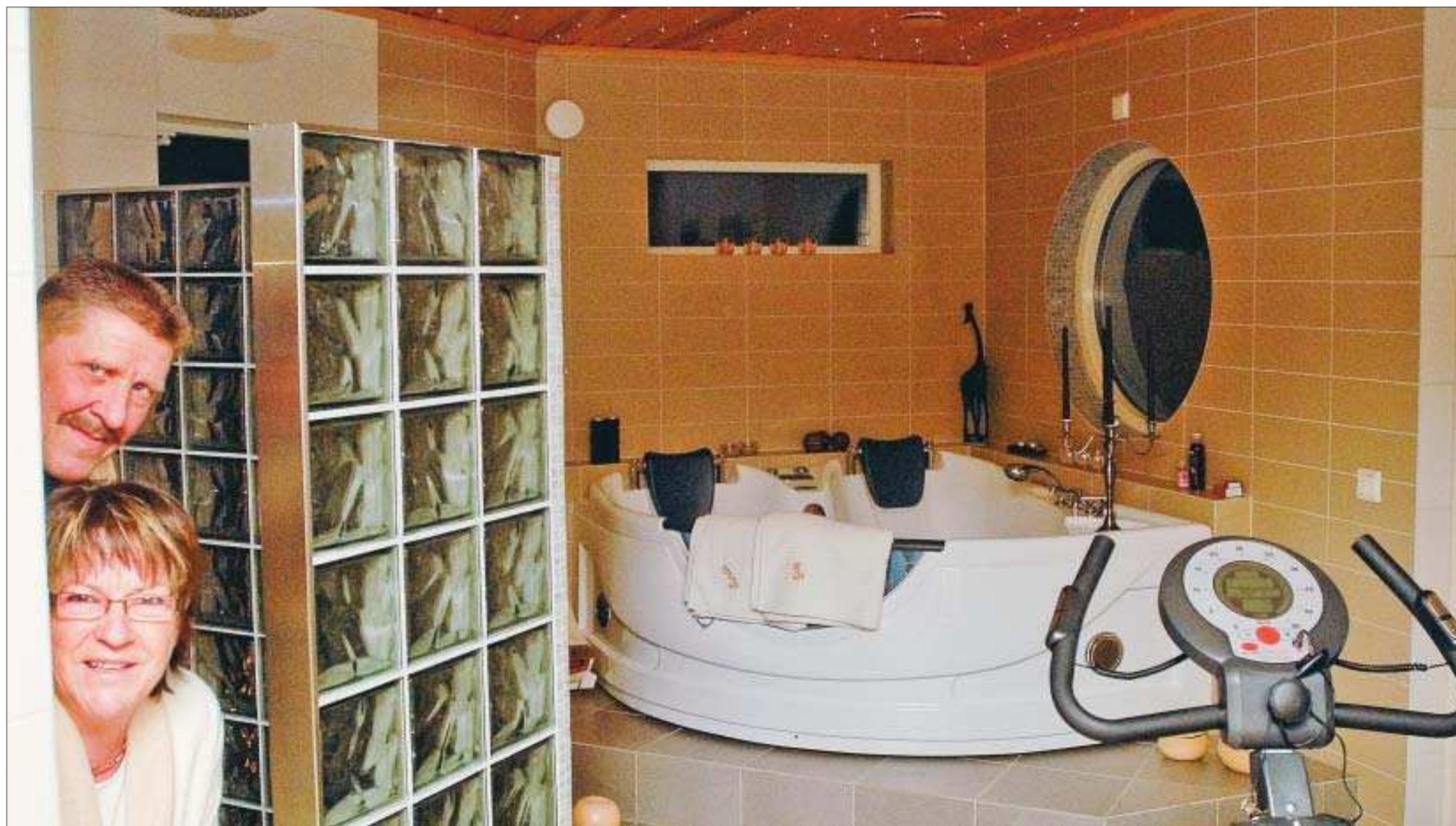

Golv

Självklart har
vi spik och
bräden också!

Simons
bygg & trävaror
Tel: 21 022 Fax: 23 733

Rekommenderar andra. Stig och Gundis Ahlqvist funderade länge innan de byggde ut sitt hus för att förverkliga sina planer på ett stor och ny badavdelning. Det blev många skissar, till och med en modell av papper, innan drömmen blev verklighet. Allting har de byggt själva, med hjälp av sina svärsöner. – Vi rekommenderar absolut andra att göra likadant, våga satsa. Vi tillbringar massor med tid här, säger Stig.

Renovera badrummet?

Vi har materialet, kom in så plockar vi ihop ett personligt badrum åt dig med god design & funktion!

DuoBad®
- personliga badrum -
DuoBad Sekel duovit

RÖR DET RÖR RÖR DET...

BOMANSON & CO

Vikingagränd, tel. 23 400, fax 22 841
Öppet: måndag-fredag 8-17, lörd 9-13

Kom in och begär offert!

SUCEEN VÄXER
★★★★★
redan **30.000**
FÖRNYADE HEM

Mera synligt till samma pris!

Kök	Badrum	Garderober	Innerdörrar

- Elegia förnyar behändigt ditt kök för upp till 50% billigare
- Super-tjänst från planering till montering, du lyckas säkert!
- Drag också nytta av skatteavdraget!
- Byte av endast luckor efter mått

ELEGIA®

Henrik Lammi
tel. 0400 964 890

Ge hemmet ett nytt utseende

www.elegia.fi

TE Tovenco
Spiskåpor pris fr 900,-
www.tovenco.se

VEDSPI SAR & SPI SKÅPOR

LOHBERGER
Drasvärme även i köket!

Köksspisar pris fr 2 550,-
www.lohberger.se

Välkommen in!

VÄRMEKÄLLAN

Ålandsvägen 88, 22100 Mariehamn
Tel 23 588. Öppet 10-15

- VI VÄRMER MÄNNISKOR -

Pigga upp dig och ditt hem innan vårsolen är här!

Som kund hos oss vill vi ge dig lite mer!

Med rötterna i yrkesmåleriet kan vi erbjuda Dig en kostnadseffektiv lösning!

Färghuset

Öppet: vardagar 7.30-18, lördagar 10-14
vid Möckelörondellen tfn 16 216

Kök som känns rätt från golv till tak

– Fundera ordentligt på vad du själv tycker om och vill ha i ditt kök. Titta på många olika alternativ, men låt inte det olika trenerna styra dig. Det ska kännas rätt.

Den som tipsar om kök är Maria Bodmark, som står bakom det nystartade företaget Husig homestyling.

Vi träffar Maria Bodmark hemma i huset i Jomala Gölby. Här bor hon tillsammans med sonen Zacke och sambon Micke.

I familjens kök är det vita väggar som dominerar, tillsammans med trämaterial och inslag av blått. Väggarna är av så kallad panelskiva – lätta att sätta upp, bara att limma direkt på väggen, spricker inte som vanlig panel och ger en gammaldags känsla.

Därtill använder Maria levande ljus, det går säckvis med värmeljus varje vinter säger hon, som tillsammans med trasmattor och parkettgolv förstärker den mjuka känslan.

– Jag har alltid varit intresserad av heminredning, men när vi köpte eget hus 2003 blev jag nog värre, säger Maria, och skrattar.

Skåp ända upp

Drömmen är att få jobba med så kallad flyttstyling, alltså snygga upp hus inför försäljningen, i framtiden. Därför registrerade hon firma Husig

Bort från bänken. Att hänga upp redskap på väggarna gör dem enkla att nå hela och samtidigt får man mer fri bänkyta på köpet. Burkarna med makaroner är en praktiskt prydnad.

Mjuka färger. Vitt är helt rätt som basfärg i ett kök, enligt Maria Bodmark, då går det enkelt att förnya och variera med färgglada detaljer och möbler istället.

Mysfaktor. Levande ljus skapar stämning i mörka vinterkvällar.

homestyling. Men nu är det alltså kök vi ska tala om.

– Köket är ett av de senaste projekten här i huset. Jag strävade efter det tidlösa och klassiska. Jag är ingen trendfanatiker nämligen, då skulle jag ha valt högblanka skåpluckor och svart golv istället, utan strävar efter det som känns bra.

Det är just köksskåpen som Maria är mest nöjd med i sitt kök. Skåpen går hela vägen upp till taken, det ger mer förvaringsutrymme och dessutom blir det ingen yta som samlar damm mellan skåpen och taket.

– Man slipper dammtorka och samtidigt ger det lite mer höjd åt rummet, säger hon.

Använd skåp och lådor

Maria vill ha sitt kök ombonat, och det ordnar hon med mattor och gardiner, men

samtidigt är många skåp och lådor en förutsättning för Marias strävan efter öppna ytor.

– Jag trivs bäst då. Sätt in elvispar, brödrost och räkningar i lådor och skåp!

Saker som man vill ha lättillgängliga hela tiden, som saxen och hushållspappret, har Maria också lyft upp från bänkarna och istället hängt på väggen. Nära till hands men samtidigt finns mer bänkyta.

Vad är du mindre nöjd med i ditt kök?

– Jag är lite missnöjd med kaklet ovanför bänkarna, det var jag redan efter ett år. Jag borde ha valt mosaik istället. Nu har vi samma kakelstorlek i köket och i grovköket och då blir det för enförmigt tycker jag.

Mosaik har blivit allt populärare under senare år,

inte bara i köken utan ersätter kakel i många olika utrymmen och rum.

Tidigare hade Gölby-köket blå tapeter på väggarna. Nu är färgsättningen nästan tvärtom – vita väggar och skåpluckor men blåa detaljer.

– Vitt är helt rätt. Det är en bra grundfärg och då kan man istället leka och variera sig med hjälp av detaljer. Att sedan ha blått i köket var ett självklart val, jag vet egentligen inte varför, säger Maria, och funderar kring om hennes mammas vana att ha blått i köket kan ha påverkat även hennes val.

Vad ska man undvika i köket?

– Att sätta diskmaskinen bredvid en tapetserad vägg. Det tänkte inte vi på först, men det visade sig att det stänker mer än man tror och

väggen blir fläckig och ful, säger Maria.

Många väljer att ha tåligare golv i köket, kanske matta eller laminat. Men Gölby-familjen har äkta parkettgolv i köket och anser att det fungerar riktigt bra, trots att man inte följt rådet att lacka en extra gång i köket.

– Visst har det blivit små hack i ytan, speciellt där Zacke har sin lekhörna, men vi har inte märkt av att vattenstänk skulle skada golvet. Klart att det finns tåligare golv, men vi ville inte ha konstgjort material som dessutom är kallt och hårt, säger Maria.

Läcker dörr för maskin

För den som vill ha sitt kök mer arbetsvänligt finns gott om alternativ. Till exempel blir fristående ugnar, som sätts i midjehöjd så man

slipper böja sig ner, allt vanligare.

– Det är nog jättebra, säger Maria, som dock har en klassisk spis i sitt kök, och fortsätter.

– Och läckert är det också att man nu enkelt kan gömma diskmaskinen bakom en likadan dörr som resten av skåpen, det ger ett bättre helhetsintryck.

Det viktigaste verkar dock vara att man inte stressar fram sitt kök, utan verkligen tänker efter vad, och hur, man själv vill ha det. Och inte låter sig påverkas för mycket av trendmagasinens glansiga köksbilagor, ett kök är ju faktiskt till för att laga mat i.

ANNA BJÖRKROOS
redaktion@nyan.ax

Foto: ERKKI SANTAMALA
erkki.santamala@nyan.ax

VVS & KYLE CENTER

SVEDBERGS

Fallgärdsvägen
tfn 23 700
Öppet:
vard. 8-17
lörd. 10-14

NU SÄLJER VI NÅGRA UTSTÄLLNINGSMÖBLER!

ÅLANDS FÄRG & TAPETab

Skarpansvägen 28, tel. 19 867, vard. 8-17 lörd. 9-13

STORT URVAL...

KAKEL OCH KLINKER
Kom in och se vår välfyllda kakel- och klinkermonter med stort sortiment i lager!

VÄRISILMÄ PREMIUM VIT VÄGG- OCH TAKFÄRG
Ypperlig för fuktiga utrymmen i kök och badrum.

BADRUMSMATTOR fr. 14,30€

28€/2,7 liter

Parkett fungerar. Mycket skåp och lådor behövs i ett kök, det konstaterar Maria Bodmark. Att ha köks-skåpen hela vägen upp till taket skapar både mer förvaringsutrymme och ger samtidigt en känsla av höjd i rummet. Katten Nizze serveras middag på parkettgolvet. – Många väljer tåligare material på golvet i köket, men vi tycker det här fungerar bra, säger Maria.

HACKMAN®

ETIQUETT Pris från 48,50

Fyndet

vard. 9.30-17.30
torsd 9.30-19.00
lörd 10.00-14.00

**BADRUMS-
OCH PLAST
MATTOR**

-10%

Gäller hela januari

matt.huset

Ålandsvägen 32, tel. 15 770. Öppet: vard. 10-17, lörd. 11-14

★★★★ KALMERS ★★★★★

SPARA ENERGI, ELECTROLUX ALLTID ETT BRA VAL!

Våra KANONERBJUDANDEN fortsätter ...

Kom in till oss så hjälper vi dig
att välja rätt maskin
till bästa pris

 Electrolux

INKL 7 PKT
ARIEL SENSITIVE
TVÄTTMEDEL

Toppmatad tvättmaskin

EWT10120.

Vatten- och energisnål
tvättmaskin utrustad med
ECO-valve för bättre
tvätt- och sköljeffekt,
med 5,5 kg kapacitet,
max 1000 varv.

€ 559

EWT12420.

Max 1200 varv. LCD-
display som visar smuts-
grad, tid, barnlås, senare
starttid, återstående
programtid mm.

€ 639

Toppmatad tvättmaskin

EWT14720.

Vatten- och energisnål
tvättmaskin med
Direct spray duschpump
för bästa tvätt- och
sköljresultat.

Helt elektronisk
för enklare val av
program och olika
tillval. 5,5 kg kapacitet,
max 1400 varv

€ 798

Tvättmaskin

EWF12370W. En vatten- och energisnål
tvättmaskin med bästa tvätt- och sköljeffekt.
Kapacitet hela 6 kg

&

Torktumlare

EDC46130W.

En sensorstyrd
torktumlare med
6 kg kapacitet.
Låg ljudnivå,
64 d(B)A

PAKETPRIS

€ 949

(norm € 1179) max 1200 varv

PAKETPRIS

€ 998

(norm € 1198) max 1400 varv

VIKINGAGRÄND MÅN-FRE 8-17 LÖRD 10-14 TEL 12 012 WWW.KALMERS.AX

Nöje

Redaktör: Anders Sims

Challe Högbäck största geniet?

■ Vem är svensk notishistorias största geni egentligen? Frågar du mig är svaret lätt: **Challe Högbäck**, skriver skribenten **Jonas Cramby** i sin blogg på det svenska magasinet Cafés hemsida.

Denna blandning mellan **Charlie** och **Andy Kaufman** samt **Bruno K Öjer** jobbade här på Café ett par fantastiska år. Tyvärr hade han så enormt höga krav på sina texter att de till slut blev för stora. Så han sa "nu slutar jag med humor" och flyttade hem till Åland igen, skriver Cramby om Högbäck.

I väntan på Challes comeback rekommenderar Jonas Cramby alla att gå in på hans åländska humorkollektiv Fazzulas hemsida.

2.400 personer stöder Rockoff

■ I tisdags startades en namninsamling till stöd för Rockoff 2007 på internetsidan www.namninsamling.com. I går eftermiddag hade över 2.400 personer skrivit under listan för den hotade festivalen.

Arrangören **Dennis Jansson** arbetar för fullt med artistbokningarna inför sommaren och han är mycket tacksam för det enorma stödet.

Björn Lodin blir en mjukis

■ Ålandsbekantingen Björn Lodin, sångare i hårdrockgruppen Baltimoore, släpper inom kort eget material på svenska. Enligt ett pressmeddelande handlar det den här gången inte om rock, utan nu är musiken mjukare och mer känslösam.

Snart kommer singeln "Det blir bättre sen" och innan året är slut ska det även finnas ett fullängdsalbum ute i butikerna.

Dåliga sångare ska bli stjärnor

■ Nöjesprofilen **Bert Karlsson** planerar att göra ett tv-program med de sämsta som har sökt till "Idol" genom åren. Enligt Aftonbladet förhandlings mellan Bert Karlsson och kanalen TV 3.

– Det är ett koncept som finns utomlands, men samtidigt något som jag själv har tänkt på länge, säger han till tidningen.

Grundidén är att hopplöst omusikaliska personer ska skolas av proffs för att bli så bra som möjligt. Vinnaren får ett skivkontrakt.

Fred säger:

De senaste veckorna har vi fått trista bevis på att många ålänningar känner misstänksamhet och hat mot mjölk som kommer från andra länder. Utländsk mjölk har hånats och bespottats öppet i en debatt som tydligt visat vilket laktosintolerant samhälle Åland egentligen är.

Veckans gäst: Mia Wrede, studerande

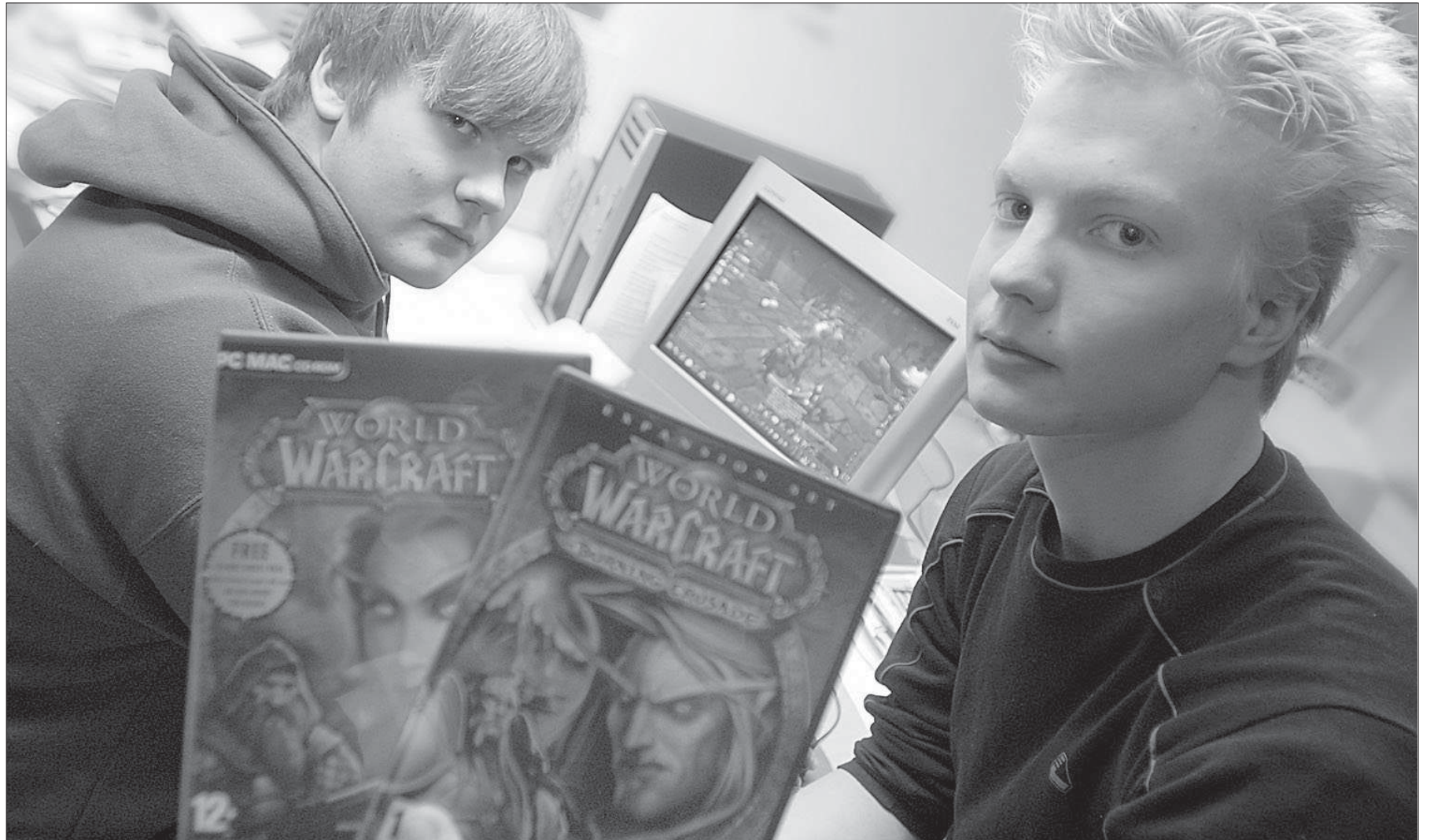

Spelar just nu: The Beatles "Love" (cd)

– Syrran fick den i julklapp och Beatles funkade nästan jämt.

För övrigt... har jag just "blivit med spanjor" (har två utbyteselever boende hos mig i en vecka) och därför går helgen till utflykter till Geta och Föglö.

Torsk på World of Warcraft

Inbitna spelare. Ville Östberg och Joel Sundström har spelat World of Warcraft i två år och tycker att det är en utmärkt hobby. Men det finns också nackdelar med att spela mycket.

Omkring åtta miljoner personer världen över spelar onlinespelet World of Warcraft och för en dryg vecka sedan växte det ytterligare då en ny värld lanserades.

Ville Östberg och Joel Sundström från Mariehamn är två av dem som förläskat sig i spelet, som de säger är socialt och absolut inte töntigt.

Vad är det som får så många att kväll efter kväll stänga in sig i ett rum, koppla upp sig och ge sig ut i en fantasivärld och strida mot elaka motståndare? Ville Östberg och Joel Sundström var med redan när spelet lanserades för två år sedan och fastnade direkt.

– Det är enormt roligt och stort. Spelet tar aldrig slut utan man får hela tiden nya utmaningar, säger Ville.

En annan charm med spelet är att det är så socialt eftersom spelarna ständigt pratar med andra spelare genom sina rollfigurer. Det finns många varianter att spela World of Warcraft, WoW, på. Det är vanligt att flera spelare går samman i gillen för att tillsammans arbeta för att bekämpa svåra motståndare.

– Då måste man prata ihop sig och man lär känna varandra ganska bra. Ett tag var jag tillsammans med en grupp greker och jag pratar fortfarande med några av dem i ett spelforum, säger Joel.

– Man får kontakter i England, Holland, Kina och många andra ställen, tillägger Ville.

– Man kan också lägga upp bilder på sig själv och prata,

eller chatta, vid sidan av själva spelet, säger Joel.

Avstod från vänner

Till en början spelade Ville Östberg och Joel Sundström cirka fem timmar om dagen, men nu har de lugnat ner sig en aning och spelar ungefär två timmar om dagen.

– Man måste ju sköta skolan också. Vissa dagar spelar jag inte alls, säger Ville.

Varför inte?

– Om man till exempel har blivit dödad kan man bli sur och tröttna. Det kan också bli lite enförmigt.

När Ville och Joel spelade som mest kom det en del negativa reaktioner från föräldrarna.

– Nu utgår de ifrån att jag spelar hela tiden när jag är på mitt rum, men det gör jag inte, säger Joel.

Att spela WoW har nästan bara positiva sidor enligt Joel

Joel Sundström tycker att en av fördelarna med WoW är att man träffar mycket folk.

och Ville, men det finns också baksidor.

– Det finns en tendens att det blir ganska sena nätter, säger Joel.

– Och så hände det att man avstod ifrån att träffa kompisar eftersom man bara ville spela, säger Ville.

Billigare än krogen

Trots baksidorna kan de rekommendera alla att prova WoW.

– Det är en bättre hobby än att till exempel spela tv-spel eftersom man träffar folk. Tv-spel spelar man också igenom så fort, säger Joel.

Att spela WoW kostar 30 euro för 60 dagar. Därutöver tillkommer inköp av spelet och expansionen som tillsammans kostar ungefär 70 euro.

– Men jämför man avgiften med exempelvis ett krogbesök så är det inte dyrt. Avstår man från ett krogbesök så har man tjänat in 30 euro. Att hålla på med sport är också dyrt, säger Joel.

– Nackdelen med att spela är förstås att man inte rör på sig, säger Ville.

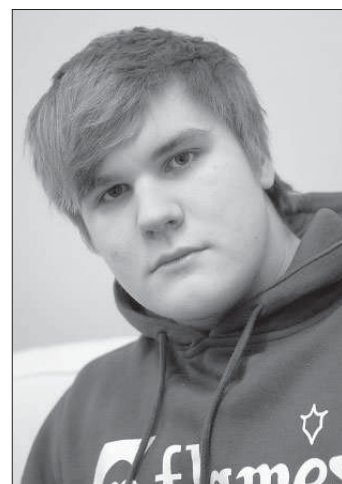
Båda tillägger dock att de även spelar korpfboll.

Dödat ålänningar

Både Joel och Ville är 18 år och det händer att de får kritik från jämnåriga för sin hobby.

– Vissa tycker att det är töntigt att spela WoW och ser ned på oss. Men de bör nog tänka på vad de gör själva innan de ger sig på oss. Jag tycker inte att det är töntigt att spela WoW, säger Ville.

Det är inte ovanligt att Ville och Joel slår sig samman med

Ville Östberg gillar inte att vissa ser ner på WoW-spelare.

andra ålänningar för att bekämpa onda krafter och det händer även att de slåss mot andra ålänningar.

– Jag har nog dödat en hel bunt ålänningar, säger Joel.

Han tycker att det skulle vara kul om alla ålänningar började spela på samma ställe i spelet, men samtidigt finns det en risk med att slå sig ihop med spelare som man känner privat.

– Man kan bli sura på varandra på riktigt eftersom mycket byggs på förtroende. Om man blir utfryst i spelet kan man bli det i verkligheten också, säger Joel.

Tillhörde eliten

Den högsta "leveln" en rollfigur kunde ha innan det nya expansionsspelet kom var 60. Både Ville och Joel har spelat upp flera "gubbar" på den nivån och de har tillhört den absoluta "eliten" på Åland.

– Vilken "idiot" som helst

kan ta sig till level 60. Det är när man uppnått 60 som spelet börjar och man samlar på sig bra saker och lär känna folk, säger Ville.

I och med expansionen, som lanserades för en dryg vecka sedan, kan rollfigurerna ha upp till level 70, men dit har ingen av dem nått ännu. Det finns det däremot andra ålänningar som gjort, bland annat en som kallar sig Volak.

Säljer inte gubbar

När WoW släpptes blev det snabbt världens största onlinespel och speltillverkaren Blizzard omsätter i dag enorma summor pengar. Det har även startat en marknad vid sidan av där spelare säljer sina meriterade rollfigurer. På www.blocket.se säljs rollfigurer för cirka 3.000 kronor, men varken Ville eller Joel skulle få för sig att köpa en gubbe.

– Man vill ju spela upp sin egen gubbe och få en personlig relation till den. Dessutom ser andra spelare ned på dem som har köpt, säger Joel.

Ville har flera gånger fundrat på att sälja någon av sina gubbar.

– Men jag skulle nog ångra mig eftersom jag har en viss relation till dem.

Hur mycket kommer ni att spela framöver?

– Vi ska det det lugnt fram tills vi har skrivit studenten, sedan får vi se. Att spela är kul till viss del, men det "riktiga" livet är också kul, säger Ville.

ANDERS SIMS

anders.sims@nyan.ax

Foto: JONAS EDSVIK

jonas.edsvik@nyan.ax

Anders Sims

Spelar just nu: Salomon Burke "Nashville" (cd).
– Härlig röst, men han borde nog avsluta sitt countryäventyr och hålla sig till soulen.

För övrigt... måste jag lätta mitt hjärta genom att säga att **Martin Stenmarcks** "Ta Undulaten" är riktigt skön.

Björn "Grulle" Eklund

Spelar just nu: Destroy All Planets "Destroy All Planets" (demo-spår).
– Svensk lo-fi punkrock med medlemmar från Disfear. Påminner lite om tidiga Queens Of The Stone Age.
För övrigt... är Mando Diao Sveriges överlägset mest överskattade band. Spräng Borlänge.

Nöjes-tipset

Det blir en hel del levande rock på Dinos i helgen. På fredag spelar svenska hårdrockbandet Crazy Lixx och på lördag kliver åländska Willycranes på scenen. På fredagen är det också rockkaraoke. Den som är mer sugen på blues bör på lördag bege sig till Park där Blue House spelar musik i BB Kings anda.

Tidstrippare. Denzel Washington är tillbakaletad brottsutredare i Déjà Vu.

Foto: BUENA VISTA INTERNATIONAL.

2007 – lillebror ser dig

Bio

Biljakt, explosioner, science fiction och en rejäl skopa romantik. När producenten **Jerry Bruckheimer** är inblandad får kunden extra allting och Déjà Vu är inget undantag.

Det är kärlek vid första ögonkastet när Denzel, en skön polis med irriterande fenomenal slutledningsförmåga, ser ett kvinnolik som möjligen har något att göra med ett terroristattentat där hundratals oskyldiga dog.

Så Denzel kan ägna en stor del av filmen åt att granska vad kvinnan gjorde innan hon dog.

"Déjà Vu"

Bio Savoy lördag–torsdag 19.30. Thriller med Denzel Washington, Paula Patton och Val Kilmer. Regi: Tony Scott. Längd 125 min. F-15.

Till sin hjälp har han ett gäng svårt stereotypa data-nördar och ett hemligt övervakningssystem som kan visa exakt vad som hände överallt i New Orleans för fyra dagar och sex timmar sedan. I high definition-närbilder inne i kvinnans sovrum och badrum om så behövs.

När agenten förstår att datorkraften kan flytta föremål bakåt i tiden är det bara en speltidsfråga innan han vill bli försökskanin. Men han tycks vara mera intresserad av att rädda livet på kvinnan och få ihop det med henne än att stoppa terroristattentatet.

Lagt på 50 kilo

För att publiken skall hänga med genom filmen krävs alltså att den har överseende med en del otroliga eller bara obegripliga turer. Man kan fylla några bloggar med analyser av lösa trådar, begagnade repliker och sina

egna déjà vu-ögonblick. Eller så accepterar man att Déjà Vu är två timmar stort, bullrigt och snyggt filmat surroundsystems-nonsens.

Ett halvtintressant 1984-övervakningsscenario försvinner bakom låga skämt och intima närbilder. I den här filmen är det lillebror som ser dig.

Den som verkligen skulle behöva ta en tur i tidsmaskinen får aldrig en chans. Det är **Val Kilmer**, som ser ut som om han lagt på 50 kilo sedan han spelade Ice i Top Gun.

PATRIK DAHLBLOM

Krönika / Axel Kronholm

World of Warcraft lika stort som Svea Rike

J o ni hörde rätt. Detta onlinespel som sedan lanseringen i november 2004 bara vuxit och vuxit i popularitet, har nu nästan lika många spelare som det finns invånare i Sverige. Åtta (8) miljoner spelare - vita som svarta och gula - från olika kulturer och länder världen över har anslutit sig till fenomenet som bland spelarna kallas WoW. Allra störst är spelet i Kina, där det finns över 3,5 miljoner spelare. Vi här i Europa hör till minoriteten i spelet med en representation på ynka 1,5 miljoner spelare.

Grovt förenklat kan man säga att WoW går ut på att skapa en så bra karaktär som du bara kan (orkar). Ungefär som i verkliga livet: han/hon med mest pengar, dyraste hus, bil och båt är nummer ett (i alla fall enligt något slags synsätt).

Det är här kineserna kommer in i bilden! Precis som i verkliga livet kan man också "fuska" sig till toppen (host.. Trustoraffären). Detta gör man genom att köpa sig mer spelvaluta (guld) för riktiga (riktiga) pengar. Det är här den svarta börsen kommer in (och kineserna). När det på en marknad finns ett behov finns det oftast någon som är redo att tillgodose behovet.

Här handlar det om kinesiska ynglingar som jobbar med att samla guld och skörda prylar som sedan säljs till andra spelare. Detta kallas "goldfarming" och sysselsätter upp emot 100.000 människor enbart i Kina. De jobbar oftast tolv timmar om dagen, sju dagar i veckan för en lön på cirka 250 dollar i månaden. Det är en bra lön för kinesiska förhållanden.

Hur kan folk betala för saker i ett spel, tänker ni väl då? Ptja, folk har kunnat betala för Orups skivor på något sätt, så alla har vi väl mer eller mindre något fel i skallen.

Även här på Åland är WoW rätt utbredd och jag är säker på att man skulle kunna se en uppåtgående trend på antalet frånvarotimmar i Ålands Lyceum efter släppet av tillägspaketet The Burning Crusade förra veckan. Bara som ett tips **Gyrid**.

FRÅGELÅDAN

Denna vecka är Frågelådan internationell. Pau Seguí Gascó, från staden Alcoy, och hans vänner är här på ett utbyte och lådan passar på att känna av hur en tvättakta spanjor svarar på frågorna.

Höger eller vänster?

– Vänster. Alla andra går ju åt höger.

När grät du senast?

– Förra sommaren. Det var en blandning av olika orsaker som ledde till det.

Öl, Cider eller Starkt?

– Öl, alltid.

Vad sjöng du senast i duschen?

– My way, med **Frank Sinatra**. Jag sjunger det jag lyssnar på, och det varierar på vilket humör jag är på.

Har du några fobier?

– När jag inte kan kontrollera vad som händer. Det tycker jag inte om.

Vilka böcker har influerat dig mest?

– History of Time, av **Stephen Hawking**. Även Road to Reality av **Roger Penrose**.

Sött, surt eller salt?

– Sött. Jag älskar choklad!

Du måste avstå från en godsak för resten av ditt liv. Vad väljer du chips popcorn eller godis?

– Chips. Man kan inte se en film utan popcorn och jag klarar mig inte utan socker.

Varför är du så trött på morgnarna?

– För att jag har gjort så mycket i mina drömmar.

Nämn en plats på Åland där du aldrig har varit?

– Nästan alla. Jag kom i går och har bara sett en liten del av staden ännu.

Vilket är ditt mest pinsamma minne?

– Efter en natts festande gick jag och min kusin ut till stranden. Efter att vi hade blandat Sangrias tappade jag bort mina skor, och min kusin kom hem utan tröja.

Använder du borste eller kam?

– Jag använder händerna. Mitt hår gör som det vill i alla fall.

BMW, Volvo eller Lada?

– Jag har inte kört någon av dem, och jag bryr mig inte så mycket om bilar.

Vem borde egentligen bli årets ålänning?

– **Johan Orre**, för jag känner inte så många på Åland.

När får du ångest?

– Jag fick ångest när min pappa låg på sjukhuset. Det var för cirka 2 år sedan.

Om du måste sälja en kroppsdel, vilken del skulle det vara och hur mycket skulle den kosta?

– Någoting man inte bryr sig om på insidan, typ blindtarmen. Den skulle kosta vad de betalar, för jag bryr mig inte så mycket om pengar.

TEXT OCH FOTO: JOHAN ORRE

När en Åbo-bo på 1820-talet skulle gå ut och köpa en riktigt välsmakande ost kunde han bege sig till gården nummer 43 i Klosterkvarteret.
Där såldes Föglöost.
Den åländska osten var förr i tiden

vida känd i hela Sverige och Finland, enligt vissa så god att den kunde jämföras med parmesanost.
Den fanns till och med omnämnd i inflytelserika franska bokverk.
Men numera är den urgamla

åländska osttraditionen inte bara borta utan också nästan bortglömd.
Under 1800-talet förde den en alltmer tynande tillvaro och levde till slut bara kvar i Vargskär i Föglö för att kring sekelskiftet 1900 helt upphöra.

Den goda Ålandsosten som försvann

Den fransman som på 1800-talet ville bekanta sig med resten av världen kunde rådfråga ett omfattande bokverk av en dansk-fransk författare och geograf vid namn Malte-Brun.
Bläddrade han sig fram till avsnittet om Åland fick han bland annat veta att från de åländska skogarna exporterades årligen 24.000 famnar ved till Stockholm och att floran omfattade inte mindre än 680 arter.
Samt att den berömda Ålandsosten tillverkades i Föglö.
Att Åland förr i tiden exporterade stora mängder ved är välkänt, liksom att floran är artrik. Däremot är Ålandsosten numera nästan bortglömd, trots att den på sin tid ansågs ypperlig.
Åboprofessorn Per Adrian Gadd skrev till och med att den ”täflar ofta med mången Parmesanost om företrädet” (1759), och geografen och lantbrukaren Eric Tuneld höll osten från Åland som en bland de bästa som tillverkades i Sverige (1773).

Historiens dunkel
Den som letar sig bakåt i tiden i jakt på ursprunget till den åländska osttraditionen hamnar dessvärre snart inte bara i historiens dunkel utan i det totala mörkret.

Före 1500-talet saknas helt upplysningar om åländsk ost – men säkert fanns den redan på medeltiden och åts med god aptit såväl på Åland som utanför landskapet.
För så fort skriftliga källor börjar finnas i lite större omfattning – i mitten på 1500-talet – omtalas både tillverkning och export av åländsk ost.

Räkenskaperna från kungsgårdarna i Kastelholm, Grelsby och Haga berättar om osttillverkning av får- och getmjölk (komjölken användes till smör), och bevarade tullräkenskaper visar att åländska bönder sålde ost i Stockholm.

I 1600-talets tingsprotokoll omnämns ost ganska ofta, både sådan som konsumerades hemmavid och sådan som såldes från Åland. Vid tinget i Kumlinge 1694 fick Herman Tomassons i Enklinge stå till svars för att han av en bondhustru hade tagit emot ett halvt lispund ost och nio mark gäddor som skulle säljas i Stockholm, men sedan aldrig lämnat någon betalning. Herman förklarade att osten hade blivit stulen ur hans kista ombord på skutan tillsammans med hans egen ost. Gäddorna däremot ålades han att betala.

Kanske kan detta ses som ett exempel på hur eftertraktad den åländska osten var redan då.

Speciell ost
Det dröjer dock ytterligare några decennier innan vi får säkra besked om att den åländska osten faktiskt var speciell, att den i smak och kvalitet ansågs stå ut vid en jämförelse med ostar från andra trakter.

Pehr Kalm lovordar 1753 i en bok osten i Kalajoki socken i Österbotten såsom varande nästan lika bra som den som kom från Åland och Småland.

Professor Gadd, han som tyckte att Ålandsosten var i klass med parmesanosten, gillade inte den magra och salta ost som tillverkades i Vittis socken mellan Raumo och Tammerfors. Men en prostinna hade tagit initiativ till att försöka införa Ålandsosten i trakten, berättar Gadd, som

För att tillverka ost behövs mjölk. Och mjölkhanteringen i den åländska skärgården var förr ett hårt och slitsamt arbete som till stor del skötes av kvinnorna. Korna betade en stor del av sommaren på holmar dit mjölkerskorna måste bege sig med båt varje morgon och kväll, i ur och skur. Mjölken måste sedan kånkas till båten och ros hem och kånkas upp till byn – utan att alltför mycket spilldes. Här ser vi kvinnor från Fiskö Nötholma i Brändö mjölka dåtidens små kor på Ramsö, troligen sommaren 1912. Bilden tillhör Gertrud Mickelsson i Fiskö.

också ger ett utförligt recept på hur Ålandsosten tillverkades:
Mjölken skulle värmas, ostlöpet tillsätts och ostmassan sedan vispas sönder en gång innan den kunde fyllas i ostformar. Osten skulle sedan torkas, ju långsammare desto bättre, och lagras. Inte förrän efter ett år hade den fått sin rätta, angenäma smak, upplyser receptet.

Bara från Föglö
När vi kommer till slutet av 1700-talet har den åländska ostexporten tydligen upphört i större delen av landskapet. Provisisalläkaren Fredric Wilhelm Radloff skriver i sin berömda bok om Åland från 1795:
”Den för sin godhet kända Åländska Osten, erhålles egentligen från några byar i Föglö socken, och ehuru äfven annorstädes på Åland lika god ost kan tilverkas, utgör likväl osthandeln endast i Föglö en näringsgren.”
Men det är tveksamt om Föglöosten bara exporterades från några få byar vid denna tid. Åtminstone ger skattningskartorna från 1760- och 1770-talen en annan bild.

Så till exempel sålde Björsbodaborna främst ost och färsk fisk men också kreatur, salta gäddor och ved på sina Stockholmsresor. Varor som de var tvungna att köpa var spannmål, strömming, salt, hampa, tjära och järn. Granbodaborna sålde också ost, ved och kreatur, men ingen fisk, och köpte spannmål, salt och salt fisk samt lin, hampa, tjära, järn och näver.

Andra byar där ostexport uttryckligen förekom var Bråttö, Brändö, Degerby, Finholma, Hastersboda, Hummersö, Jyddö, Nötö, Sanda, Sommarö och Sonboda samt Moss-haga i Sottunga.
Men förmodligen förekom export också från andra byar, fast det inte sägs klart. I Skogboda hade byborna inkomster från försäljning av ”viktualievaror”, enligt kartan, och där kan säkert ost ha ingått.

Sexton kor
En av de bönder som helt säkert ägnade sig åt ostexport var Mats Johansson (1741–95) på Västergård i Nötö. Av hans bevarade bouppteckning, upprättad 1795, samma år som Radloffs bok kom ut, ser vi att han hade en imponerande kreatursbesättning: två hästar, sexton kor, tre tju-rar, fem kvigor och sex kal-var, vidare tretton får, tre gumsar och tre lamm samt två galtar, en suga, två ungrisar och fyra spädgrisar. Dessutom finns en mängd fiskredskap och mindre båtar.
Det är tydligt att gården var inriktad på att producera just de varor som nämns på kartorna: ost, kreatur och fisk. Mjölken från de sexton korna behövdes säkert för att tillverka ”den för sin godhet kända åländska osten”.
Bland Mats Johanssons tillgångar finner vi också ”en liten jakt med till-

behör”, vilket visar att han på egen köl kunde frakta såväl osten som andra varor till Stockholm för försäljning och sedan återvända till hem-mahamnen i Nötö med spannmål, salt, järn och andra nödvändigheter i lasten.
Och säkert också mycket annat som fanns i storstadens lockande bodar. Det kunde vara en slipsten från Dalarna, en psalmbok med silver-spännen eller en sjöskumspipa med silverbeslag – för att nämna några av de många pinaler som räknas upp i

som Stockholmsöl på buteljer. Så nog fanns det läckerheter att välja på för Åboborna redan på den tiden.
Med tiden verkar allt färre byar i Föglö ha ägnat sig åt ostexport. I Weckströms geografiska lexikon över Åland från 1851 nämns byarna i Vargskär – Bänö, Jyddö, Nötö, Ul-versö och Överö – som platser med osttillverkning, men den allra bästa Föglöosten tillverkades i Husö i Sottunga, enligt lexikonet. Den årliga exporten uppgick till sammanlagt 300 lispund (ca 2500 kg).

Tuff konkurrens
Den traditionella Föglöosten försvann kring förra sekelskiftet.

Mejerier hade startats runt om på Åland – också i Föglö – och hela mjölkhus-hållningen inklusive smör- och osttillverkningen hade blivit mer storskalig. Samtidigt trängde nya ostsorter ut de traditionella. Många åländska mejerier satsade på svensk herr-gårdsost, en sort som ska ha skapats på 1830-talet med schweizerosten som förebild.
Och den konkurrensen klarade ty-värr inte Föglöosten – trots sina ur-gamla anor och så stolta historia.

HÅKAN SKOGSJÖ

Fotnot: Den som vill läsa mer rekommenderas artikeln ”Föglöosten” av Sol-Britt Kärkkäinen i Åländsk odling 1989.

den utförliga bouppteckningen.
Föglöost och hummer
Men det var inte bara till Stockholm som osten från Föglö letade sig.
I Åbo tidningar kort före jul 1825 (nr 98) kan vi läsa att ”god Föglöost” fanns till salu i gården nummer 43 i Klosterkvarteret. Andra varor som annonserades ut i samma tidning var vindruvor, tyska äpplen, friska citro-ner och ostindisk insyltad ingefära, vidare holländsk sill på kaggar samt färsk kaviar, hummer och ostron lik-

Att antalet husdjur minskat påverkar immunförsvaret negativt och det leder till fler allergier. Det sägs i en ny finsk undersökning.

riksnytt

” Den mest framgångsrike politikern är den som oftast och mest högljutt säger det som alla tänker. THEODORE ROOSEVELT

Upplysning skall minska aborter

HELSINGFORS. Finländarna behöver mer information och rådgivning om sexualitet och fortplantningshälsa.

Social- och hälsovårdsministeriet uppger att antalet diagnosticerade könssjukdomar ökat i Finland sedan mitten av 1990-talet. Antalet aborter har också ökat.

– Abortstatistiken för under 25-åringar visar att de har ett problem med att förhindra graviditeter, säger överdirektör **Kimmo Leppo**.

Han är i synnerhet oroad över aborttalen bland 15-19-åringarna.

I fjol hittade man 13.800 nya klamydiafall och antalet hiv-smittade ökade till 192.

Ett förslag till Finlands första program för sexualitet och fortplantningshälsa överläts till omsorgsminister **Liisa Hyssälä(c)** på onsdagen. Arbetsgruppen vill att sexual- och fortplantningshälsofrågor synliggörs mer i social- och hälsovårdstjänsterna.

För mycket sex

Arbetsgruppen anser att det finns för mycket erotik i reklamerna, tidningarna och i underhållningen samt att till och med barnkläder kan vara erotiska. I synnerhet ungdomar är utsatta för risker.

– Ungdomarna behöver saklig information som stöd

Upplyser. Helena Wachowiak från Fältarna lär elever i Kyrkby högstadieskola några säkerhetsaspekter när man chattar för att ha beredskap mot en sexfälla på internet. Nu föreslås mer sexupplysning. Foto: TOMMY HARNESK

der deras uppväxt. En felaktig och förvriden bild av sexualiteten strömmar hela tiden till dem från omgivningen, säger Leppo, som är ordförande för arbetsgruppen.

Olika i skolorna

Docent **Elise Kosunen** betonar att det inte räcker med att man berättar om preventivmedel och könssjukdomar

i skolan. De behöver också kunskap om parförhållanden och om sitt eget ansvar i sexuella förhållanden.

Skolorna har tagit upp sexualuppföstran på mycket olika sätt. I vissa skolor har många lärare behandlat ämnet i andra knappt någon alls.

Utnyttjande och våld

Arbetsgruppen tog också fram

sexuellt våld. Av åttondeklassisterna har var tionde pojke och lite fler flickor upplevt sexuellt utnyttjande. Sexuellt våld förknippas ofta också med våld inom ett parförhållande.

– Sexuellt våld göms ofta undan. Det är någon man måste tala om, man får inte tolerera det och offren måste hjälpas, säger Leppo. (FNB)

Kölden höjde elförbrukning

HELSINGFORS. Elektriciteten kommer enligt stamnätsbolaget Fingrid att räcka till i Finland även om det skulle bli ännu kallare och elförbrukningen skulle öka ytterligare.

Vid riktigt sträng köld ansträngs elmarknaden ändå till sitt yttersta, säger Fingrids vvd **Juha Kekkonen**. Då vilar Finlands elförsörjning på import och på reservkapacitet. Också industrin skulle vara tvungen att begränsa sin elkonsument om det blir riktigt kallt.

Elförbrukningen har på grund av kölden nått en högre nivå både i Finland och hela den nordiska marknaden än hittills i vinter. Enligt Fingrid steg förbrukningen till 13.915 megawatt vid 8-tiden på tisdagsmorgonen. På tisdag kväll väntades elförbrukningen överstiga 14.000 megawatt. Alla tiders konsumtionstopp inträffade i fjol vintras då elförbrukningen närmade sig 14 800 megawatt.

– Läget på elmarknaden har skärpts och kommer att försvåras ytterligare under kommande vintrar ända tills det nya kärnkraftverket kan tas i bruk. Men elektriciteten tar inte slut den här vintern även om såväl Finland, Sverige och Ryssland plötsligt drabbas av mycket kallt väder, sade

Kekkonen vid Noord Pools seminarium i Helsingfors på tisdagen.

Vid riktigt sträng köld blir importen från Sverige och Ryssland mindre än vanligt. Ryssland begränsar då sin export med 400 megawatt till 1.000 megawatt medan importen från Sverige sjunker till 200 megawatt och från Estland till 300 megawatt.

I praktiken skulle Finland tvingas producera 1.300 megawatt med reserv- och nödkraftverk. Industrin har också gått med på att minska sin förbrukning med 300 megawatt om det verkligen kniper.

”Marknaden fungerar”

Direktör **Torgeir Lien** vid Nord Pool ASA säger att prisutvecklingen på el konkret visar att den samnordiska elmarknaden fungerar.

– Den torra sommaren drev upp priserna eftersom alla räknade med en svår vinter. Höstens regn och varma väder pressade ner priserna kraftigt eftersom förväntningarna visade sig vara felaktiga, sade Lien.

Han anser att den nordiska elmarknaden är världens mest likvida och den som fungerar bäst. Den är också den enda fungerande mångnationella elmarknaden. (FNB)

Utveckling. Det är främst för egen utveckling och inte för att få högre lön som de flesta vuxna studerar vidare. Här diskuteras dock Struktur 07-utredningen vid ett möte med skolpersonal förra året. Foto: STEFAN ÖHBERG

Vuxenexamen ger inte högre lön

HELSINGFORS. Att ta en examen som vuxen höjer sällan på lönen. Att bli magister leder till tjockare plånbok men många andra examina som tas i vuxen ålder påverkar inte lönen.

Däremot lönar det sig vanligen med tanke på den kommande lönen att avlägga examen som yngre. Uppgifterna framkommer i en ny doktorsavhandling.

Ekonomie licentiat **Ulla Kruhse-Lehtonen** bedömer att många studerar för att utveckla sig själva och inte för att få en högre lön. Tiden som återstår att förtjäna pengar efter att man tagit en examen som vuxen är också kortare än för dem som fått sin som ung.

– Man tänker inte alltid på vuxenutbildning som en eko-

nomisk investering, berättar Kruhse-Lehtonen.

De som avlägger en examen som vuxna är i medeltal högre utbildade och mer sällan arbetslösa. Deras lön är inte heller mindre än hos folk i samma ålder och med samma examen. Resultatet ger vid handen att de vuxna inte studerar för att förbättra sitt läge på arbetsmarknaden.

I undersökningen kom det fram att det lönar sig att avlägga en examen i ett annat ämne än den föregående examen man har, om målet är att höja lönen. Däremot påverkar en högre examen inom samma ämne inte just inkomsterna.

Kruhse-Lehtonen undersökte över 30-åriga finländares examina och inkomster. Doktorsavhandlingen granskas vid finska handelshögskolan i Helsingfors på fredag. (FNB)

Världen just nu

Dramatiskt fler älgolyckor

■ STOCKHOLM. Förra året polisanmälades i Sverige 4.957 trafikolyckor med älgar inblandade. Det är en ökning med 21 procent jämfört med 2005, då 4.092 älgolyckor polisanmälades.

Ätta personer omkom till följd av älgolyckorna 2006 enligt preliminära siffror från Vägverket, samma antal som året dessförinnan, uppger Nationella viltolycksrådet, där olika jägar- och trafikförbund ingår.

– Vi vet inte vad ökningen beror på. Det ska vi försöka analysera när Viltvårdsrådet träffas i mars, säger **Lars Sävberger** vid Rikspolisstyrelsen.

En stor del av ökningen förra året skedde på senhösten. Då inträffade drygt 730 älgolyckor, jämfört med omkring 350 de senaste åren.

– Det är en oerhörd ökning, säger Lars Sävberger. (FNB–TT)

Bush begär miljarder

■ WASHINGTON. USA:s president **George W Bush** vill ha sju miljarder dollar (ca 5,4 miljarder euro) till för insatserna i Afghanistan, hävdade Washington Post på torsdagen. Bush väntas inom kort inlämna sin begäran om mer pengar för armén och de politiska och ekonomiska strävandena att stabilisera landet till kongressen.

En stor del av medlen ska reserveras för återuppbyggnaden av landet och till att förbättra säkerheten där, enligt medierna. (FNB–DPA)

Astronaut åter i Sverige

■ STOCKHOLM. Den förste svenske astronauten, **Christer Fuglesang**, har inte gett upp hoppet om fler rymdfärder. Han drömmer även, emellanåt, om en månfärd. På torsdagen kom han hem till Sverige igen.

Men även om månfärder nu börjar planeras på allvar igen tror Fuglesang att den visionen, för hans egen del, stannar i drömmarnas värld.

– Jag tänker ofta, när jag ser månen, att det är nästa mål. Tyvärr hinner jag nog bli för gammal innan månfärderna sätter i gång igen, sade han vid torsdagens välkomstceremoni på Arlanda flygplats.

Rymdfärden har avslutade för drygt en månad sedan minns Fuglesang som två väldigt tekniska veckor.

– Det var enormt mycket upplevelser. Det var mycket att göra hela tiden. Och det känns som om det var långt bakåt i tiden nu. Men samtidigt är det mycket att smälta, sade han.

– Jag hoppas att det kan bli en till, men det lär väl dröja ett par år i all fall. Bland ESA-astronauterna är vi inte så många, men å andra sidan har vi ju heller inte så många platser för européer. Vi får väl se, en hyfsad chans tycker jag att jag har, sade han.

Jubelrop och applåder bröt ut i den brokiga välkomstkommittén när Fuglesang kom in i folkviolet i ankomsthallen till tonerna av Also sprach Zarathustra av Richard Strauss.

Medieuppbådet var som väntat stort. Där fanns också ett hundratel entusiaster, som elever från Thunmanskolan i Knivsta som vitfäde med svenska flaggor och lyfte upp löpsedlar med texten ”Välkommen hem Christer! Äntligen tillbaka på svensk jord.”

Fuglesang tackade i ett tal från ett podium i ankomsthallen hela svenska folket för det intresse och det stöd som han känt under och efter rymdfärden:

– Delad glädje är dubbel glädje. Kan man då dela den med nio miljoner andra blir det väldigt mycket glädje. (FNB–TT)

Estoniafilmer granskas

■ STOCKHOLM. Den svenska statens kriminaltekniska laboratorium (SKL) får ett vidare mandat för granskningen av dykfilmer som tagits på Estonia. Det nuvarande direktivet gäller en viss tidsperiod vilket väckt misstanke om mörkläggning från myndigheternas sida.

På torsdagen beslutade regeringen att vidga direktiven.

Sveriges försvarsminister **Mikael Odenberg** har tidigare lovat att det inte ska finnas några begränsningar i tid. Passagerarfärjan förliste i september 1994 och cirka 850 svenskar förolyckades. (FNB–TT)

Snöproblem i hela Europa

■ HAMBURG. Det täta snöfallet och halkan fortsätter att orsaka kaos på vägarna i Centraleuropa. I Tyskland förolyckades fem människor och ett flertal skadades i trafikolyckor under natten. I Frankrike var fortfarande 110.000 hushåll utan el på torsdagen.

Många motorvägar måste stängas och på dem som var öppna fastnade många bilister i snödrivorna. Mobila räddningssenheter delade ut bensin och varma drycker till bilisterna.

Enligt nyhetsbyråer löpte tåg- och flygtrafiken rätt normalt. Ögonvittnen rapporterade dock att det förekom timslånga förseningar, till exempel på flygfältet i Stuttgart, och i Halle-Leipzig ställdes flera turer in för att planen inte hade anlänt från München och Frankfurt kvällen innan, uppger DPA. (FNB–DPA–AFP)

Juristkritik kring optioner

■ STOCKHOLM. Vostok Naftas styrelse och ledning bröt mot reglerna när utrikesminister **Carl Bildt** tilldelades de omtalade optionerna. Det anser flera affärsjurister som den svenska kvällstidningen Expressen har talat med.

Enligt beslut av Vostok Naftas bolagsstämma ska en styrelseledamot som avgår på egen begäran mista rätten till optionerna. Men bolagets vd och styrelse gick emot stämmobeslutet och lät Bildt behålla sina optioner. Han kunde sedan sälja dem med en vinst på 4,8 miljoner kronor (uppmot 530.000 euro). (FNB–TT)

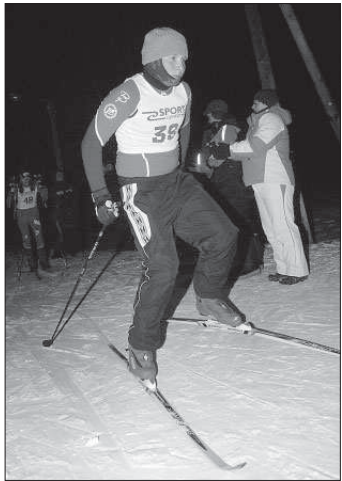
Malin Tillström
Epost: malin.tillstrom@nyan.ax
Telefon: 528 478

sport

” Det var fint att köra, men jag måste erkänna att jag var lite nervös.

FORMEL1-FÖRAREN KIMI RÄIKKÖNEN HAR TESTKÖRT FÖR SITT NYA STALL FERRARI.

Äntligen drog skidsäsongen igång

Utan tid. Jonas Hellman, JIK, i H18-klassen fick ingen tid i mål då tidtagningen krånglade i juniorklasserna.
Foto: JONAS EDSVIK

”Bättre sent än aldrig”

SKIDNING. Efter flera inställda lopp genomfördes i onsdags årets första skidtävling. Lennart Holmström vann herrarnas huvudklass över 8,4 km vid skidskytteanläggningen i Jomala.

– Säsongen är nog räddad, säger tävlingsledaren Stefan Mattsson.

Såväl Annandagssprinten, Trettondagsstafetten och en ÅM-tävling har blivit inställda. Men i onsdags var det äntligen skidpremiär vid skidskytteanläggningen i Jomala.

– Bättre sent än aldrig, säger tävlingsledaren Stefan

15 till start. I onsdags genomfördes årets första skidtävling och den lockade totalt 15 åkare varav nio stycken deltog i herrarnas huvudklass.
Foto: JONAS EDSVIK

Mattsson som även är medlem i ÅID:s skidutskott.

Det blev **Lennart Holmström** som tog hem herrarnas huvudklass, som hade nio startande. Holmström skidade de 8,4 km på 23,56 i kyla och blåst.

– Vi körde en 1,2 km slinga flera varv, säger Mattsson som själv slutade tvåa i loppet på 25.59.

Om tredjeplatsen var det

jämnt. **Niclas Nordlund** var åtta sekunder före **Stig Orre** i mål.

Ser bra ut

Nästa tävling är Håwe skicup för juniorer på söndag. Det är den första deltävlingen som skulle gått av stapeln 14 januari som nu genomförs. Samma dag går även en distriktstävling i fristil. Och 3 februari är det dags för ÅM (alla klasser).

Mattsson säger att säsongen verkar räddad.

– Det ser bra ut. Vi har kört snö sedan i måndags. Och nu finns en hel del att köra ut, säger han.

Tanken är även att försöka genomföra ÅM-tremilen någon gång längre fram. Den skulle ursprungligen ha körts förra helgen.

– Det har blivit lite justeringar men i februari ska vi

försöka hålla programmet så gott det går.

Sex stycken juniorer ställde upp i de yngre klasserna. Men endast **Jenny Fellman** i F12-klassen fick en sluttid.

– Det strulade med tidtagningen för juniorerna. Lite synd men det är sånt som händer, säger Mattsson.

BJÖRN EKLUND
bjorn.eklund@nyan.ax
tfn 528 462

Sista chansen att påverka

Vad var Årets sporthändelse på hemmaplan?

VM-guld i Norge, Österrike, Belgien och Ungern, EM-guld i Tjeckien och Tyskland. Våra åländska idrottare har onekligen visat att de är bäst när det gäller och flera av dem tar med all säkerhet hem utmärkelser på Idrottsgalan 2007 som arrangeras på lördag.

Men flera historiska evenemang och händelser har skett på vår egen hemmaplan. Men vad minns du som åskådare från året som gick? Var med och rösta och du är med i utlottningen av:

■ En resa till Stockholm och finalen i Nordea Nordic Light Open för fyra personer, inklusive VIP-lunch på arenan.

■ Två finalbiljetter till beachvolleyturneringen PAF Open.

■ Två semifinalbiljetter till PAF Open.
Så här gör du: Skicka ett SMS med texten **RÖSTA** följt av ditt alternativ och skicka det till nummer **173521**. Till exempel ”RÖSTA 1”, du har då röstat på det första alternativet. SMS:et kostar 0,95 euro och går till ett välgörande ändamål inom idrotts-Åland.

Följ ställningen

Nomineringarna ser ut enligt följande:

1. Jippomatchen mellan DUV-IFK.
2. WHA-läktaren stod klar.

3. Åland fick världstouren i beachvolley.

4. EM-kval för 17-åringar arrangerades på åländsk mark.

5. TV-kändisarna i FCZ välgörenhetsspelade mot IFK:s damer.

6. IFFK säkrade avancemang till tvåan i första kvalmatchen på Markusböle.

Fram till det slutliga avgörandet på lördag kväll kan du följa hur din favorit ligger till genom att gå in på vår hemsida www.nyan.ax.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Sportens kom ihåg

■ **HIK/ÅID-skidskytte:** Älgspåret lördag 11.00 med inskjutning 10.00-10.45. Anmälan på plats samt anmälan till Niclas om deltagande i FSSM i Lovisa 17 februari.

■ **IFK Friidrott:** Ingen träning söndag 28/1 då Idrottsgården är upptagen av Idrottsgalan, ej heller Mariebad då äventyrsbadet repareras.

■ **Ålands Dyksällskap:** Sjösakerhetscentrets bassäng hyrd mellan

18.30-20.00 onsdagen 31 januari. Kom med och prova utrustningen inför södernresan!

■ **Schack:** Öppna ÅM i blixtschack med 5+5 min betänketid på lördag med start 14.00. Spelplats: Klubben, Slantgränd, 22100 MH.

■ **ÅID-rinkboll/motionshockey:** OBS! Match Thunderbirds-IF Fram, fredag 26 januari 19.00. Match IFK Veteraner-Sviby, onsdag 31 januari 21.30.

Jenny och Jenny i målform

■ **INNEBANDY.** V-Intersport nollade Nikolaj i onsdagens omgång av division I. V-Intersport vann med 7-0 och bröderna **Dennis** och **Kenny Lindqvist** hade stor del i segern. Dennis noterades för 2+1 och Kenny för 3+0. I mötet mellan Lemlands IF och Fett delade lagen på poängen efter 4-4. Fett ryckte därmed i tabelltoppen.

I damernas division I tog sig ÅSB upp i serieledning ef-

ter 12-3 mot IF Fram. **Jenny Engblom** gjorde tre mål och två målgivande passningar men en annan Jenny var värre. **Jenny Lehtinen** hade 4+2 på sitt poängkonto. Gasen i botten och ÅSB har samma poäng i tabellen men ÅSB leder på bättre målskillnad.

I herrtvåan spelades en match. IF Fram 2-Referee Killers slutade 3-1. Med det övertog saltvikarna serieledningen av Liffarna. (be)

Rekordbidrag till öspelstruppen

■ **ÖSPEL.** Stiftelsen Åland Island Games 1991 delar ut ett rekordstort bidrag till årets åländska öspelstrupp. Varje idrottare och ledare stöds med 150 euro vilket totalt blir cirka 21.000 euro. Pengarna används till finansiering av resa och boende under öspelen på Rhodos i sommar.

– Det stora beloppet är motiverat med tanke på att det är på Rhodos vi ska marknadsföra Natwest Island Games 2009 här på Åland. Det är bra om truppen är så stor som möjligt. Dessutom tillåter stiftelsens ekonomi ett större bidrag med tanke på att inget bidrag behövs 2009 när spelen hålls här på Åland, förklarar stiftelsens ordförande **Dick Ekström** i ett pressmeddelande.

Under 14 års tid har stiftelsen delat ut bidrag motsvarande 100.000 euro till öspelstruppens resor. Pengarna kommer från överskottet från öspelen på Åland som arrangerades 1991, vilka stiftelsen förvaltar.

– Dess enda syfte är att stöda de åländska idrottarnas deltagande i öspelen.

Styrelsen består av Dick Ekström, viceordförande **Torsten Wikstrand**, kassör **Herbert Karlsson** samt ledamöterna **Robert Mann**, **Sven-Erik Mattsson**, **Fredrika Sundberg**, **Håkan Lindén** och **Jörgen Pettersson**. Stiftelsen äger bolaget Åland Island Games 2009 som arrangerar de kommande hemmapelen, och påpekar att den gärna tar emot donationer. Information finns hos bankerna. (mt)

Damälvan premiär för IFK:s damlag

■ **FOTBOLL.** IFK Mariehamns damlag spelar i helgen sina första matcher för säsongen då laget deltar i Damälvan i Eckeröhallen. Det blir fem kortare matcher för åländskornas del.

– Förhoppningsvis blir vårt spel i helgen rörligt så vi kan gå vidare och jobba mer specifikt med taktiska moment på olika delar av planen samt försvarsspelet, säger tränaren **Mikael Virta** i ett utskick.

IFK mönstrar en trupp på 19 spelare. I mål återfinns Åland United:s **Nina Lindholm**.

– Målet med turneringen är att konkretisera lagets grundspel, samt att få lagandan att utvecklas ännu mer, då vi ju igen i år är en väldigt ny grupp som ska svetsas samman. Tar vi även några segrar kommer vi att vara riktigt glada och nöjda, skriver Virta.

IFK möter i grupp-spelet på lördagen IK Frej (08.50), Segeltorps IF (12.10), SKÅ IK (17.10) samt Eskilstuna United på söndag 08.50. En placeringsmatch blir det också oavsett hur det går i grupp-spelet. (be)

SKIDNING

Distriktstävling 21/1 i Jomala

Fristil

D12, 2,4 km: 1) Jenny Fellman IFF 12.16.

D16, 4,8 km: 1) Johanna Fellman IFF.

H14, 4,8 km: 1) Mattias Nordlund JIK.

H16, 4,8 km: 1) Jerry Danielsson JIK.

H18, 4,8 km: 1) Tommy Danielsson JIK 2) Jo-

nas Hellman JIK.

H21, 8,4 km: 1) Lennart Holmström JIK 23.56

2) Stefan Mattsson JIK 25.59 3) Niclas Nordlund

JIK 26.07 4) Stig Orre IFK 26.15 5) Christoffer

Sandberg IFK 26.50 6) Markus Lindholm JIK

26.59 6) Lars Janlöv IFK 26.59 8) Bosse Jans-

son JIK 27.55 9) Göran Åhrström JIK 31.26.

Sport på gång

FREDAG

Fotboll

Eckeröhallen

ÅM-serien, division II: 19.30

Eckerö IK-Östernås

LÖRDAG-SÖNDAG

Fotboll

Eckeröhallen

Damälvan, turnering: Grupp-

spel lördag 08.00-20.30 samt

söndagmorgon. Slutspel från

11.30 på söndag. Final 15.00.

LÖRDAG

Skidskytte

Jomala

Älgspåret: Start 11.00.

Schack

Slantgränd 2

Öppna ÅM: 14.00 blixtschack med 5+5 minuters betänketid.

Innebandy

Baltichallen

DJ20, Upplandsserien: 14.30

VÅSC-Valhall IBK.

Ishockey

Islandia

Upplandsserien: 14.30 IFK

Mariehamn-Almtuna IS 1.

Evenemang

Idrottsgården

Idrottsgalan: börjar 18.30

SÖNDAG

Fotboll

Eckeröhallen

ÅM-serien, division I: 16.00

IFK Mariehamn-IFK

Idrottsgalan

27 januari

i Ålands Radio kl. 20

med

Owe Sjöblom & Camilla Karlsson

Sänds även 28.1 kl. 17.50

Elisabet Landolf till Åland United

FOTBOLL. Pappersarbete återstår ännu, men om ett par veckor drar flyttlasset till Åland. Elisabet Landolf, 23 år, är Åland Uniteds senaste nyförvärv. – Hon kan nog tillföra en del, säger Jan-Ove Fellman.

Nyförvärv. Elisabet Landolf flyttar till Åland snart. Foto: JONAS EDSVIK

I måndags berättade Nyan att Elisabet Landolf var på Åland i helgen för att bekanta sig med Åland United. Nu är övergången i princip klar. – Mer eller mindre, förmodligen är det inget som återstår – möjligtvis lite pappersövergångar, säger ordförande Jan-Ove Fellman. Landolf spelade förra året med Sättra där hon blev bästa målskytt i division II. Laget föll dock ur serien och hon signerade ett kontrakt med Rågsveds IK strax innan nyår. Det kontraktet bryts nu. – Vårt avtal gäller säsongen ut, säger Fellman.

Flyttar snart

I början eller mitten av februari flyttar Elisabet Landolf till

Åland och klubben får då en trupp som är så gott som klar. – Hon är en offensiv spelare och det är vad vi sökt. För tillfället jagar vi inte några andra, utan vi avvaktar lite. Möjligtvis blir det något sedan, men just nu är det inte aktuellt att värva någon.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Lindberg tillbaka på tävlingsbanan

SEGLING. Alandia Sailing Team med skepparen **Staffan Lindberg** och **Erkki ”Eki” Heinonen** är tillbaka på tävlingsbanan i US Sailings Rolex Miami OCR efter det inledande masthaveriet. En reservmast är på plats på Starbåten och teamet har nu kunnat delta i två race

under regattans tredje dag. AST slutade på en 22:a respektive 7:e plats. – Placeringarna kan ses som mycket bra eftersom masten inte är optimalt intrimmad ännu. Vi kämpar på och tar en segling i taget, säger Lindberg till AST:s hemsida. (mt)

Veteranmästare korade

BOWLING. Ålands bowlingveteraner gjorde upp om mästartiteln i Idrottsgården i onsdags. Årets dammästare är **Berit Hansson** som samlade ihop 737 poäng över fyra serier. Tvåa blev **Viola Engblom** på 695 poäng och trea **Brita Johansson** på 677 poäng. Trion representerar alla Marie-

hamns pensionärsförenings bowlare. I herrklassen var **Hilding Mattsson**, IFK Mariehamn, vassast med sina 964 poäng. Silverpengen gick till **Rolf Eriksson**, Baccus, på 937 poäng och bronsmedaljen till **Ingvar Engblom**, MPF, på 909 poäng. (mt)

Åländska aktiekurser

25.1 2006	KÖP	SÄLJ	DIV.
M:hamns tryckeri	600,00	1.000,00	45,00
M:hamns parti	1.500	–	50,00
M:hamns telefon	–	2.500	74,00
Eckerö rederi ab	37,00	39,50	1,00
Hildegard	42.000	–	2.250
C Rundberg	105,00	–	1,80
ÅTT	65,00	–	–
Alfa	21.000	22.500	750

HELSINGFORSBÖRSEN			
Birka Line A	12,20	12,50	–
Birka Line B	11,72	11,73	–
Nordea	12,207	12,21	0,35
Nokia	16,46	16,47	0,37
Viking Line	24,30	24,70	–
ÅAB A	26,50	26,80	1,00
ÅAB B		25,12	25,50
1,00			

Det var Nokias dag i går. Resultatet man presterade var långt över det förväntade, säger **Yngve Söderlund** på Ålandsbanken. Man hade räknat med 27-28 cent per aktie men det blev 32. Kursen steg med över 6 procent och index för Helsingforsbörsen steg över 10.000 för första gången på 6 år. Snittpriset på mobiltelefonerna har gått ner, men tillverkningskostnaderna har samtidigt pressats neråt. Där kan finnas en förklaring till problemen för Perlos och Tieto Enator. Söderlund konstaterar att Nokias rapporter på senare tid har lett till besvikelse men den här gången var en stor positiv överraskning. I övrigt noteras att kursen på kronan och dollarna är ok. Orklas aktie låg i går på 367 Nkr, upp 1,50 sedan senast.

Rätten – inte politikern – är högst i samhällets hierarki

■**Chefredaktör Nina Fellman** skriver i tisdagens ledare om ”det besvärliga gränssnittet mellan politik och förvaltning”. Eftersom det ”inte är vare sig rimligt eller praktiskt möjligt med en förtroendekonflikt mellan de högre tjänstemännen och ministrarna” måste en hierarkisk hackordning upprätthållas. Det yttersta ansvaret skall ligga hos politikerna som skall ha det reella ansvaret ”att driva den politik man blivit invald att driva”.

Fellmans syn på maktutövningen är samtidigt en ovanlig klagörande beskrivning av hur principerna för ett rättssamhälle urholkas och ett maktsamhälle växer fram på Åland. Rättsstatsprincipen (”rule of law”) innebär att den offentliga makten är bunden av lagar och förordningar medan maktstatsprincipen (”rule of man”) innebär att personer utövar egenmakt. I Sverige har maktstatsprincipen och rättslösheten fått

namnet ”lidbommeri” efter före justitieministern, socialdemokraten Carl Lidbom som klagade på ”alla dessa djävla försök att bromsa regeringen”. **Historiskt** har konflikten mellan politik och förvaltning på Åland funnits latent sedan självstyrelsens begynnelse. Ambetsmannen **Carl Björkman** och politikerna **Julius Sundblom** kunde bygga grunderna till ett demokratiskt rättssamhälle. Björkmans avgång från lantrådsposten 1938 var resultatet av en personlig maktkamp och inte ett val av utvecklingsväg för ett demokratiskt Åland. Ett första avsteg från balansen mellan förvaltning och politik togs i lagen om landskapsstyrelse (numera landskapsregering) 1995 när politikerna blev föredragande i ärenden i plenum, det vill säga när hela landskapsregeringen tar beslut i sammanträde. **Grundprincipen** för förhållandet mellan tjänsteman och

politiker är emellertid fortfarande att ärenden i Ålands landskapsregering avgörs på enskild föredragning. Det innebär att tjänstemannen bereder ärendet som föredras för ansvarig landskapsregeringsledamot som tar det formella beslutet. De senaste åren har de n formella beslutsprocessen fått en underordnad roll i viktiga frågor. De reella besluten fattas tillsammans med externa, inflytelserika personer eller i den ”politiska landskapsregeringen” utan att någon tjänsteman är delaktig i processen. På detta sätt etableras en makt som utövas utanför lagar och förordningar. **En viktig princip** för rättssamhället som därmed förbigås är principen om bemyndigande. Ingen politiker eller tjänsteman skall kunna ta beslut på egen hand eller i eget namn om det inte är klart uttryckt i lag eller i ett delegeringsbeslut. Alla beslut fattas i myndighetens namn. Det är alltså

Ålands landskapsregering som beslutar, inte en enskild politiker. Den hierarkiska hackordning som redaktör Fellman beskriver kommer till uttryck när makten blir personlig och utövat av egenmäktigt. I ett rättssamhälle regleras gränssnittet mellan politik och förvaltning genom att makten utövas under lagarna. Rätten, som den uttrycks i lagar och förordningar, är alltså högst i hierarkin. **Olof Erland**, avdelningschef vid Ålands landskapsregering (tjänstledig)

Olof Erland glömde citera de delar av min ledare där det stod: ”Allt inom lagens ramar, naturligtvis.” och ”För att systemet ska fungera måste det finnas tydliga regler för relationen mellan politiker och tjänstemän. Utan det regelverket finns allt för stort utrymme för godtycke.” Vi är alltså fullkomligt överens.

Nina Fellman
chefredaktör

Res en staty över Björkman

■**Bästa** chefredaktören! Ert intressanta uppslag om statyer i Mariehamn i dagens (25.1) tidning får mig att fatta pennan i ett ärende som jag länge gått och tänkt på. Nämligen: Vore det inte på sin plats med en staty på en synlig plats i Mariehamn av ålands första lantråd, Carl Björkman? Han var en rakryggad och synnerligen handlingskraftig person, som man utan större överdrift kan säga har lagt grunden för den praktiska utformningen av Ålands självstyrelse. Dessutom var han i ett tidigt skede – före Julius Sundblom – aktivt med som en av förgrundsgestalterna när ålänningarna redan 1917-18 uppvaktade Sveriges kung och regering i syfte att utverka en återförening för Åland med Sverige.

Sedan också Julius Sundblom småningom tog upp kampen för återföreningen, kämpade dessa två märkesmän länge sida vid sida, men när det gällde personliga uppvaktningar på svensk mark var det Carl Björkman och inte Sundblom som ställde upp. Björkman riskerade därmed sin ställning som ämbetsman i Mariehamn och miste som känt också både sin tjänst och sitt medborgerliga förtroende i samband med en rättegång gällande verksamheten som strävade till separering från Finland. Därmed offrade han sig personligen mera än kanske någon annan för det åländska samhällets bästa, låt vara att han ursprungligen var hemma från en finlandssvensk familj på fastlandet.

När sedan återföreningsplanerna definitivt gått om intet tog Björkman som Ålands första lantråd med all kraft

Värd staty.”Mitt förslag är att minnet av Carl Björkmans insatser skall dras fram ur glömskan i offentligheten.”, skriver insändarskribenten. Bilden visar en deputation från Åland som 1918 uppvaktar kungen i Stockholm med listorna från insamlingen för Ålands återförenande med Sverige. På bilden syns Carl Björkman i förgrunden. Till vänster om honom Johan Jansson, troligen med namninsamlingslistorna under armen. Närmast bakom Björkman Johannes Eriksson. Männan i pålsmössa och keps är Erik Karlsson-Ramsdahl och Emil Nordström, ordningsföljden dock osäker. Foto: SVT

tag i utvecklandet av självstyrelsen, som på kort tid skulle utvecklas från ett nolläge till ett fungerande samhällsskick. För att riktigt förstå Carl Björkmans insatser rekommenderas läsning av bland annat Martin Isakssons bok: Carl Björkman, Ålands första lantråd. Tyvärr var både Björkman och Sundblom båda så starka personligheter och samtidigt så olika till sin läggning, att de inte i längden kunde dra jämnt. Sundblom kunde

därvid utnyttja sin ställning som talman (och som skicklig agitator) till att få Björkman avsatt. Den slutliga spiken i kistan blev Björkmans åsikt och strävan till att ålänningarna skulle ta på sig en del av ansvaret för öarnas försvar inför andra världskriget i stället för att Åland skulle besättas med finska trupper, såsom sedan skedde. **Alltså:** Mitt förslag är att minnet av Carl Björkmans

insatser skall dras fram ur glömskan i offentligheten. Det är tid också för dem som årligen hyllar Julius Sundblom att se längre än till de två antagonisternas tuppfäkting och ta fasta på deras samarbete under svåra och avgörande tider då grunden för dagens välstånd lades på Åland. I rättvisans namn kunde Björkman gärna stå staty bredvid Sundblom! **Jan Snellman**, Geta

**Telefonkatalog
på nätet**
www.nyan.ax

> KÖPES

Läkarfamilj önskar
köpa

HUS
på Åsvägen eller
dess närhet.

Vänligen kontakta
0457 529 1048

> MÖTEN

**Mariehamns
socialdemokrater**

håller

månadsmöte
måndagen den 29.1
kl. 19.00 vid partikansliet,
Ekonomiegatan 1.

Välkomna!

Christian Beijar
ordförande

> LEDIGA PLATSER

Mariehamns stad

vill som arbetsgivare ge sina anställda möjlighet till aktiv delaktighet och personlig utveckling samt ett arbetsklimat som kännetecknas av öppenhet, rättvisa och arbetsglädje.

Avd. för socialt arbete
söker en

socialarbetare

heltid i tjänsteavtal från
den 01.04.2007.

Ansvarsområdet omfattar socialt arbete med vuxna och familjer, utkomststöd, teamarbete inom den egna avdelningen och samarbete med socialförvaltningens personal och aktuella instanser i klientärenden.

Kompetenskrav: socionom eller motsvarande enligt FFS 804/92

Vi värdesätter även god samarbets- och initiativförmåga, förmåga att arbeta självständigt, flexibilitet och språkkunskaper.

För ytterligare upplysningar, kontakta avdelningschef Tua Borgmästars, tel 018-5310.

Mera information om staden och om stadens personalstrategi finns på www.mariehamn.aland.fi
>Lediga jobb.

Välkommen med din ansökan, som skall vara oss tillhanda **senast den 09.02.2007** till: Socialförvaltningen i Mariehamn, Avdelningen för socialt arbete, Pb 207, AX-22101 Mariehamn.

Mariehamn, den 24.01.2007
Socialnämnden

> LEDIGA PLATSER

Eckerö Linjen AB driver färjetrafik mellan Grisslehamn och Eckerö. Dessutom erbjuder Eckerö Linjen turismprodukter och resebyråverksamhet på Åland. Verksamheten bedrivs under varumärkena Eckerö Linjen och Ålandsresor. Eckerö Linjen är en del av Eckerökoncernen med 600 anställda och med en omsättning på 103 miljoner euro.

Resebyråsäljare

Under varumärket Ålandsresor Resebyrå säljer vi resor till ålänningarna. Nu gör vi en större satsning och utvecklar Ålandsresor Resebyrå till två separata enheter; Ålandsresor Privatesor och Ålandsresor Affärsresor.

Ålandsresor Privatesor säljer resor med Eckerö Linjen, Williams Buss, Charterresor, flygbiljetter och andra resebyråprodukter.

Till vår enhet för Privatesor söker vi nu en kvalificerad rese-säljare. För att passa till det här jobbet tror vi att du har flera års erfarenhet från arbete på resebyrå innefattande IATA-försäljning. Du har dokumenterade kunskaper i Amadeus. Jobbet förutsätter att du har goda språkkunskaper.

Om du vill veta mera om tjänsten är du välkommen att kontakta vår Försäljningschef **Tor Rönnerberg** per telefon 28 315. När du sedan bestämt dig för att söka tjänsten sänder du din ansökan per e-post till: **kicki.silander@eckerolinjen.ax**

Tjänsten skall tillsättas så snart som möjligt. Vi vill ha din ansökan senast den 31 januari 2007.

Välkommen med din ansökan!

ECKERÖ LINJEN

www.eckerolinjen.ax

> LEDIGA PLATSER

Rederiaktiebolaget Eckerö bedriver bilfärjetrafik på Ålands hav, resebyråverksamhet samt turistisk förmedlingsverksamhet på Åland i dotterbolaget Eckerö Linjen, bilfärjetrafik på Finska viken i dotterbolaget Eckerö Line, busstrafik i dotterbolaget Williams Buss och varvsverksamhet i dotterbolaget Algots Varv. Eckerö-koncernens omsättning uppgick 2005 till 103 milj. euro och antalet anställda uppgår till ca 600.

Redovisningsassistent

Rederiaktiebolaget Eckerös ekonomiavdelning i Mariehamn sköter hela koncernens ekonomiförvaltning. Till vårt team söker vi en Redovisningsassistent. Vi erbjuder ett arbete i en dynamisk miljö där dina främsta arbetsuppgifter är:

- Ansvar för kundreskontra
- Handha delar av leverantörsreskontran däribland fakturakontroll
- Viss löpande bokföring och avstämning
- Övriga arbetsuppgifter som förekommer på en ekonomiavdelning

Vi söker kandidater med:

- Ekonomisk utbildning på minst institutsnivå
- Några års erfarenhet av motsvarande arbetsuppgifter är meriterande
- Flexibilitet och stresstålighet

Närmare uppgifter om tjänsten ger **Britt Söderlund**, tel. 28310 alternativt **Kenneth Andersson**, tel. 28 365. Är du intresserad av denna tjänst är du välkommen med din ansökan till **kicki.silander@eckerolinjen.ax** eller per post under adress Rederiaktiebolaget Eckerö, Personalchef **Anne-Christine Silander**, PB 158, 22100 Mariehamn, dock senast den 5 februari 2007.

REDERIAKTIEBOLAGET ECKERÖ

> ÖVRIGT

**UPPHITTAD
KISSE SOM VILL
HEM IGEN!**

Honkatt upphittad i
Strandnäs.

Läs mer om oss på
www.djurskydd.net
eller ring

**RING JOURTELEFONEN
0457 3424 850**

vardagar 18-20,
samt helger 12-15

Ålands djurskyddsförening f.

Nya Åland

Rädda Klintskogen!

■ **Stadsfullmäktige** godkände en generalplan för Mariehamn för fyra månader sedan. Planen sägs ha en framförhållning på 30 år. Enligt generalplanen ska Klintskogen förbli rekreationsområde och viktig grönkorridor. Nu föreslår stadsplanenämnden och tekniska nämnden att Klintskogen ska få ge vika för begravningsplatsens expansion.

6	9	2	8	4	5	1	3	7
3	1	5	9	2	7	4	8	6
4	8	7	6	1	3	9	2	5
2	5	9	3	6	4	7	1	8
1	3	4	7	5	8	6	9	2
7	6	8	1	9	2	3	5	4
5	2	3	4	7	9	8	6	1
9	4	6	2	8	1	5	7	3
8	7	1	5	3	6	2	4	9

> ÖNSKAS HYRA

Har du vårt nya

SOMMARSTÄLLE

en stuga vid stranden uti fri natur med plats för egen båt? Hyra på helår önskar sommarålänningar sedan många år, telefon 81 762 276192

Man konstaterar att området ur naturvårdssynpunkt är ”ordinärt”. För oss som bor i området är grönområdet mer än ordinärt, det är strövområde, det är barnens skog, det är blåbär, hallon och kantareller.

■ **Och orsaken** till begravningsexpansionen västerut är att den planerade utbyggnaden österut hindras av att man inte har tagit ställning till trafiklösningarna längs Strandgatan och Österleden. I klartext betyder det att man väljer att förstöra Klintskogen istället för att tillsammans med landskapet få fram en trafiklösning som gör att området öster om begravningsplatsen kan planeras. Nu finns där en mer eller mindre obehövlig vägstump, som tydligen är mer värd än Klintskogen.

Har stadsplanenämnden och tekniska nämnden glömt allt som heter långsiktighet och miljötänkande?
Robert Jansson
Klinten

Inte sant om avgiftstak

■ **Socialdemokraterna** försöker få folk att tro att de arbetat för att sjukpensionärer skulle omfattas av en högsta avgift om 125 € per år vid vård inom ÅHS. Detta överensstämmer inte med verkligheten. I insändare i tidningen försöker socialdemokraterna tala om vad Göte Winé (s) försökt få igenom i bland annat lagtingets social- och miljöutskottet. Jag tänker inte gå in på vad **Göte Winé** sagt i utskottet men helt klart är att han röstade MOT ett av mig lagt förslag som understöddes av Åke Mattsson (lib) och som skulle ha inneburit att alla med låg eller ingen inkomst skulle betalat högst 125 euro € år. Winé valde att gå på landskapsregeringens linje där alla mellan 18 och 65 år skulle betala 300 € per år.

Det bör också klargöras att regeringspartierna socialdemokraterna, centern och frisinnaad samverkan har majoritet i utskottet och kan få igenom vad de vill, så det är oförsäkt att försöka beskyllda liberalerna för populistisk och oansvarig politik. Om **Göte Winé** hade haft en annan åsikt än de övriga regeringspartierna hade han säkert reserverat sig i stället för att aktivt i en omröstning stöda dem. Han reserverade sig inte heller mot beslutet i ÅHS styrelse där han också ingår.

Sune Mattsson
Liberal lagtingsledamot,
en av två liberaler i social- och miljöutskottet

**Annonsera i
den tidning
du själv läser!**

> LEDIGA PLATSER

**ÅLANDS ÖMSESIDIGA
FÖRSÄKRINGSBOLAG**

Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag är ett åländskt skadeförsäkringsbolag med drygt 21 miljoner euro i omsättning och 46 anställda. Vårt kontor finns på Köpmansgatan 6 i Mariehamn.

Eftersom vår mångårige medarbetare Richard Björklund snart går i pension söker vi en

FÖRSÄLJARE

Du kommer att erbjuda alla våra försäkringsprodukter till såväl privatpersoner som företag. Avsikten är att försäljaren skall kunna tillgodose kundens hela sakförsäkringsbehov, vilket innebär att man måste behärska hem-, bil-, lantbruks- och företagsförsäkringar.

Vi vill att du har lämplig utbildning och gedigen arbetslivserfarenhet, gärna från någon liknande tjänsteproducerande bransch. Eftersom Richard haft ett särskilt ansvar för våra lantbrukskunder och du kommer att ta över dessa är det en stor fördel om du på något sätt är bekant med den åländska jordbruksnäringen. Viktigast är dock att du har förmåga att bemöta människor på ett bra sätt och kan fatta egna självständiga beslut samtidigt som du också är van vid att samarbeta. Ett brett kontaktnät är förstås också en fördel!

I gengäld erbjuder vi ett ansvarskrävande, utmanande och varierande arbete med högt till tak och väl sammansvetsad kamratskap. Arbetet innebär tät kundkontakt, en hel del fältarbete och ibland lite udda arbetstider. Förutom med försäljning kommer du också att jobba med produktutveckling och i nära samarbete med kundtjänst och skadeavdelningen.

Tjänsten är ordinarie efter sedvanlig provotid. Vi vill helst att du börjar jobba den 2 april 2007, och din ansökan märkt ”försäljaren” skall postas senast den 9 februari till Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag, PB 64, 22101 Mariehamn.

Mera information om tjänsten får du av Göran Lindholm eller Stefan Boman på 27622 resp. 27620, eller via e-post: fornamn.efternamn@omsen.ax

TV-programmet

fredag 26 januari

7.00 Gomorron Sverige

[94896688]

10.30–12.45 UR-program

[2275684]

10.30 Samtal med [3779065]

10.45 Ramp höjdare (R) [9010510]

11.15 Extra (R) [6015648] 11.40

Born wild (R) [5087572] 11.45 Under

stjärnorna (R) [7237572] 12.15–12.45

Ramp höjdare (R) [215317]

13.00 Rapport

[96065]

13.05–14.05 På spåret (R)

[5453201]

16.00 Argument (R)

[91133]

17.00 Rapport

[57317]

17.10 Gomorron Sverige

[326442]

18.00 Konståkning: EM (R)

[11997]

Sammandrag från dagens tävlingar.

19.00 Bolibompa

[4684]

19.00 Hôjdarna [94688]

19.25 Budfirman Bums [5209442]

19.30 Pelikanmannen [794]

20.00 Bobster

[607]

20.00 Mitt liv som en Popat [607]

20.30 Rapport

[978]

21.00 Så ska det låta

[71355]

Musikalisk frågelek för hela familjen.

Del 2 av 12. Medverkande: Anne-Lie

Rydé, Lill Lindfors, Henrik Rongedal

och Magnus Rongedal. Även 27/1.

22.00 Brandvägg

[29539]

Svensk thrillerserie från 2007.

Ystadspolisen arbetar med två till

synes helt skilda fall, eller har de nå-

gonting med varandra att göra? Kurt

Wallander försöker hitta svaren, men

han känner inte igen sig själv – han mår

dåligt och drabbas av yrsel. Del 2 av 2.

23.30 Konståkning: EM

[58404]

Sammandrag från dagens tävlingar, da-

mernas kortprogram och isdans.

0.30 Rapport

[1050843]

0.40 Kulturnyheterna (R)

[1333195]

0.50 We were soldiers

[54422669]

FILM Amerikansk krigsfilm från 2002.

Berättelsen om 400 amerikanska sol-

dater som tidigt under Vietnamkriget

(1965) finner sig helt omringade av

2000 nordvietnamesiska soldater i

dalén La Drang. Slaget vid La Drang

var det första större slaget i det eska-

lerande Vietnamkriget. Bredbild. I rol-

lerna: Mel Gibson, Madeleine Stowe,

Greg Kinnear.

3.05–8.00 SVT24

[41139244]

10.30–16.00 24 direkt

[88126152]

10.30 Tillväxt i otakt

– Konjunkturrådets rapport

2007 [54688607] 13.45–

16.00 Hur ska vårt kärnbränsleavfall

hanteras nu och i framtiden? [4430317]

16.40 Veronica Mars (R)

[285862]

17.20 Världsmusikfestival

i Göteborg (R) [1547794]

18.20 Nyhetstecken

[4640794]

18.30 Oddasat

[90959]

18.45 Uutiset

[7410133]

18.55 Regionala nyheter

[9944881]

19.00 Aktuellt

[60133]

19.15 Go'kväll

[726713]

Magasin. Även 28/1.

20.00 Kulturnyheterna

[95666]

20.10 Regionala nyheter

[6386688]

20.30 Programstart:

Pengarna eller kärleken [98930]

Brittisk dokumentärserie från 2006.

Del 1 av 6. Hur får man ett parförhåll-

lande att fungera när en i relationen

har tappat greppet om ekonomin?

22-åriga Kerri älskar exklusiva prylar

och har dragit på sig en stor ekonomisk

skuld som hennes pojkvän James inte

känner till.

20.55 Seriestart: Wallace & Gromit:

Magnifika mackapärer [5804539]

Brittisk animerad serie.

21.00 Döden, motljuset och groggen

[4978] K special. Ingmar Bergman be-

rättar för Olle Häger om "Det sjunde

inseglet" och "Smultronstället". 1957

var ett av Ingmar Bergmans stora år.

Även i SVT1 28/1 och SVT2 1/2.

21.30 Willy – här gick min resa (R)

[3249] K special.

22.00 Aktuellt

[93423]

22.25 A-ekonomi

[1466268]

22.30 Little Britain

[2133]

Brittisk komediserie. Del 5 av 6.

23.00 Nyhetssammanfattning

[31268]

23.03 Sportnytt

[300017688]

23.15 Regionala nyheter

[7194084]

23.25 Väder

[8841355]

23.30 Vita huset

[70978]

Amerikansk dramaserie. Del 19 av 22.

0.15 Världens modernaste land (R)

[7158737]

1.00 I narkotikans spår (R)

[8054195]

1.55–2.25 Livräddarna (R)

[2656485]

7.30 Sabrina

[854626]

8.00 Simpsons (R)

[527355]

8.25 Nanny

[2537713]

9.55 The Oprah Winfrey

show (R) [9802220]

10.50 Våra bästa år (R)

[2140107]

11.40 Mellan himmel och jord

[3900152]

12.30 Missing

[4961355]

13.25 Lyckochansen

[2097084]

13.50 Våra bästa år

[6976305]

14.40 The Oprah Winfrey show

[6434794]

15.35 Navy CIS (R)

[6827423]

16.30 Extreme home makeover

[355930]

17.30 Cityakuten

[7864143]

18.25 Nanny

[433317]

18.55 Du är vad du äter (R)

[7671143]

19.55 Update

[4372336]

20.00 Från koja till slott (R)

[830046]

21.00 Blue murder

[195510]

Brittisk kriminalserie från 2006.

Del 10 av 10.

22.30 Update

[932423]

22.35 Hollywood homicide

[3948602]

FILM Amerikansk komedi från 2003.

Joe Gavilan, en ärrad mordutredare får

i uppgift att lösa ett mord på en rap-

grupp tillsammans med sin blaserade

kollega K C Calden. Det udda polispa-

ret riktar snart misstankarna mot den

ökände skivbolagsbossen Sartain, en

herre som tros ha tagit till våld för att

lösa tidigare tvister med artister som

hotat bryta sina kontrakt.

I rollerna: Harrison Ford, Josh Hart-

nett, Lena Olin.

0.50 Fear factor USA

[3759553]

1.45 Lovligt byte

[28108404]

FILM Amerikansk komedi från 1990.

Rick har fått en ny identitet av FBI för

att han ska hjälpa dem att sätta dit en

intern narkotikabrottsling. I rollerna:

Mel Gibson, Goldie Hawn.

3.50 De magiska skorna

[5727640]

FILM Amerikansk familjekomedi från

2002. Den föräldralösa Calvin dröm-

mer om att bli basketproffs när han blir

stor. I rollerna: Morris Chestnut, Jonat-

han Lipnicki.

5.30 Jamie Kennedy

[5616878]

6.00–6.55 Ellen DeGeneres

[3847058]

6.50 Nyhetsmorgon

[91073862]

11.00–12.00 Jackpot

[912249]

13.00 Still standing

[887355]

13.25 Hem till gården

[885171]

13.55 Nyheterna

[3366846]

14.00 Trav: Dagens rätt

[660249]

14.30 Nya tider

[678268]

15.00 Ordjakten

[230442]

15.50 Nyheterna

[6683423]

15.55 Kung av Queens

[2522355]

16.25 Tredje klotet från solen (R)

[356404]

16.50 Will & Grace

[5791591]

17.15 That '70s show (R)

[902369]

17.45 Felicity

[7605626]

18.45 Förkväll

[3435249]

18.55 Lokala nyheter och väder

[3552065]

19.00 Förkväll, forts

[313355]

19.50 Lokala nyheter och väder

[9289220]

20.00 Nyheterna och ekonomi-

nyheterna [119930]

20.30 Postkodmiljönären

[118201]

21.00 Let's dance

[193152]

Svenskt underhållningsprogram.

Del 3 av 12. Även 28/1.

22.30 Seriestart: Hjälp!

[138065]

Svensk komediserie från 2007.

Psykologen Jeanette har minst sagt

ovanliga patienter, med problem av vitt

”Tankemässigt har vi gått hela varvet runt. Eftersom vi känner till allt – och inte har några fördomar – hissas varningsflagg för pk och tråkmåns.

IRA MALLIK I TIDNINGEN JOURNALISTEN

Orrspel Annika Orre

Min natt med sjuk punkare

Trött och deppig i väntan på våren? Sugan på något spännande i januari-mörkret? Jag har ett kanonsäkert recept på hur du ska göra för att få lite liv i din gäspiga tillvaro. Åk nattfärja till Åbo. Ta damplats (eller herrplats om du är herre) i damhytt. Jag lovar, då händer det saker. Ja, förstås, du kan ju också försöka ta herrplats om du är dam för att höja spänningen ytterligare ett snäpp. Men det behövs nog inte.

Jag ska nu berätta vad jag var med om i somras när jag och maken tog en paus i seglatsen i åländska vatten, ankrade i Långnäs och hoppade på den röda nattbåten till fastlandet för att åka på IFK-match till Esbo. Det var ett hastigt påkommet infall så sovplatser hade förstås inte bokats. I stället blev det varsin plats i fyrapersonershytt för dam respektive herre och vi skildes åt för resten av natten. Jag låste upp dörren, tände lampan, och såg en häftig rörelse i en av kojerna i hytten. En ung man med långt hår som förskräckt satte sig upp när jag klampade in. Jag undrade förstås om jag gått fel, men icke. ”Vad gör du i damhytt”, frågade jag på svenska. Han svarade något grötigt på engelska. Det visade sig att killen var förkyld och febersjuk och inte orkade bo i samma hytt som sina friska kompisar. Så han hade gått runt och känt på hytt dörrarna och hittat en som var oläst och tom. Där hade han lagt sig och hade ingen aning om att båten överhuvudtaget la till nånstans mitt i natten.

Och vad gjorde jag? Klev jag tillbaka till receptionen och klagade? Sa jag att det ligger en man i damhytten och var så vänlig och ta bort honom? Nej. Självklart inte. Man har väl en bakgrund som ryggsäcksresenär och som sådan är man van och väl bekant med det mesta. Man är hygglig och delar med sig av det man för tillfället besitter, och nu var det en hytt. Inte klickar man ut en sjuk yngling på hemväg från punkfestival i Köpenhamn. Naturligtvis sa jag att han lugnt kunde sova vidare och erbjöd en huvudvärkstablett för att lindra hans plågor. På morgonen, innan våra vägar skildes åt, presenterade han sig artigt och tog till och med i hand och tackade för vänligheten. Fler borde vara som du, sa han och jag blev nästan lite röd. Han kunde ju ha varit mitt barn. Jag vill tro att någon vänlig själ hade förbarmat sig också över mina barn ifall de hade varit i samma situation.

Också maken hade en spännande natt bakom sig, visade det sig när vi möttes i cafeterian. I hans herrhytt snarkades det i alla kojor och i två av dem låg det dessutom kvinnliga besökare och fnittrade. Han fick knappt en blund i ögonen. Men som tur var hade han överslafen och slapp i alla fall trängas med främmande kvinnor. Jag säger som Forrest Gump: Livet är som en chokladask. Du vet aldrig vad du kommer att få.

ledare

Nina Fellman
Epost: nina.fellman@nyan.ax
Telefon: 528 441

Sorry Jörgen, du blir nog stående på Ehnslig strand

Ehnslig strand. Det blir ingen spricka i den borgerliga alliansen, men det är bara för att alternativet, en socialdemokratisk valseger, avskräcker.

Det rister och ruskar i det borgerliga samarbetet inför riksdagsvalet, men det kommer förmodligen att hålla. Alternativet avskräcker.

Det är så surt, så surt, det borgerliga samarbetets äpple. Man kan riktigt se hur det stramar i mungiporna när de borgerliga partierna ska bita tag om varandras kandidater och leende ställa sig bakom dem. Trots det är det högst osannolikt att samarbetet spricker. Surare än allt annat är nämligen tanken på att en socialdemokrat skulle representera Åland i Helsingfors. Därför, och endast därför, kommer det borgerliga samarbetet att bestå prövningen trots att alla tycker att den är ett misslyckande vad gäller kandidatuppställningen, trots att det finns starka dubier bland center och frisinnade mot **Elisabeth Naucér** och trots att det ideologiska spannet mellan liberal vänster och frisinnad höger är ganska brett.

Näringsminister Jörgen Strands (fs) utspel om en egen lista för Frisinnad samverkan kommer förmodligen ur en viss frustration över regeringspolitiken samt ur Strands medverkan i avpolletteringen av Naucér som kanslichef. Till skillnad från till exempel **Roger Nordlund** eller för all del **Johan Ehn** är Jörgen Strand ingen kompromisspolitiker. Det passar honom inte att byta sida stup i kvarten för att hålla sig på taktiskt rätt sida om makten. När Frisinnad samverkan på måndag ska

diskutera Strands förslag kommer man högst troligt att stanna i det borgerliga samarbetet. Både **Roger Jansson** och partiordförande **Johan Ehn** har betonat vikten av en borgerligt sinnad riksdagsman, och vill inte medverka till att öppna fältet för **Barbro Sundback**. **Striden** står därmed mellan **Magnus Lundberg** och **Roger Eriksson** på den borgerliga sidan. Om socialdemokratiska väljare inte taktikröstar på Roger Eriksson snarare än på sina egna kandidater kan det bli Magnus Lundberg som vinner, med centerns och fs röster. Å andra sidan – man kan ju spekulera så mycket man vill med tidigare väljar-sympatier som spelmarker. Riksdagsvalet är ändå ett val för sig där de åländska väljarna tidigare har träffat sina val över partigränserna.

Intressant är det ändå att fundera över hur olika lotterna kan falla. I landskapsregeringen sitter center, frisinnade och socialdemokrater i ett till synes gott samarbete och för hårda debatter med liberaler och obundna om snart sagt allt. I riksdagsvalet är det plötsligt fullkomligt omöjligt att tänka sig en sosse, men nog den kanslichef man under många år försökt bli av med som riksdagsman.

Lägg därtill det goda samarbetet mellan liberaler och sossar i Mariehamn och man har en ekvation som bara fungerar i politiken, men nog är glasklar där. Blockpolitiken består, och det finns starka ideologiska skiljelinjer som ibland skymms av den praktiska dagliga politiken. Vari den ideologiska skillnaden egentligen består när det gäller riksdagen får vi hoppas att valkampanjen ger besked om när den sent omsider sätter igång. För Jörgen Strands del förefaller det mer och mer som om han är på väg att lämna åländsk politik och därför tillåter sig ett och annat utspel som en partiordförande eller en politiker inställd på omval inte skulle göra. Vackert så. Det är riktigt uppfriskande med en politiker som pyser ut lite ånga då och då av den sort som annars brukar hållas i de slutna rummen, men han lär inte få någon annan med sig.

Nina Fellman

KOMMENTERA LEDAREN PÅ

nyan.ax

Nya Åland

Grundad 1981. Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag. Medlem av Tidningarnas förbund. Kontrollerad upplaga 2005: 7.256 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgärdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl. 8.30-16.15)
Nyhetstips: Ring, skicka SMS eller MMS 0457 323 4444
e-post: redaktion@nyan.ax
Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax

Annonsavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449
DISTRIBUTION
Blir du utan din tidning ring Posten, tfn 636 751 (kl 7.00-8.30) eller Nya Åland, tfn 23444 (efter kl 8.30)
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman
tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax

Ansvarig nyhetschef:
Ulf Weman tfn (018) 528 442
redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds
tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör:
Maj-Len Lindholm
tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm
tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax

Sportredaktör: Malin Tillström
tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax
ANNONSAVDELNINGEN
Delice Lindegren
tfn (018) 528 457
annons@nyan.ax
ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann
tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax
Ekonomichef:
Katrín Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer:
Margareta Sävstrand
tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax
TRYCKERI Consa Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414
PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2007
Fortlöpande helår..... 164 €
halvår..... 88 €
kvartal 45 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER				
Publiceringsdag	Efter text & mindre annonser	Annonser större än 600 nm	Färgannonser	
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14	
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14	
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14	
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14	
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14	
Torget: onsdagar kl 12.00. Tel. 0600-9-1219				

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 01.50 → 08.00/09.00 → 12.55 2) 11.00 → 17.00/18.30 (1) → 23.20	ÅBO →	LÅNGNÄS → 12.55 → 23.20	M:HAMN 04.25 → 09.30/17.00 → 23.45 LÅNGNÄS 13.05 → 18.15/19.15 → 01.40 LÅNGNÄS 1) 23.30 → 06.00/07.30 (2) → 10.50	STOCKHOLM →	M:HAMN → 23.45 → 01.40 → 10.50
M:HAMN 23.55 → 09.55/17.00 → 04.15	H:FORS →	M:HAMN → 04.15			

Passagerare utan fordon och med fordon skall vara på plats i checkin senast 30 min före avgång, varefter incheck./bilj. försäljning ej kan garanteras.

Turlista t.o.m. 26.4-07

OBS! ny avgångstid på natten M:hamn-Åbo
1) inställd 20-25.1 2) inställd 21-26.1

Torgg. 14. Tel 16 711 eller 06001 74552 www.silja.fi

Sthlm - Mariehamn - Tallinn

18.00	00.50	01.00	10.00
10.00	05.00	04.50	18.00

Vi rekommenderar våra resenärer att checka in senast 30 min. före avgång.

Bokning och information:

Elverksgatan 5 tfn 018-22 540
info@destinationaland.com
www.destinationaland.com

Turlista t.o.m. 22.3.2007

OBS! Lokala tider

	Från Eckerö	Från Grisslehamn
Mån	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00
Tis, ons	13.30 18.30	10.00 15.00
Tor	13.30 18.30	10.00 15.00 20.00
Fre, lö, sö	8.30 13.30 18.30	10.00 15.00 20.00

Extra turer under sportlovet: Från Eckerö 20-22.2 kl. 8.30. Från Grisslehamn 19-21.2 kl. 20.00.

Buss: Till Stockholm från alla båtankomster. 8.30-turen via Cityterminalen. Från Stockholm (1) Tekniska högskolan 2 tim. före alla båtavgångar. Till Uppsala från 13.30- och 18.30-turen. Ank. Uppsala kl. 16.15 resp. 21.15 lokal tid. Från Uppsala Hjalmar Brantingsgatan vid Willy's kl. 8.00 och 13.00 till 10.00-resp. 15.00-turen. Från Mariehamn 1 tim. före båtavgång till alla turer. Till Mariehamn från alla båtankomster.

ECKERÖ LINJEN

Torggatan 2, 22100 Mariehamn.
Bokning tel. 28 300, växel 28 000,
Grisslehamn 0175-258 00.
Bokning även på www.eckeroelinjen.ax

BIRKA PARADISE

Alla dagar **M:hamn** 10.00 ⇒ **Sto** 15.45

OBS! Ny avgångstid from 1/1 2007

Sto 18.00 ⇒ **M:hamn** 02.00
Onsd-lörd 18.00 ⇒ 03.30

BIRKA CRUISES

Ö ESPLANADG. 7. TEL: 27027
FAX: 15118 www.birkaline.com

TANDÅ-DALEN

Avresa: 18.2
Pris: från 291€

I priset ingår: buss-/båtresa t/r, sjöfrokost, boende i lägenhet med självhushåll, reseledare

SUNDQVISTS RESOR

Bussplan, tfn 22 570 info@sundqvists.com

ÅLANDSTRAFIKEN 8.1 – 8.2.2007

Måndag-lördag **MARIEHAMN** **KAPELLSKÄR** **MARIEHAMN** **KAPELLSKÄR**

08.00 09.30 14.30
16.00 17.00 19.00
15.30 16.00 18.00
22.30 23.00 20.30

TRAFIKUPPEHÅLL: PELLSKÄR

ÅLANDSFÄRJAN UR TRAFIK 8.1-8.2

1) Långnäs-Kap-Mar kl 19.30-23.00
Ålandsfärjans dockning/trafikuppehåll 8.1-8.2: sista avgång Kap-Mar 7.1 kl 20.30.
Första avgång Mar-Kap kl 9.2 kl 08.00

ÅLAND-STOCKHOLM dagligen
ÅLAND **STOCKHOLM**
01.10 L → 06.30
04.35 M 2) → 09.40
10.15 M 1) → 15.30
14.25 M → 18.55
14.10 M → **07.45**
23.35 M → **16.45 2)**
07.45 M → **18.00 1)**
03.20 L → **20.10**

ÅLAND-FINLAND dagligen
ÅLAND **ÅBO** **H:FORS**
03.30 L → 07.35
14.25 M → 19.50
23.45 M 2) → 10.00
14.10 M → **08.45**
01.00 L → **21.00**
04.25 M → **17.30 2)**

1) Cinderella ur trafik/dockning: 8.1 kl 15.30-12.1 kl 18.00 i Stockholm
2) Mariella avvikande trafik: 26.1 Hel-Mar kl 12.00-22.15. 26.1 Mar-Kap kl 22.20-23.35
27.1 Mar-Hel kl 03.45-11.45. Ej 27.1 Hel-Mar-Sto pga charter
28.1 Hel-Mar kl 18.30-05.20. 29.1 Mar-Sto kl 05.30-10.15

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före ord. avgångstid.
Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl. 07.00 och 08.00) före ord. avgångstid. Transfer M:hamn (Storag. 2)-Långnäs 1 tim. före avg., även Långnäs-Mariehamn, 10 EUR/pers.

M=Mariehamn L=Långnäs
VIKING LINE
Storag. 2, tel 260 111, bokn. 262 11, fax 261 16
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

FREDAG 26 JANUARI 2007

dagens ålänning

”Vi har tacos och groddar”

I Kvarnbobutiken träffar vi **Maria Holm** från Finström Emkarby. Hon passar på tillfället att göra reklam för sin arbetsplats, som börjat saluföra lite mer moderna varor.

– Vi säljer mycket mat som folk inte riktigt tror oss om, säger hon. Vi har börjat med tacos, nya mejerivaror och juicer och en massa exotiska frukter, som passionsfrukter och annat. Groddar säljer vi också. Så folk behöver inte fara till Godby eller stan för att få tag på sådana varor längre. Filmuthyrning har vi också börjat med.

Det låter som om butiken drives i ny regi.

– Jo det är sant. Vår butiksföreståndare sedan nyåret heter **Monica Majander**.

– Förlängd öppettid på lördagar har vi också, till klockan 15.00. Mest folk kommer framåt eftermiddagen på lördagar.

Står du i kassan?

– Det också. Jag plockar varor och står i köttdisken. Jag gör lite allt möjligt. Just nu jobbar jag långa dagar. Från 8.30 på mornarna till 18.30 på kvällen.

Språkkunnig i kassan. Maria Holm i Kvarnbobutiken är sugen på att lära sig finska. Flera europeiska språk kan hon redan.

Sedan har jag sex dagar ledigt i stället.

Vad gör du på ledig tid?

– Det blir väl mest det gamla vanliga, tvättning och städning. Men sedan går jag gärna ut och promenerar. Helst av allt skulle jag vilja gå en kurs i finska. Jag har lätt för språk och det skulle vara skoj att kunna finska.

Får du användning av det i kassan tror du?

– Jo absolut. Jag kan några fraser på franska, tyska och spanska redan.

Nu får du sända en hälsning.

– Jag hälsar till en speciell vän, **Mats Sjövall** i Lemland Söderby.

KIKI ALBERIUS-FORSMAN
kiki@nyan.ax
tfn 528 451

vädret

Fredag
+0/-3
-0/-3
+0/-3
+0/-3

Lördag
-5/-7
-5/-7
-5/-7
-5/-7

Söndag
-7/-8
-7/-7
-7/-8
-7/-8

Måndag
-4/-6
-3/-5
-4/-6
-4/-6

Europa i dag

I går kl 14
Jomala -6 nm
Åbo -10 m
Helsingfors -8 nm
Stockholm -7

temp. vind m/s
Nyhamn -5 VSV 2
Märket -4 VSV 3
Kumlinge -7 SV 4

Vattenståndet i går kl 14
Föglö +48 cm Åbo +51 cm

Solen i dag
Upp Ner
Mariehamn 9:09 16:36
Helsingfors 8:50 16:15
Stockholm 8:13 15:48

Utomlands i går
Köpenhamn -4 Bryssel -0 Rom 10
Oslo -16 Paris -1 Aten 17
London 4 Madrid 4 Moskva -9

Värdertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa
 METEOROLOGISKA INSTITUTET

dagens rätt

Fisk med paprika
600 g hoki eller torskfilé, färsk eller fryst
1 gul lök
2 paprikor
1 msk smör eller margarin
2 msk vetemjöl
3 dl fiskbuljong
1 dl matlagningsgrädde
salt, peppar

Tina fisken om den är fryst. Skär den ev. i bitar. Skala och skiva löken. Skölj, kärna ur och strimla paprikorna. Fräs lök och paprika i matfett i en kastrull. Strö på mjöl och rör om. Tillsätt fiskbuljong och grädde och koka under omrörning i ca 3 minuter. Mixa såsen med stavmixer. Smaksätt med salt och peppar. Stek fisken. Servera med fullkornsris eller potatis och gröna bönor med rödlök.

TIPSA 0457-313-4444 MESSA 0457-323-4444 TELEFON 018-23444

PEUSSA-erbjudande

Guld Katrina kaffe
500 g

1 49
pkt

Utan Plussa-kort 2,29/st
Gäller hela januari

MATHIS
Punkten

VÄSTERNÄS TFN 16 220
Öppet: vard. 9-18, lörd. 9-14
www.mathis.aland.fi

ODLAR-ORINGEN

– renodlat ekologiskt –

NÄR-PRODUCERAT
PÅ ÅLAND

- FINNS I DE
FLESTA BUTIKER -

Kattlucka fr 21,20

CAT MATE
4 DAY LICKING CAT FLAP

Stomax för hund/katt
Bra för magen

-Normaliserar avföringen
-Balanserar tarmfloran
-Skyddar slemhinnan i mage och tarm

ZOO ligan

ÖPPET: vard 9.30-17.00
lörd 10.00-14.30
Torggatan 10 tfn 14 024
e-mail: zooligan@aland.net

Montering av
SOLSKYDDS-FILM
FEBRUARI MÅNAD

Boka nu!

Allt fler köper bil från Dans bil

DAN'S BIL & solskydd

Gamla Godbyvägen 11, tel. 17 325

TVÅ FYRHJULSDRIVNA PÄRLOR!

VOLVO V70 AWD/ AT 2,5 TXC-03

Medkörd: Endast 67.000 km!
AWD med 200 hk turbo och automatlåda, ACC-klimatanläggning, cruisecontrol, dubbla airbags + sidoairbags, ABS-bromsar, elfönsterhissar, elspeglar, helläderklädsel, stora CD/Audion, avtagbar dragkrok, extraljus + bäge, s/v-däck på alu.fälgar. En felfri cross-country, knappt inkörd!

Specialpris: 43.900€

SUBARU FORESTER 2,0 NA -05

Medkörd: Endast 21.000 km!
AWD med hög- och lågväxel, ACC-klimatanläggning, hillholder, dubbla airbags + sidoairbags, ABS-bromsar, elfönsterhissar, elspeglar, integr. CD/AM-stereo, fullständig servicebok, en ägare.

Specialpris: 28.900€

ERbilab

Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn
Tfn 14750 GSM 0400 595 732

Öppet vardagar 10-17

Glada golv ger glada barn!

Lägg in ett golv som barnen älskar och som samtidigt är precis så lättskött som du vill ha det!

Tarkett

Färghuset

vid Möckelörondellen tfn 16 216 Öppet: vard. 7.30-18, lörd. 10-14